

Bosna i Hercegovina

Ministarstvo sigurnosti

Босна и Херцеговина

Министарство безбједности

Sektor za imigraciju

MIGRACIJSKI PROFIL BOSNE I HERCEGOVINE

za 2022. godinu

Površina: 51.209 km²

Ukupna duljina granice: 1.604 km

Ukupan broj graničnih prijelaza: 83

Sarajevo, ožujak 2023. godine

Sadržaj

Sažetak	4
I UVOD	8
1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka	8
2. Dostupnost i kvaliteta podataka	9
3. Obavljene konzultacije	9
II MIGRACIJSKI PROFIL BIH	10
1. Vize	10
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH	10
1.2. Vize izdate na granici	12
2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice	15
2.1. Odbijanje ulaska u BiH	15
2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice	19
3. Privremeni i stalni boravak stranaca	22
3.1. Privremeni boravak	23
3.2. Stalni boravak	29
4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima	31
4.1. Otkaz boravka	33
4.2. Rješenja o protjerivanju	33
4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor	34
4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH	35
5. Vraćanje neregularnih migranata	36
5.1. Dobrovoljno vraćanje bh. državljana u BiH uz pomoć IOM-a	36
5.2. Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS)	39
5.3. Vraćanje po sporazumima o readmisiji	42
5.3.1. Prihvaćanje i predaja po sporazumima o readmisiji	43
5.3.2. Prihvaćanje po sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom	44
5.4. Samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH	46
6. Međunarodna zaštita (azil)	48
7. Izdate radne dozvole strancima	55
8. Stjecanje državljanstva BiH	59
9. Emigracija iz BiH	61

9.1. Migracijski tokovi.....	61
9.2. Broj emigranata	63
9.3. Status emigranata	66
9.4. Novčane doznake	68
10. Migracijsko-izbjeglička kriza u BiH u razdoblju 2018. - 2022. godina.....	70
10.1. Migracijski tokovi i postavljeni prioriteti u oblasti migracija i azila.....	70
10.2. Pregled statističkih podataka u području migracija i azila u BiH.....	72
10.3. Smještaj migranata u Bosni i Hercegovini	76
11. Imigracijska politika BiH, pravni i institucionalni okvir.....	78
A N E K S I.....	87

Sažetak

Migracijski profil Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracijski profil BiH) nastao je kao rezultat potrebe za uspostavom mehanizma za prikupljanje statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti, sustava obrade migracijskih statistika, kao i sustava pravovremenog i kvalitetnog izvješćivanja o migracijskim tokovima u BiH. Ovaj dokument ima za cilj osigurati Vijeću ministara BiH uvid u ključne trendove u oblasti migracija, a Ministarstvu sigurnosti mogućnost izrade kvalitetnih politika i usvajanja kvalitetnih propisa. Ovim aktom omogućava se međunarodnim organizacijama nadležnim za oblast migracija potpuniji uvid u migracijske trendove u BiH.

Izradom Migracijskog profila BiH koji se godišnje ažurira ispunjena je obveza iz ***Mape puta za liberalizaciju viznog režima***, koja je od strane Europske komisije prezentirana vlastima BiH u lipnju 2008. godine, a odnosi se na „Upravljanje migracijom“ - „*Uspostava i primjena mehanizama za praćenje migracijskih tokova, definiranje migracijskog profila BiH koji bi se redovito ažurirao, koji bi uključivao podatke o ilegalnoj i legalnoj migraciji, kao i uspostava tijela koje bi bilo odgovorno za praćenje i analizu podataka o migracijskom stanju i tokovima.*“

Sveobuhvatno ispunjavanje uvjeta iz Mape puta, uključujući i izradu Migracijskog profila, u konačnici je **15.12.2010. godine** rezultiralo stjecanjem bezviznog režima **za državljane Bosne i Hercegovine**.

Prvi Migracijski profil BiH usvojen je na sjednici Vijeća ministara BiH 24.09.2009. godine, a njegovoj izradi prethodila je „Analiza mjera potrebnih za uspostavu mehanizama za praćenje migracijskih tokova i definiranje migracijskog profila Bosne i Hercegovine“ koja je obuhvatila pregled zakonodavnog, institucionalnog i organizacijskog okvira za prikupljanje migracijskih statistika u BiH, te pregled europskih i međunarodnih standarda i praksi u oblasti migracijskih statistika. U cilju uspostave i primjene mehanizama za praćenje migracijskih tokova i godišnje ažuriranje Migracijskog profila BiH, instrumenti za prikupljanje i razmjenu statističkih podataka formalizirani su kroz Odluku Vijeća ministara BiH kojom se nadležne institucije i agencije kroz 34 definirane tablice obvezuju, sukladno svojim nadležnostima, na dostavljanje podataka s parametrima potrebnim za izradu migracijskog profila i praćenje migracijskih tokova BiH. Ovom odlukom definirane su vrsta i struktura statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti i obveza institucija Bosne i Hercegovine, u okviru svoje nadležnosti, prikupiti statističke podatke o migracijama i međunarodnoj zaštiti i te podatke dostavljati Ministarstvu sigurnosti do 31. siječnja za prethodnu godinu. Institucije koje su sukladno navedenoj Odluci dostavile statističke podatke za izradu Migracijskog profila BiH za 2022. godinu su: Ministarstvo vanjskih poslova - Sektor za međunarodno-pravne i konzularne poslove, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice - Sektor za iseljništvo, Ministarstvo civilnih poslova - Sektor za državljanstvo i putne isprave, Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za imigraciju, Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, Ministarstvo sigurnosti - Služba za poslove sa strancima i Ministarstvo sigurnosti - Granična policija BiH.

Nakon dostavljenih podataka od institucija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi istih. Godišnja izvješća pojedinih institucija i agencija su poslužila kao dodatni izvor

kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracijskih statistika i trendova. Obrada podataka izvršena je kvantitativno i kvalitativno za osnovne migracijske tokove u razdoblju od posljednjih 10 godina tj. od 2013. do 2022. godine, a komparativni pokazatelji su urađeni za sva migracijska kretanja za razdoblje 2021. i 2022. godine. Po obavljenoj obradi i analizi svih raspoloživih podataka, urađen je Migracijski profil BiH za 2022. godinu.

Migracijski profil BiH za 2022. godinu sadrži sljedeće podatke: vize, odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice, privremeni i stalni boravak stranaca, ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima, vraćanje neregularnih migranata, međunarodna zaštita (azil), izdate radne dozvole strancima, stjecanje državljanstva BiH, emigracija iz BiH, migracijsko-izbjeglička kriza u BiH, te imigracijska politika BiH, pravni i institucionalni okvir.

Uočeni trendovi migracijskih tokova:

1. Vize

1.1. Vize koje izdaju diplomatsko-konzularna predstavništva BiH

Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH u 2022. godini su izdala 22.765 viza, što predstavlja povećanje u odnosu na 2021. godinu kada je izdato 18.427 viza, a promatrano po godinama od 2012. godine uočava se stalni trend rasta broja izdatih viza da bi kulminaciju dostigao u 2019. godini. U 2020. godini dolazi do drastičnog pada broja izdatih viza prouzrokovan pandemijom koronavirusa Covid-19 i u činjenici da se tijekom 2020. godine usljed novonastale situacije izazvane pandemijom u više navrata odlukama nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini, mijenjala zakonska osnova ispunjavanja uvjeta za ulazak u Bosnu i Hercegovinu. S tim u vezi, u razdoblju ožujak-rujan 2020. godine na snazi je bila Odluka Vijeća ministara BiH o privremenom prekidu izdavanja viza u DKP-ima BiH. U 2021. godini dolazi do ponovnog rasta broja izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat popuštanja mjera vezano za pandemiju koronavirusa Covid-19. Također, trend rasta izdatih viza nastavlja se u 2022. godini, te je evidentno povećanje izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu za 23,54%.

1.2. Vize izdate na granici

Na granici BiH je u 2022. godini izdato 27 viza što je za 285,71% više nego u 2021. godini kada je na granici izdato 7 viza. Promatrano po godinama uočava se od 2013. godine stalni trend pada broja izdatih viza na granici BiH, osim u 2015., 2021. i 2022. godini.

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Broj odbijenih ulazaka u BiH od strane Granične policije BiH u 2022. godini je iznosio 2.549 i smanjen je za 49,40% u odnosu na 2021. godinu kada je odbijeno 5.038 ulazaka.

2.2. Otkriveni nezakoniti prelazak državne granice

Broj otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice BiH u 2022. godini iznosio je 14.309 (7.427 ilegalna ulaska i 6.882 ilegalnih izlazaka iz BiH) i povećan je za 61,98% u odnosu na 2021. godinu kada je iznosio 8.834 otkrivenih nezakonitih prelazaka granice.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

3.1. Privremeni boravak

Strancima u BiH odobreno je 11.188 privremenih boravaka u 2022. godini što je za 13,85% više nego u 2021. godini kada je odobreno 9.827 privremenih boravaka. Promatrano po godinama od 2013. godine uočava se trend rasta broja odobrenih privremenih boravaka u BiH do 2015. godine nakon čega dolazi do opadajućeg trenda do 2020. godine, dok u 2021. i 2022. godini dolazi do ponovnog rasta odobrenih privremenih boravaka.

3.2. Stalni boravak

Strancima u BiH odobreno je 390 stalnih boravaka u 2022. godini što predstavlja smanjenje od 6,47% u odnosu na 2021. godinu kada je odobreno 417 stalnih boravaka.

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

4.1. Otkaz boravka

Broj otkazanih bezviznih ili privremenih boravaka u 2022. godini je iznosio 514, što je povećanje od 15,77% u odnosu na 2021. godinu kada su otkazana 444 bezvizna ili privremena boravaka. Što se tiče otkaza stalnih boravaka u 2022. godini zabilježeno je smanjenje od 19,35% gdje je otkazano 50 stalnih boravaka, za razliku od 2021. godine kada je taj broj iznosio 62.

4.2. Rješenja o protjerivanju

Broj rješenja o protjerivanju u 2022. godini je 1.638, što predstavlja povećanje od 23,16% u odnosu na 2021. godinu kada je doneseno ukupno 1.330 rješenja o protjerivanju. U 2022. godini broj otkaza bezviznog ili privremenog boravka s mjerom protjerivanja iznosio je 15, što je smanjenje od 34,78% u odnosu na 2021. godinu kada je taj broj iznosio 23.

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor u Imigracijski centar

Ukupno je 714 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracijski centar u 2022. godini što je povećanje od 16,67% u odnosu na 2021. godinu kada je taj broj iznosio 612, te je pod blaži oblik nadzora na određeno područje ili mjesto smješteno 465 stranaca.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Tijekom 2022. godine, doneseno je 7 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok je u 2021. godini donesen jedan zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

5. Vraćanje neregularnih migranata

5.1. Dobrovoljno vraćanje državljana BiH u BiH uz pomoć IOM-a

Uz pomoć IOM-a u 2022. godini dobrovoljno su vraćena 275 bh. državljana u Bosnu i Hercegovinu, a ukupno je vraćeno na ovaj način od 2013. do 2022. godine 1.819 bh. državljana.

5.2. Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima

Zbog nedostatka finansijskih sredstava IOM u razdoblju od 2013. do 2017. godine nije organizirao nijedno dobrovoljno vraćanje stranih državljana iz BiH putem AVR programa u zemlje podrijetla. U 2022. godini IOM je organizirao vraćanje 128 stranih državljana, a ukupno je na ovaj način od 2013. godine vraćeno 1.411 stranih državljana iz BiH.

Služba za poslove sa strancima u 2022. godini izvršila je dobrovoljno vraćanje iz BiH za ukupno 561 stranca, dok je u 2021. godini taj broj iznosio 459. Od 2013. do 2022. godine Služba za poslove sa strancima je vratila ukupno 3.387 stranih državljana iz BiH.

5.3. Prihvaćanje po sporazumima o readmisiji

Po sporazumima o readmisiji u 2022. godini prihvaćeno je 628 bh. državljana. Od toga po osnovi sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH ili postupao sukladno članku 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Europske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole, odobreno je prihvaćanje 578 državljana BiH. Usporednom analizom podataka evidentno je da je 50 osoba izravno vraćeno Graničnoj policiji BiH bez prethodne najave Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom u 2022. godini prihvaćeno je 836 državljana trećih zemalja, što je povećanje od 46,67% u odnosu na prethodnu godinu kada je taj broj iznosio 570 stranih državljana.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Azil u BiH zatražilo je 149 osoba u 2022. godini, dok je 2021. godine taj broj iznosio 167 osoba. Ukupno od 2013. do 2022. godine azil u BiH su zatražile 3.563 osobe.

7. Izdate radne dozvole strancima

Radnih dozvola za strance u 2022. godini je izdato 3.780, što predstavlja povećanje od 36,22% u odnosu na 2021. godinu kada je taj broj iznosio 2.775 radnih dozvola.

8. Stjecanje državljanstva BiH

Državljanstvo BiH u 2022. godini su dobile 562 osobe što predstavlja povećanje od 0,90% u odnosu na 2021. godinu. Najviše državljanstava BiH u posljednje dvije godine stekli su državljani Srbije (82%).

9. Migracijsko-izbjeglička kriza u BiH u razdoblju 2018. - 2022. godina

U 2022. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 27.429 nezakonitih migranata što predstavlja povećanje u odnosu na 2021. godinu za 73,47%. Od ukupno 27.429 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2022. godini iskazalo je 25.709 osoba. Zahtjev za azil podnijelo je 149 osoba ili 0,58% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2022. godini.

I UVOD

Izrada Migracijskog profila Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Migracijski profil BiH) je u dijelu Mape puta za liberalizaciju viznog režima koji se odnosi na „Upravljanje migracijom“ definirana kao jedan od uvjeta potrebnih za ukidanje viznog režima građanima Bosne i Hercegovine.

Temeljna svrha izrade Migracijskog profila je prikupljanje relevantnih statističkih podataka i informacija neophodnih kako bi određena država bila u mogućnosti razvijati i primjenjivati svoju migracijsku politiku.

Izrada Migracijskog profila predstavlja zadatak Odsjeka za analitiku, strateško planiranje, nadzor i obuku pri Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti, koji objedinjava migracijsku statistiku, obrađuje podatke i kreira izvješća za različite namjene. Treba imati u vidu da je u tom smislu Odsjek potrebno dalje razvijati u pravcu praćenja migracijskih tokova, te izrade specijalističkih analiza i izvješća u oblasti imigracija, te definiranja migracijske politike sukladno standardima u ovoj oblasti i potrebama Bosne i Hercegovine.

Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

1. Izvori i metodologija prikupljanja, razvrstavanje i obrada podataka

Izvori i metodologija prikupljanja podataka proistekli su iz Odluke o obvezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti (“Službeni glasnik BiH”, broj 83/09).

Kao izvor podataka definirane su sljedeće institucije, organizacije i agencije: Ministarstvo vanjskih poslova – oblast viza izdatih u DKP-ima BiH; Granična policija BiH, oblast odbijanja ulaska stranaca u BiH, nezakonit prelazak granice i izdate vize na granici; Služba za poslove sa strancima – oblast boravka stranaca u BiH, poduzete mjere prema strancima u BiH i readmisija stranih državljana i osoba bez državljanstva; Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil – oblast međunarodne zaštite; Ministarstvo sigurnosti – Sektor za imigraciju – readmisija državljana BiH i dobrovoljno vraćanje uz potporu IOM-a; Ministarstvo civilnih poslova – oblast stjecanja državljanstva BiH; Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Sektor za iseljništvo – oblast emigracije bh. državljana i iseljništvo i Agencija za rad i zapošljavanje BiH – oblast radnih dozvola za strane državljane u BiH.

Kao metodologija prikupljanja podataka navedenom Odlukom definirane su ukupno 34 tablice namijenjene navedenim institucijama i organizacijama koje su zadužene za postupanje po Zakonu o strancima i Zakonu o azilu u Bosni i Hercegovini. Tablice obuhvaćaju podatke o zemljama državljanstva, rođenja, spolnu i starosnu strukturu, te ostale relevantne parametre o postupcima i odlukama vezanim za kretanje i boravak stranaca i azil u BiH za 2022. godinu.

Nakon dostavljenih popunjenih tablica od institucija, organizacija i agencija pristupilo se kvantitativnoj i kvalitativnoj analizi dostavljenih podataka. Godišnja izvješća pojedinih

institucija i organizacija su poslužila kao dodatni izvor kvalitativnih informacija potrebnih za tumačenje migracijskih statistika i trendova.

Podatci o površini Bosne i Hercegovine i ukupnoj duljini državne granice preuzeti su iz Strategije integriranog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini za razdoblje 2015-2018. godine. Izvor za podatak o ukupnom broju graničnih prijelaza u BiH je *Odluka o određivanju graničnih prijelaza u Bosni i Hercegovini* broj 52/12 koju je Vijeće ministara BiH donijelo 03.05.2012. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 39/12) i Ugovor između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o graničnim prijelazima sklopljen prilikom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

2. Dostupnost i kvaliteta podataka

Analizom dostavljenih podataka, došlo se do nekoliko zaključaka vezanih za dostupnost i kvalitetu podataka. Većina institucija, organizacija i agencija dostavila je osnovne podatke do zadanog roka.

Podatci kojima raspolažu Granična policija BiH, Služba za poslove sa strancima, Sektor za azil i Ministarstvo vanjskih poslova BiH i koji su dostavljeni Sektoru za imigraciju usklađeni su s Odlukom o obvezi dostavljanja statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti Ministarstvu sigurnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 83/09).

Ministarstvo civilnih poslova prosljedilo je podatke o stjecanju državljanstva, koji su sukladno ranije spomenutoj Odluci dostavile nadležne entitetske institucije, Federalno Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske.

I pored određenih nedostataka u potpunosti dostavljenih podataka, kvaliteta dostavljenih podataka je zadovoljavajuća. Dostavljeni podatci prema zadatim tablicama i podatci iz godišnjih izvješća o radu Službe za poslove sa strancima i Granične policije BiH, omogućili su zadovoljavajuću analizu migracijskih tokova i izradu Migracijskog profila BiH za 2022. godinu koji je ujedno **petnaesti Migracijski profil BiH na godišnjoj razini**.

3. Obavljene konzultacije

Nacrt Migracijskog profila BiH dostavljen je svim institucijama, organizacijama i agencijama koje su sudjelovale u njegovoj izradi dostavljanjem relevantnih podataka, u cilju dostavljanja mišljenja, primjedbi i sugestija. Nakon pribavljanja navedenih mišljenja, primjedbi i sugestija urađen je Prijedlog Migracijskog profila BiH za 2022. godinu, te je isti dostavljen ministru Ministarstva sigurnosti radi odobravanja i slanja Vijeću ministara BiH na usvajanje.

Dana 26.06.2023. godine Vijeće ministara BiH je na 16. sjednici usvojilo Migracijski profil BiH za 2022. godinu.

II MIGRACIJSKI PROFIL BIH

1. Vize

Viza je dozvola za prelazak državne granice koja omogućava ulazak u zemlju i boravak u roku određenom u vizi ili prelazak (tranzit) preko teritorija BiH ako stranac za to ispunjava uvjete. U pravilu, stranac je dužan vizu pribaviti prije dolaska na granični prijelaz BiH, ukoliko nije državljanin zemlje čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH. Vize izdaju Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH (u daljnjem tekstu: DKP BiH). U iznimnim slučajevima, propisanim Zakonom o strancima (u daljnjem tekstu: Zakon) vizu može izdati na granici Granična policija BiH.

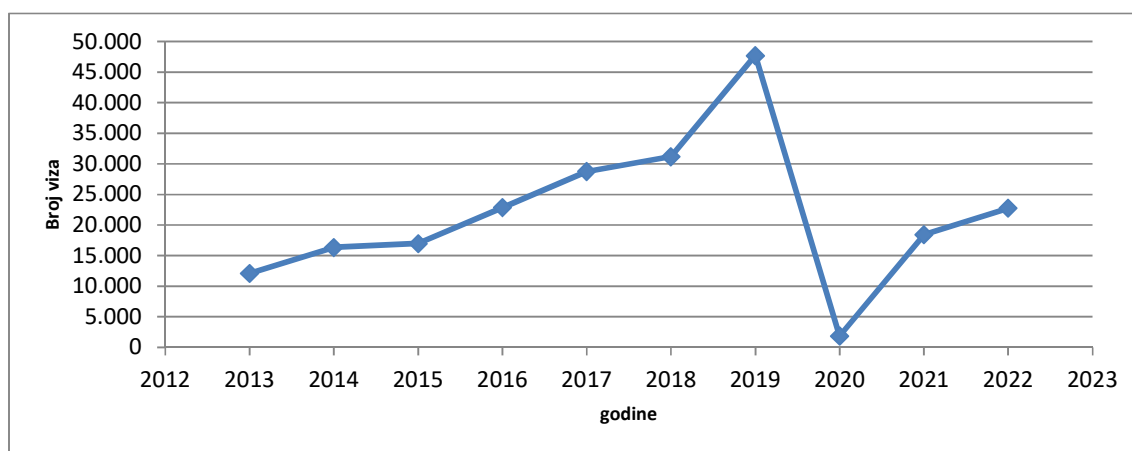
1.1. Vize koje izdaju DKP-ovi BiH

Prema informacijama dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH dajemo tabelarni i grafički pregled broja izdatih viza po godinama sa kratkom analizom uočenog trenda.

Tablica 1. Ukupan broj izdatih viza od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vize	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694	1.857	18.427	22.765

Grafički prikaz izdatih viza od 2013. do 2022. godine

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u prezentiranom razdoblju u DKP-ima BiH evidentan je kontinuirani rastući trend od 2013. godine pa sve do 2019. godine kada je uočen značajan porast u broju izdatih viza (53%) u odnosu na 2018. godinu. U 2020. godini dolazi do drastičnog pada broja izdatih viza prouzrokovan Covid-19 pandemijom i u činjenici da se tijekom 2020. godine usljed novonastale situacije izazvane pandemijom u više navrata odlukama nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini, mijenjala zakonska osnova ispunjavanja uvjeta za ulazak u Bosnu i

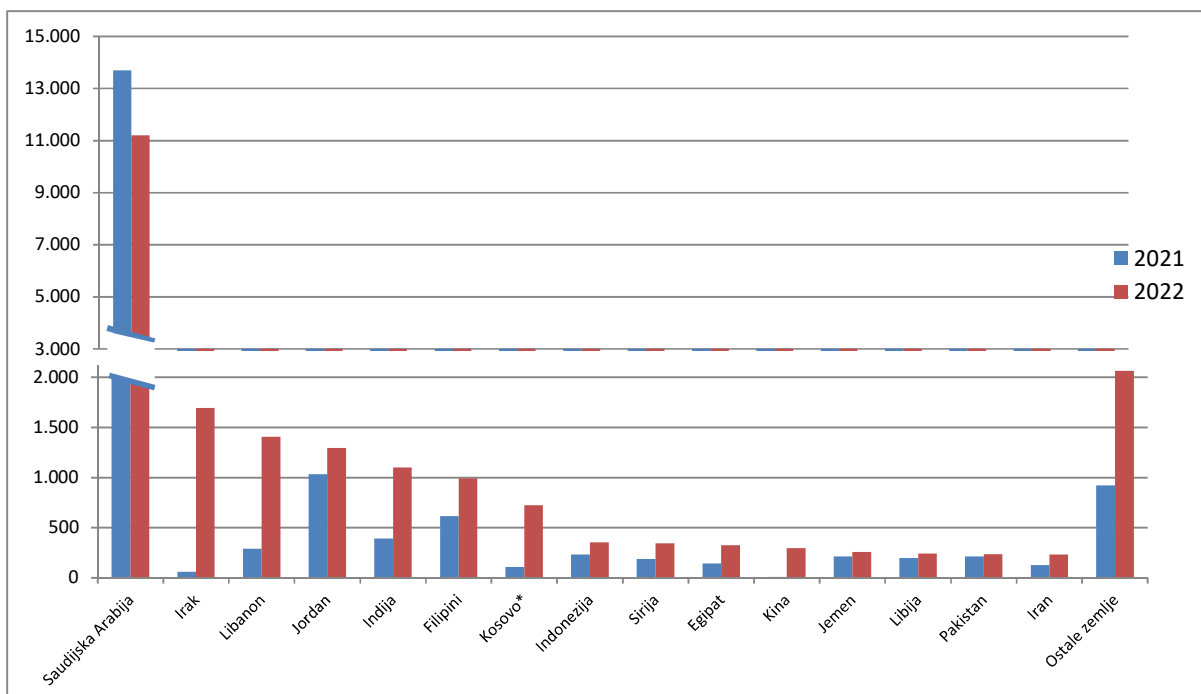
Hercegovinu. S tim u vezi, u razdoblju ožujak-rujan 2020. godine na snazi je bila Odluka Vijeća ministara BiH o privremenom prekidu izdavanja viza u DKP-ima BiH. U 2021. godini dolazi do ponovnog rasta broja izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat popuštanja mjera prouzrokovan Covid-19 pandemijom. Trend rasta izdatih viza nastavlja se u 2022. godini, te je evidentno povećanje izdatih viza u odnosu na prethodnu godinu za 23,54%.

U cilju definiranja aktualne problematike u oblasti viza prezentiramo usporedne pokazatelje o broju izdatih viza tijekom 2021. i 2022. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, s kratkom analizom uočenih parametara.

Tablica 2. Ukupan broj izdatih viza u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Saudijska Arabija	13.694	11.200	-18,21%
2.	Irak	59	1.695	2.772,88%
3.	Libanon	289	1.408	387,20%
4.	Jordan	1.033	1.297	25,56%
5.	Indija	391	1.100	181,33%
6.	Filipini	615	994	61,63%
7.	Kosovo* ¹	107	723	575,70%
8.	Indonezija	231	355	53,68%
9.	Sirija	185	344	85,95%
10.	Egipat	144	323	124,31%
11.	Kina	8	298	3.625,00%
12.	Jemen	212	257	21,23%
13.	Libija	199	242	21,61%
14.	Pakistan	213	235	10,33%
15.	Iran	126	230	82,54%
16.	Ostale zemlje	921	2.064	124,10%
UKUPNO		18.427	22.765	23,54%

Grafički prikaz izdatih viza u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

¹ Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i sukladan je UN Rezoluciji Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenju Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

Analizirajući podatke o broju izdatih viza u DKP-ima BiH u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu razvrstane po zemljama čijim državljanima je izdato najviše viza za ulazak u BiH uočava se povećanje broja izdatih viza za gotovo sve državljanje. Najveći broj viza u 2022. godini je izdat za državljanje Saudijske Arabije, Iraka, Libanona, Jordana, Indije i Filipina što predstavlja 77% od ukupnog broja izdatih viza.

Na temelju dostavljene informacije Ministarstva vanjskih poslova BiH, do značajnog povećanja broja izdatih viza državljanima Republike Irak došlo je zbog donošenja novog Pravilnika o postupanju prilikom izdavanja vize za kratkoročni boravak (viza „C“) i aerodromske tranzitne vize (viza „A“) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 12/22), na temelju kojeg je zaključen ugovor o komercijalnom posredovanju s turističkom i aviokompanijom iz Iraka, u postupku izdavanja viza u svrhu turističkih posjeta. Od ukupnog broja izdatih viza državljanima Iraka, oko 15% izdato je po drugim osnovama, kao što su pozivi za sportska natjecanja, posjete delegacija u poslovnoj suradnji ili uz pozivna pisma ovjerena od strane Službe za poslove sa strancima.

Prema podacima dostavljenim od Ministarstva vanjskih poslova BiH broj zaprimljenih zahtjeva u 2022. godini je bio 23.670, od kojih je pozitivno riješeno 22.765 zahtjeva ili 95%.

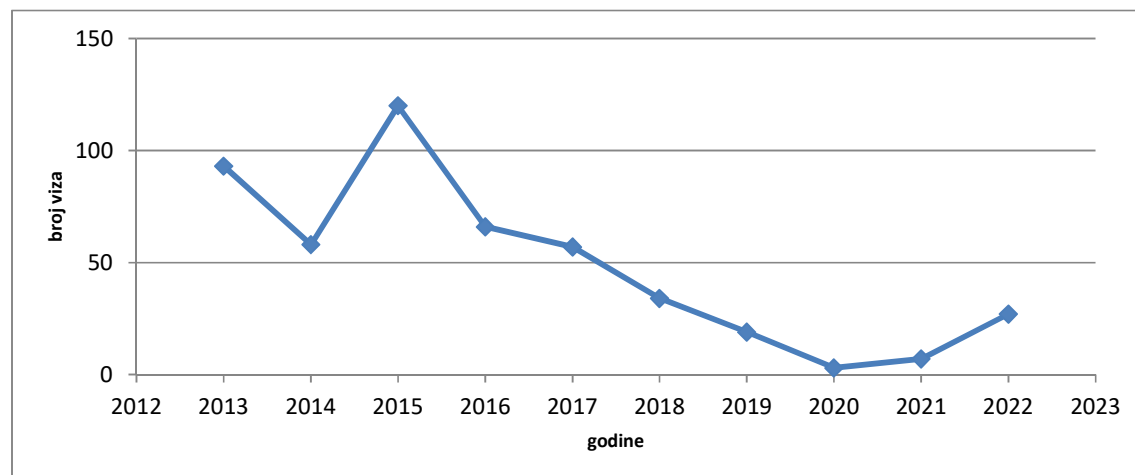
1.2. Vize izdate na granici

Izdavanje viza na granici je dozvoljeno Graničnoj policiji BiH kroz Zakon o strancima, ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili osobni razlozi. Granična policija BiH može izdati vizu za kratkoročni boravak (Viza C) za jedan ulazak do 15 dana ili aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A).

Tablica 3. Ukupan broj izdatih viza na granici BiH od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vize	93	58	120	66	57	34	19	3	7	27

Grafički prikaz izdatih viza na granici BiH od 2013. do 2022. godine

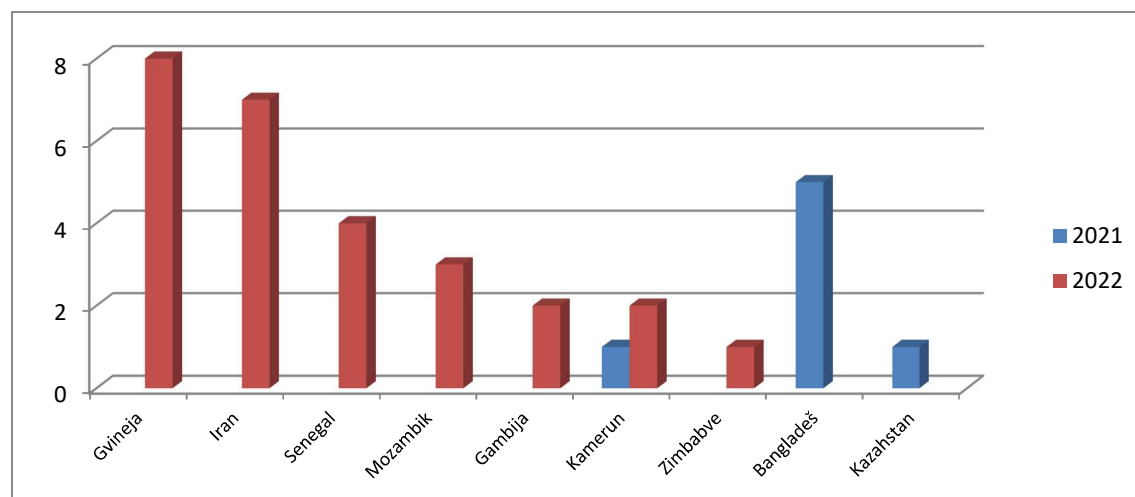
Analizirajući podatke o broju izdatih viza na granici u prezentiranom razdoblju, od 2013. godine izrazit je opadajući trend i može se zaključiti da se realizira postavljeni cilj smanjenja broja izdatih viza na granici, što je ujedno i jedan od zahtjeva EU. Dostignuti pokazatelji rezultat su razvoja DKP mreže, razvoja pravnog okvira koji propisuje da se viza na granici izdaje samo u iznimnim Zakonom definiranim slučajevima i dosljedne primjene istog od strane Granične policije BiH.

U cilju definiranja aktualnog stanja u oblasti izdavanja viza na granici prezentiramo usporedne pokazatelje o broju izdatih viza u toku 2021. i 2022. godine za države čijim je državljanima izdato najviše viza za ulazak u BiH, s kratkom analizom uočenih parametara uz uvažavanje izmjena u zakonodavstvu radi potpunijeg tumačenja podataka.

Tablica 4. Ukupan broj izdatih viza na granici u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Gvineja	-	8	-
2.	Iran	-	7	-
3.	Senegal	-	4	-
4.	Mozambik	-	3	-
5.	Gambija	-	2	-
6.	Kamerun	1	2	100%
7.	Zimbabve	-	1	-
8.	Bangladeš	5	-	-100%
9.	Kazahstan	1	-	-100%
	Ukupno	7	27	285,71%

Grafički prikaz izdatih viza u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

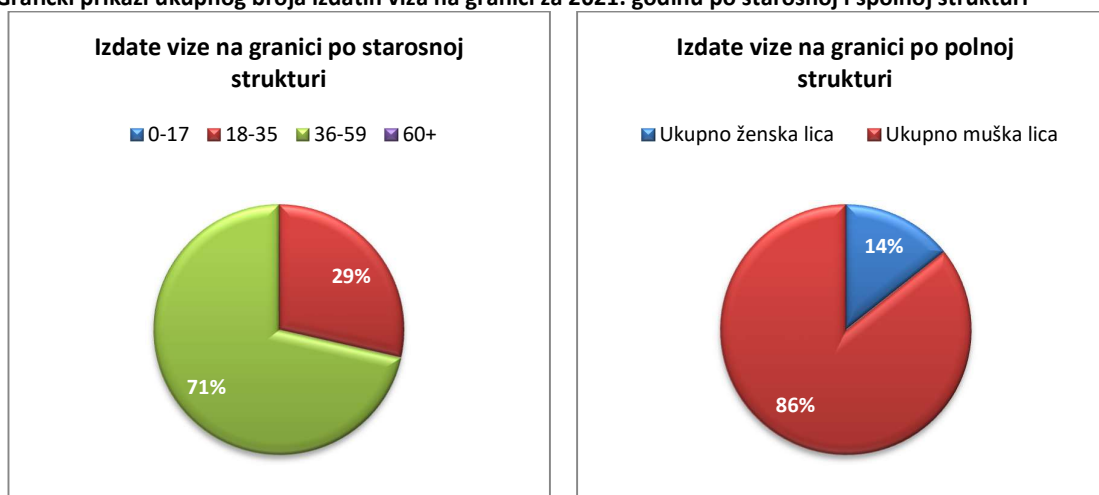
Promatrajući ukupni trend posljednjih 10 godina, možemo reći da je zabilježen opadajući trend izdavanja viza na granici. Ističe se 2015. godina kada je došlo do porasta od 107% u odnosu na 2014. godinu. Nakon 2015. godine kontinuiran je trend smanjivanja izdavanja viza na granici, tako da je u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu došlo do značajnog smanjenja od 84,21% i taj broj je iznosio 3 vize. U 2021. godini i 2022. godini imamo povećan broj izdatih viza na granici. U 2022. godini u odnosu na 2021. godinu dolazi do povećanja od 285,71% izdatih viza na granici kada je izdato 27 viza, što i dalje predstavlja mali broj izdatih

viza. Prema Godišnjem izvješću o radu Granične policije BiH za 2022. godinu² izdato je 27 viza na Međunarodnom aerodromu Sarajevo i to 8 državljanima Gvineje, 7 državljanima Irana, 4 državljanima Senegala, 3 državljanima Mozambika, po 2 državljanima Gambije i Kameruna i 1 državljaninu Zimbabvea. Tijekom 2022. godine nije bilo slučajeva ukidanja i poništenja viza, dok je u 2021. godini poništena jedna viza državljaninu Bangladeša. Što se tiče spolne strukture, statistički podatci za 2022. godinu pokazuju da je više viza izdato muškarcima (74,1%) nego ženama (25,9%), te da se u slučaju oba spola radi najvećim dijelom o osobama dobi od 36 do 59 godina (44,4%), kao što se vidi i u tablicama i grafikonima koji slijede.

Tablica 5. Struktura izdatih viza na granici po dobi i spolu razvrstan po državljanstvima za 2021. g

R.br.	Država	Ukupno ženske osobe				Ukupno muške osobe				Sveukupno po državljan.
		0-17	18-35	36-59	60+	0-17	18-35	36-59	60+	
1.	Bangladeš	-	-	1	-	-	-	4	-	5
2.	Kamerun	-	-	-	-	-	1	-	-	1
3.	Kazahstan	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Ukupno		0	0	1	0	0	2	4	0	7

Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2021. godinu po starosnoj i spolnoj strukturi

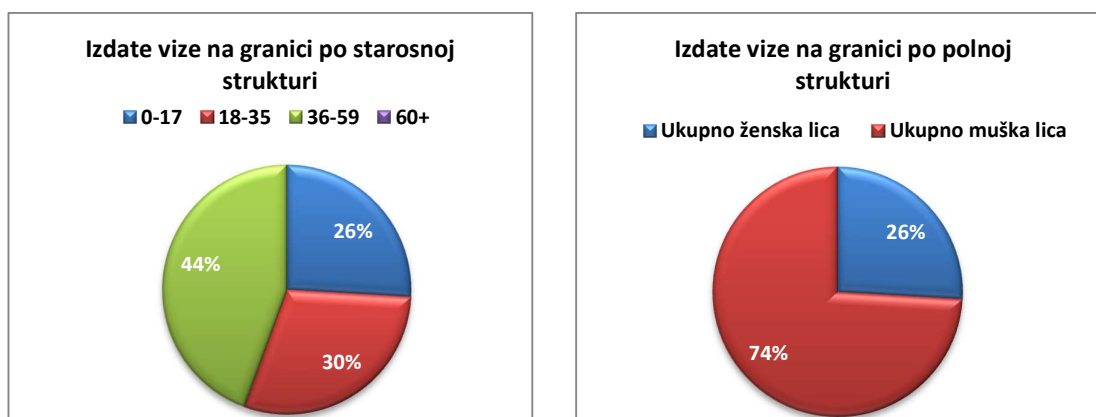

Tablica 6. Struktura izdatih viza na granici po dobi i spolu razvrstan po državljanstvima za 2022. g.

R.br.	Država	Ukupno ženska lica				Ukupno muška lica				Sveukupno po državljan.
		0-17	18-35	36-59	60+	0-17	18-35	36-59	60+	
1.	Gvineja	-	1	-	-	3	3	1	-	8
2.	Iran	-	1	2	-	-	3	1	-	7
3.	Senegal	-	-	1	-	2	-	1	-	4
4.	Mozambik	1	-	-	-	1	-	1	-	3
5.	Gambija	-	-	1	-	-	-	1	-	2
6.	Kamerun	-	-	-	-	-	-	2	-	2
7.	Zimbabve	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Ukupno		1	2	4	0	6	6	8	0	27

² Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2022. godinu“ Sarajevo, siječanj 2023. godine, str.20.

Grafički prikazi ukupnog broja izdatih viza na granici za 2022. godinu po starosnoj i spolnoj strukturi

2. Odbijanje ulaska i nezakonit prelazak granice

Odbijanje ulaska je mjera koju sukladno zakonu realizira Granična policija BiH samo prema stranim državljanima i osobama bez državljanstva koje pokušavaju legalno prijeći državnu granicu BiH i ući u BiH, a da pri tome ne ispunjavaju Zakonom propisane uvjete za ulazak. U navedenim slučajevima Granična policija BiH odbija ulazak tim osobama, a sukladno odredbama propisanim Zakonom donosi i rješenje o odbijanju ulaska. Stranac ili osoba bez državljanstva može se na navedenu odluku žaliti Ministarstvu sigurnosti, ali podnošenje žalbe ne omogućava ulazak u BiH.

Nezakonit prelazak granice podrazumijeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH. Navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

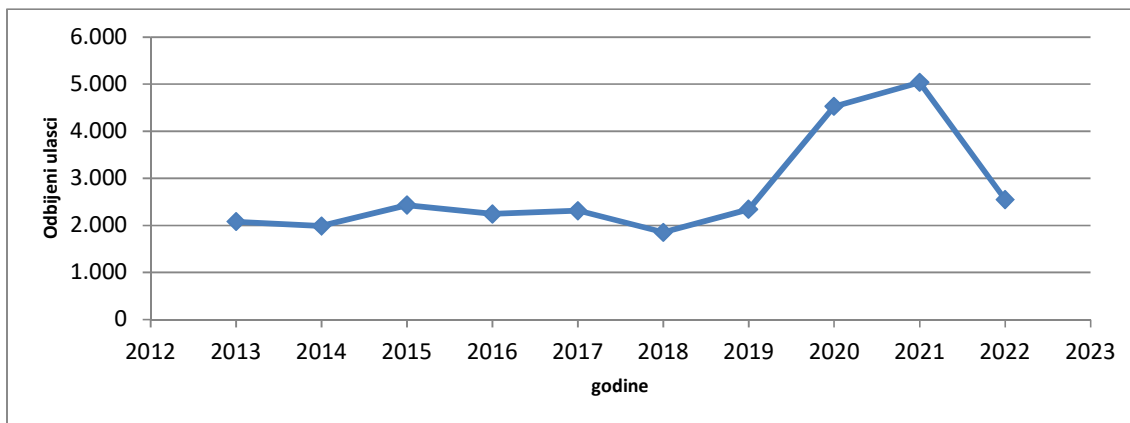
2.1. Odbijanje ulaska u BiH

Strancu koji ne ispunjava opće uvjete za ulazak u Bosnu i Hercegovinu na temelju čl. 19. i 20. Zakona o strancima, niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor ili odluka o ulasku pod posebnim uvjetima, može biti odbijen ulazak u BiH.

Tablica 7. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici BiH od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Odbijeni ulasci	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342	4.525	5.038	2.549

Grafički prikaz odbijenih ulazaka u BiH od 2013. do 2022. godine

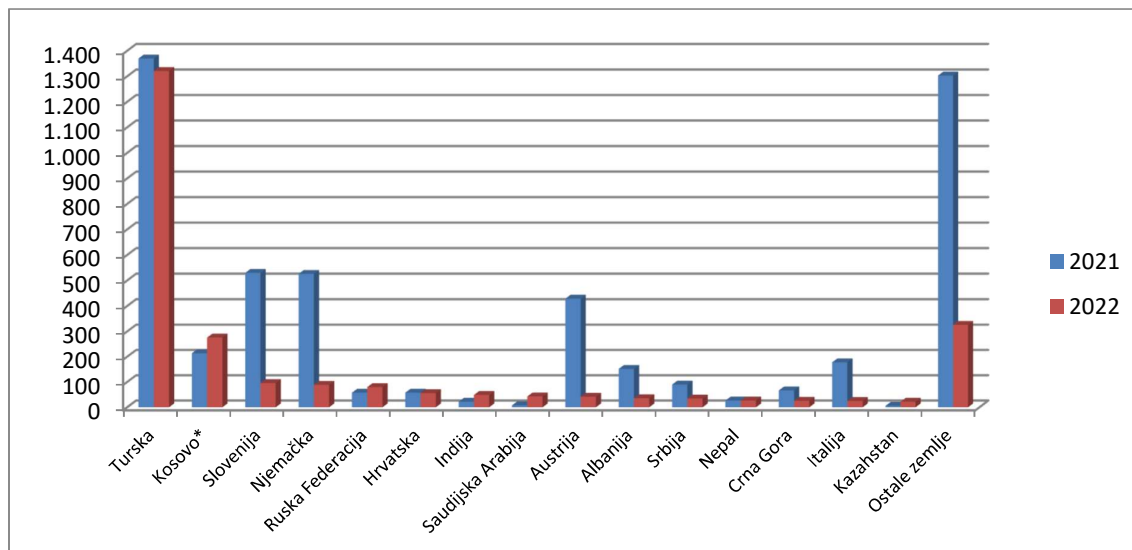
Analizirajući podatke o broju odbijenih ulazaka na granici u prezentiranom razdoblju uočava se da je u razdoblju od 2013. godine do 2019. godine došlo do prilično ujednačenog broja odbijenih ulazaka. U 2020. i 2021. godini znatno se povećava broj odbijenih ulazaka u odnosu na 2019. godinu. U 2022. godini registrirano je 2.549 stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH. U odnosu na 2021. godinu (5.038), broj stranaca kojima nije dozvoljen ulazak u BiH je smanjen za 49,40%.

U cilju definiranja aktualnog stanja u ovoj oblasti prezentiramo usporedne pokazatelje o broju odbijenih ulazaka tijekom 2021. i 2022. godine za 15 država čijim je državljanima izdato najviše rješenja o odbijanju ulaska u BiH, s kratkom analizom uočenih parametara.

Tablica 8. Ukupan broj odbijenih ulazaka na granici u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Turska	1.370	1.321	-3,58%
2.	Kosovo*	214	276	28,97%
3.	Slovenija	530	96	-81,89%
4.	Njemačka	526	89	-83,08%
5.	Ruska Federacija	58	80	37,93%
6.	Hrvatska	58	56	-3,45%
7.	Indija	22	49	122,73%
8.	Saudijska Arabija	8	43	437,50%
9.	Austrija	429	42	-90,21%
10.	Albanija	152	36	-76,32%
11.	Srbija	90	35	-61,11%
12.	Nepal	27	27	0,00%
13.	Crna Gora	67	26	-61,19%
14.	Italija	178	25	-85,96%
15.	Kazahstan	6	22	266,67%
16.	Ostale zemlje	1.303	326	-74,98%
Ukupno		5.038	2.549	-49,40%

Grafički prikaz odbijenih ulazaka na granici BiH u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

Najveći broj odbijenih ulazaka u BiH u 2022. godini odnosi se na Tursku (1.321), Kosovo* (276), Sloveniju (96) i Njemačku (89) što iznosi 70% od ukupno odbijenih ulazaka u BiH.

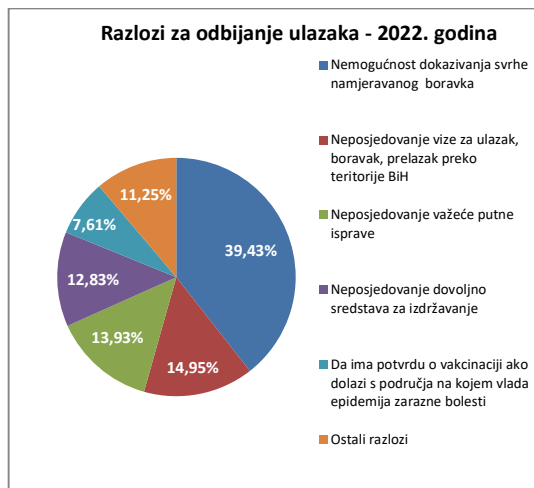
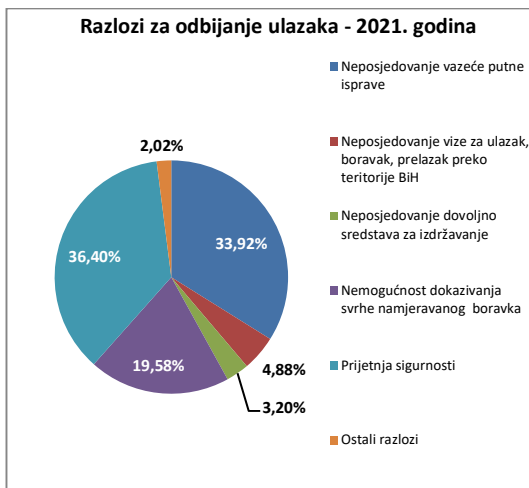
U 2022. godini najveći pad odbijenih ulazaka se odnosi na državljane Austrije (90%), Italije (85%), Njemačke (83%), Slovenije (82%) i Albanije (76%).

Tijekom 2022. godine odbijen je ulazak u BiH za 2.549 stranaca, od toga na kopnenoj granici BiH 1.514, a na međunarodnim aerodromima 1.035 odbijenih ulazaka. Razlozi za odbijanje ulaska stranim državljanima u BiH bili su: nemogućnost dokazivanja svrhe namjeravanog boravka (39,43%); neposjedovanje vize za ulazak, boravak, prelazak preko teritorija BiH ili odobrenje boravka propisano zakonom (14,95%); neposjedovanje važeće putne isprave (13,93%); neposjedovanje dovoljno sredstava za izdržavanje (12,83%); da ima potvrdu o vakcinaciji ako dolazi s područja na kojem vlada epidemija zarazne bolesti (7,61%); te ostali razlozi (11,25%).³

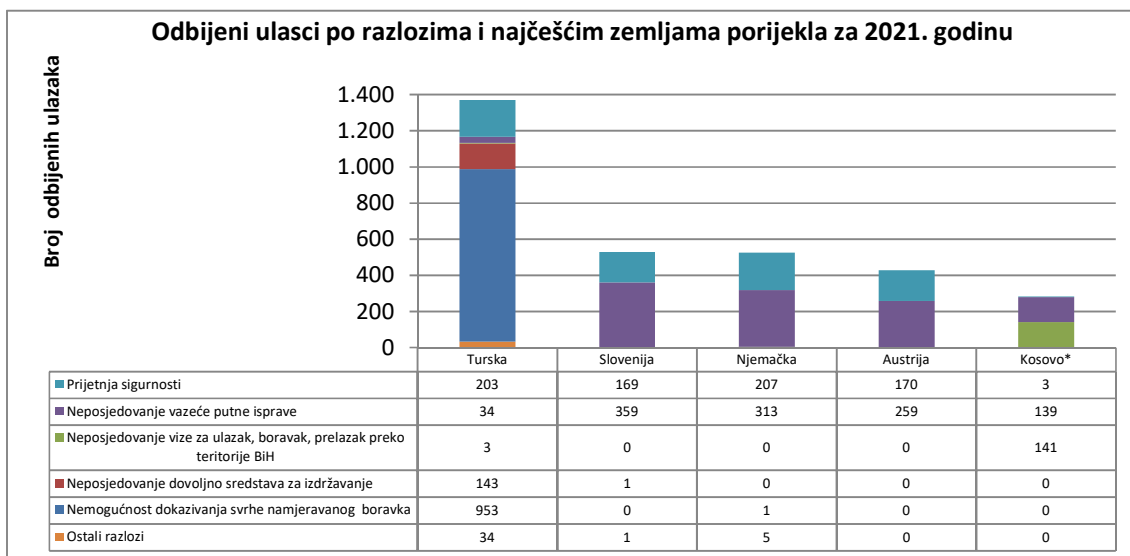
Većina odbijenih prelazaka državne granice na graničnim prijelazima je zbog nemogućnosti dokazivanja svrhe namjeravanog boravka, neposjedovanja vize za ulazak, boravak, prelazak preko teritorija BiH ili odobrenje boravka propisano Zakonom, neposjedovanja važeće putne isprave, te zbog neposjedovanja dovoljno sredstava za izdržavanje, što predstavlja 82% od ukupnog broja odbijenih ulazaka.

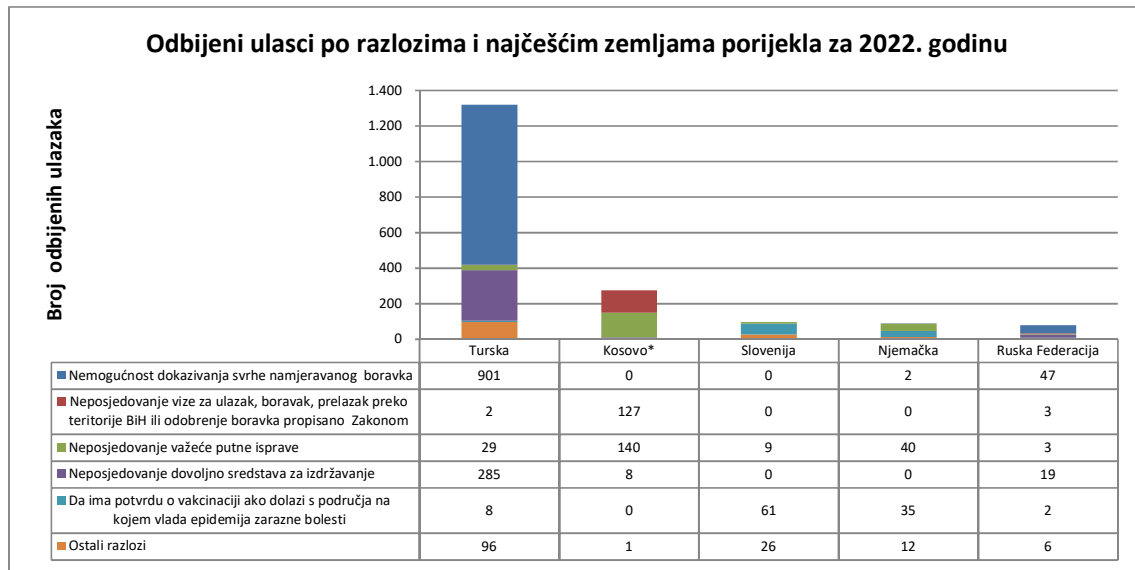
Grafički prikazi odbijenih ulazaka po razlozima za odbijanje ulaska u 2021. i 2022. godini

³ Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2022. godinu“ Sarajevo, siječanj 2023. godine, str.11.

Grafički prikazi broja odbijenih ulazaka po razlozima i najčešćim državljanstvima za 2021. i 2022. godinu

2.2. Otkriveni nezakoniti prelasci državne granice

Nezakonit prelazak granice podrazumijeva osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice BiH prilikom ulaska ili izlaska iz BiH na graničnom prijelazu ili izvan graničnog prijelaza. Navedene osobe mogu biti državljani BiH, stranci ili osobe bez državljanstva.

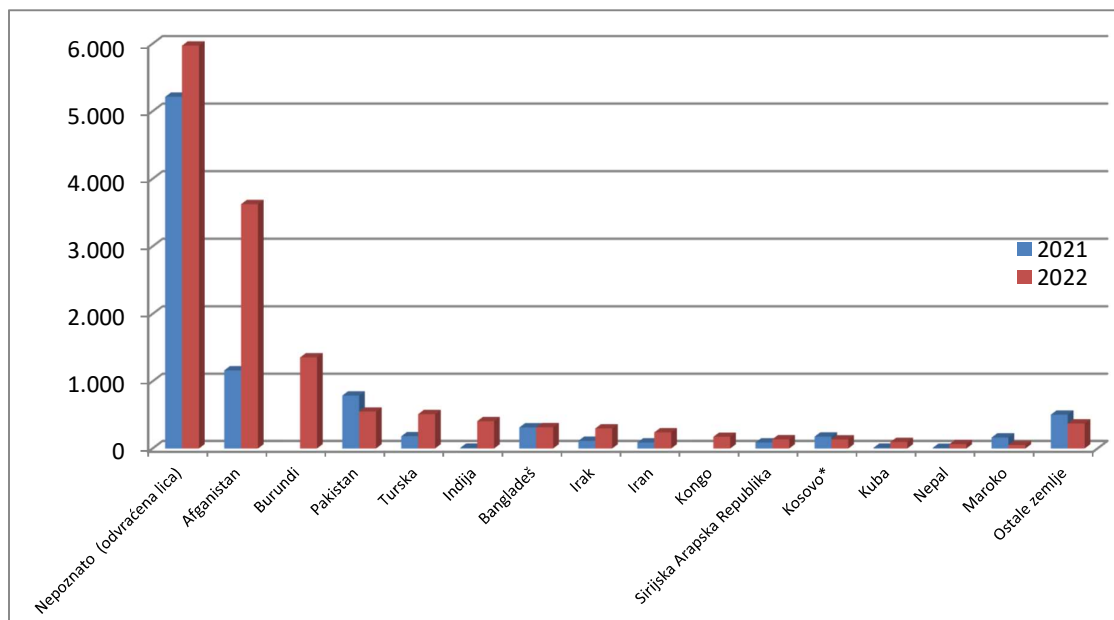
Tijekom 2021. godine, ukupno su 8.834 osobe otkrivene u pokušaju ilegalnog prelaska granice BiH. Tijekom 2022. godine, zabilježeno je povećanje od 61,98% i iznosilo je 14.309 osoba otkrivenih u nezakonitom prelasku državne granice što je rezultat poduzimanja pojačanih mjera neposredno na graničnoj crti, u područjima gdje je izražen najveći migrantski pritisak. Također napominjemo da je u 2022. godini, kao rezultat poduzimanja pojačanih mjera neposredno na graničnoj crti, u područjima gdje je izražen najveći migrantski pritisak, sukladno članku 37. Zakona o graničnoj kontroli, od pokušaja nezakonitog ulaska u BiH s teritorija Republike Srbije i Crne Gore, odvrćene 5.972 osobe (radi se o procijenjenom broju osoba i u određenom broju slučajeva o istim osobama koji vrše višestruke pokušaje ilegalnog prelaska granice).⁴

Tablica 9. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2021. i 2022. godini razvrstani po državljanstvima

R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Nepoznato (odvrćene osobe)	5.214	5.972	14,54%
2.	Afganistan	1.163	3.625	211,69%
3.	Burundi	-	1.356	-
4.	Pakistan	788	549	-30,33%
5.	Turska	183	512	179,78%
6.	Indija	11	407	3.600,00%
7.	Bangladeš	314	316	0,64%
8.	Irak	115	299	160,00%
9.	Iran	90	240	166,67%
10.	Kongo	-	174	-
11.	Sirija	90	138	53,33%
12.	Kosovo*	177	135	-23,73%
13.	Kuba	12	97	708,33%
14.	Nepal	9	66	633,33%
15.	Maroko	164	51	-68,90%
16.	Ostale zemlje	504	372	-26,19%
	Ukupno	8.834	14.309	61,98%

⁴ Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2022. godinu“ Sarajevo, siječanj 2023. godine, str. 14.

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

Prema raspoloživim podacima, u 2022. godini najviše je osoba s nepoznatim državljanstvom, (5.972), koje su odvracene u pokušaju ilegalnog prelaska državne granice. U posljednje dvije godine najviše otkrivenih nezakonitih prelazaka se odnosilo na državljane Afganistana, Burundija, Pakistana i Turske 58% od ukupnog broja nezakonitih prelazaka. Također, pored ovih gore navedenih državljana uočen je i porast otkrivenih nezakonitih prelazaka državne granice i državljana Indije, Kube, Nepala i Konga.

Prema podacima iz izvješća o radu Granične policije BiH na graničnim prijelazima u 2022. godini (ukupno ulaz i izlaz) registrirano je 820 osoba u ilegalnom prelasku državne granice, a izvan graničnog prijelaza (granični pojas) 13.489 osoba. Od broja osoba otkrivenih prilikom ilegalnog ulaska u BiH (7.427) izvan graničnog prijelaza je otkriveno 7.332 i na graničnom prijelazu 95, dok je od broja osoba otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska iz BiH (6.882) izvan graničnog prijelaza otkriveno 6.157 i na graničnim prijelazima 725 osoba.⁵

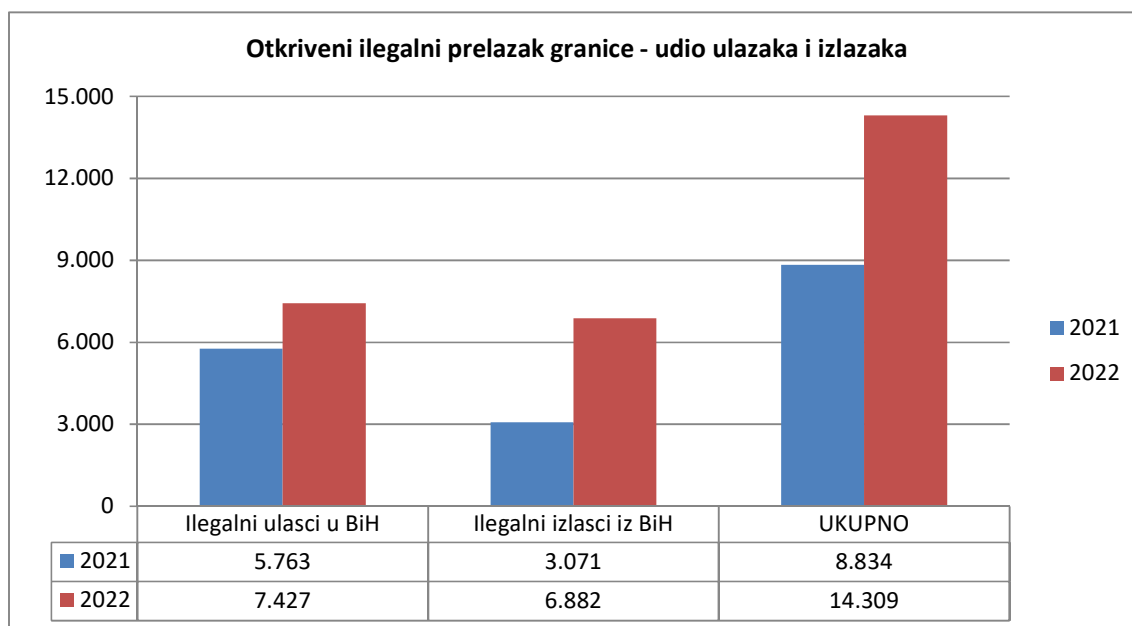
Tijekom 2021. godine od broja osoba otkrivenih prilikom ilegalnog ulaska u Bosnu i Hercegovinu (5.763) izvan graničnog prijelaza je otkriveno 5.518 i na graničnom prijelazu 245, dok je od broja osoba otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska iz Bosne i Hercegovine (3.071) izvan graničnog prijelaza otkriveno 2.173 i na graničnim prijelazima 898 osoba.⁶

Navedeni podatci ukazuju na tendenciju većeg broja ilegalnih prelazaka državne granice izvan graničnih prijelaza (13.489), nego što je to slučaj s legalnim prelascima državne granice na graničnim prijelazima (820).

⁵ Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2022. godinu“ Sarajevo, siječanj 2023. godine, str.14.

⁶ Granična policija BiH „Analiza rada Granične policije BiH za 2021. godinu“ Sarajevo, siječanj 2022. godine, str. 15.

Grafički prikaz ilegalnih ulazaka i izlazaka u ilegalnim prelascima državne granice

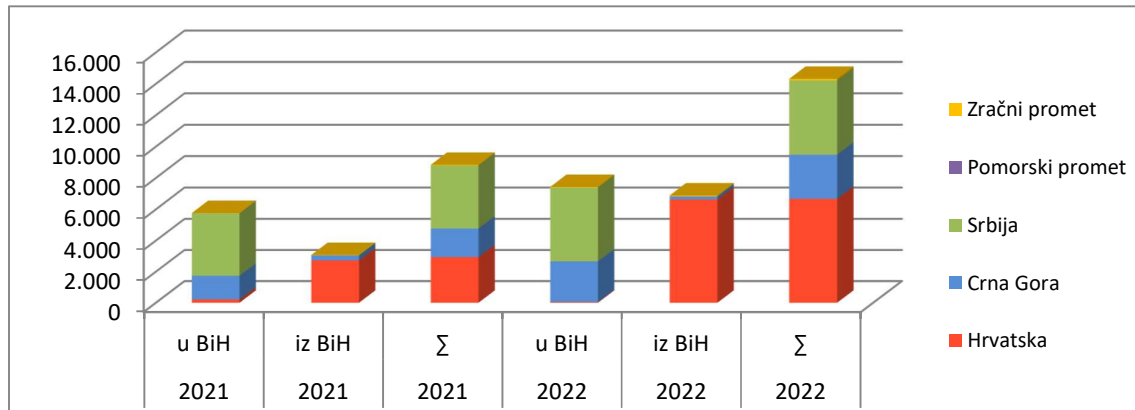

U 2021. godini, ilegalni izlasci su činili 35% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (8.834), dok je ovaj postotak u 2022. godini iznosio 48% od ukupnog broja osoba otkrivenih u ilegalnom prelasku državne granice (14.309). Iz navedenih pokazatelja uočava se da je u 2022. godini veći broj ilegalnih ulazaka u BiH (52%) nego izlazaka (48%), te je i u 2021. godini bio veći broj ilegalnih ulazaka iz BiH (65%) nego izlazaka (35%). Što se tiče kopnene granice, podatci Granične policije BiH govore da se veći broj ilegalnih prelazaka (ulazaka i izlazaka) registrira izvan samih graničnih prijelaza.

Tablica 10. Otkriveni nezakoniti prelasci granice u 2021. i 2022. godini razvrstani po vrsti granice

Država	2021. u BiH	2021. iz BiH	2021. Σ	2022. u BiH	2022. iz BiH	2022. Σ	% u BiH	% iz BiH	%
Hrvatska	209	2.723	2.932	41	6.625	6.666	-80,38	143,30	127,35
Crna Gora	1.528	317	1.845	2.619	200	2.819	71,40	-36,91	52,79
Srbija	4.010	10	4.020	4.735	4	4.739	18,08	-60,00	17,89
Pomorski prom.	0	0	0	0	0	0	-	-	-
Zračni promet	16	21	37	32	53	85	100,00	152,38	129,73
Ukupno	5.763	3.071	8.834	7.427	6.822	14.309	28,87	124,10	61,98

Grafički prikaz otkrivenih nezakonitih prelazaka granice u 2021. i 2022. godini razvrstan po vrsti granice

Analizirajući raspoložive podatke o broju otkrivenih nezakonitih prelazaka u BiH prema vrsti granice i susjednim zemljama, evidentno je da je na kopnenoj granici u 2022. godini otkriveno 14.224 osoba, što je povećanje za 62% u odnosu na 2021. godinu kad je na istoj granici otkriveno 8.797 nezakonitih prelazaka. Također, uočava se porast broja nezakonitih prelazaka na međunarodnim aerodromima za 130% tako da je u 2022. godini otkriveno 85 osoba u nezakonitom prelasku granice, a u 2021. godini taj broj je iznosio 37 osoba.

Za analizu je karakteristično navesti da je u 2022. godini zabilježeno značajno povećanje ilegalnih prelazaka državne granice s Hrvatskom (127%) i Crnom Gorom (53%), dok je povećanje ilegalnih prelazaka sa Srbijom u manjoj mjeri povećano (18%). Od 4.739 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Srbijom, 99,9% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH, a samo 0,1% na ilegalne izlaske iz BiH. Od 2.819 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice sa Crnom Gorom, 92,9% se odnosi na ilegalne ulaske u BiH, a 7,1% na ilegalne izlaske iz BiH. Od 6.666 osoba otkrivenih prilikom nezakonitog prelaska državne granice s Hrvatskom, 99,4% se odnosi na ilegalne izlaske iz BiH i 0,6% na ilegalne ulaske u BiH. Najviše ilegalnih izlazaka je zabilježeno na granici prema Republici Hrvatskoj i iznosi oko 96,3% svih osoba otkrivenih prilikom ilegalnog izlaska preko državne granice što ukazuje da se ilegalni migranti uglavnom odlučuju na izlazak iz BiH na ovom dijelu granice.

3. Privremeni i stalni boravak stranaca

Zahtjev za odobrenje boravka stranac podnosi DKP-u BiH ili nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe za poslove sa strancima, osobno ili putem zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnog stranca, i to najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja vize za dugoročni boravak (Vize D), odnosno bezviznog boravka, odnosno odobrenog boravka ako se radi o produljenju privremenog boravka po istoj osnovi ili stalnom boravku. Uz zahtjev za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka stranac je dužan dati biometrijske podatke. O zahtjevu za odobrenje i produljenje privremenog boravka po bilo kojoj osnovi odlučuje nadležna organizacijska jedinica Službe za poslove sa strancima u roku od 90 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako je zahtjev podnesen putem DKP-a BiH, a u roku od 60 dana ako je zahtjev podnesen izravno nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe za poslove sa strancima. Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje obavijest o uvaženom zahtjevu i dozvola

privremenog boravka. Kada je privremeni boravak odobren po osnovi rada s radnom dozvolom ili plavom kartom, strancu se izdaje rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvola privremenog boravka.

3.1. Privremeni boravak

Odobrenje privremenog boravka izdaje se na vremensko razdoblje od najviše jedne godine, s tim da rok važenja putovnice mora biti dulji najmanje tri mjeseca od roka na koji se odobrava privremeni boravak.

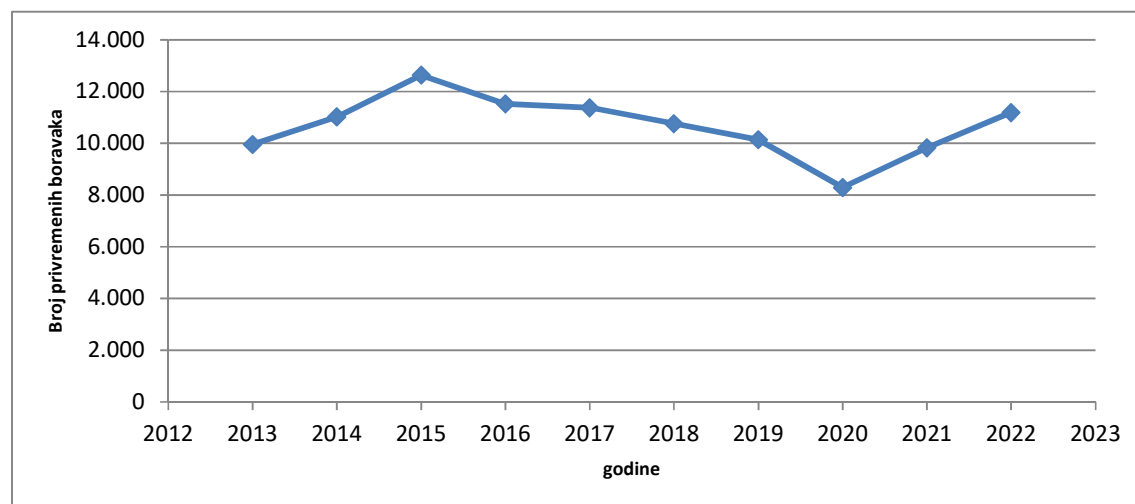
Sukladno Zakonu o strancima koji je stupio na snagu u studenome 2015. godine privremeni boravak može se odobriti strancu koji namjerava boraviti ili boravi u BiH po osnovi: spajanja obitelji, obrazovanja, humanitarnih razloga, rada s radnom dozvolom, rada bez radne dozvole, ili drugih opravdanih razloga. Odobrenje privremenog boravka može se iznimno izdati i po osnovi vlasništva na nepokretnoj imovini, ako postoji efektivna veza stranca s BiH.

Privremeni boravak iz humanitarnih razloga u slučaju iz članka 58. (Privremeni boravak po osnovi humanitarnih razloga) stavak (2) točka a) Zakona o strancima odobrava se na razdoblje najdulje do šest mjeseci.

Tablica 11. Ukupan broj izdatih privremenih boravaka po godinama od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Privremeni boravak	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133	8.293	9.827	11.188

Grafički prikaz izdatih privremenih boravaka po godinama od 2013. do 2022. godine

Kvalitetna pravna regulativa i već uspostavljeni centralizirani institucionalni okvir doveli su do uređivanja stanja u oblasti kretanja i boravka stranaca u BiH. Od 2013. do 2015. godine uočava se kontinuirani rast sa ujednačenim intenzitetom što dovodi do zaključka da je oblast kretanja i boravka stranaca stavljena pod kontrolu nadležnih tijela u ovom razdoblju. Iz prethodnog

grafikona također se može uočiti kontinuirani pad broja odobrenja/produljenja privremenih boravaka u razdoblju od 2015. do 2020. godine. U 2021. godini je došlo do porasta broja izdatih dozvola za privremeni boravak od 18,50% u odnosu na prethodnu godinu. Trend rasta se nastavlja i tijekom 2022. godine kada je došlo do porasta od 13,85% u odnosu na prethodnu godinu.

Problematika rješavanja statusnih pitanja stranih državljana do 01.10.2006. godine je bila u nadležnosti Odjela za strance pri MUP-ovima kantona, MUP-u Republike Srpske te Policije Brčko distrikta BiH, gdje je bio evidentan različit pristup rješavanju ove problematike. Započinjanjem rada Službe za poslove sa strancima, kao upravne organizacije u sastavu Ministarstva sigurnosti BiH, sa operativnom samostalnošću, napravljen je značajan iskorak na efikasnijem upravljanju migracijama u Bosni i Hercegovini, kroz jedinstveno postupanje svih organizacijskih jedinica Službe prilikom rješavanja problematike predviđene Zakonom o strancima, a posebno korištenjem operativnih kapaciteta Službe na suzbijanju ilegalnih migracija.

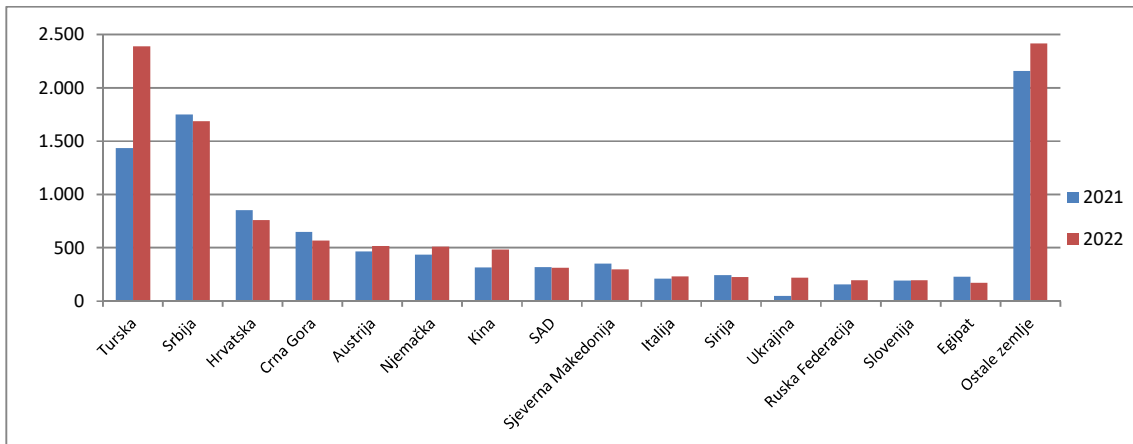
U cilju definiranja aktualnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja privremenog boravka prezentiramo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola (odobrena prvi put ili produljena boravišna dozvola) za privremeni boravak tijekom 2021. i 2022. godine.

Tablica 12. Broj izdatih dozvola za privremeni boravak u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Turska	1.434	2.391	66,74%
2.	Srbija	1.751	1.688	-3,60%
3.	Hrvatska	855	760	-11,11%
4.	Crna Gora	647	568	-12,21%
5.	Austrija	468	517	10,47%
6.	Njemačka	436	510	16,97%
7.	Kina	314	485	54,46%
8.	SAD	319	313	-1,88%

R.br.	Država	2021	2022	%
9.	Sjeverna Makedonija	353	299	-15,30%
10.	Italija	210	233	10,95%
11.	Sirija	246	225	-8,54%
12.	Ukrajina	50	219	338,00%
13.	Ruska Federacija	158	196	24,05%
14.	Slovenija	195	196	0,51%
15.	Egipat	231	172	-25,54%
16.	Ostale zemlje	2.160	2.416	11,85%
	Ukupno	9.827	11.188	13,85%

Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za privremeni boravak u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

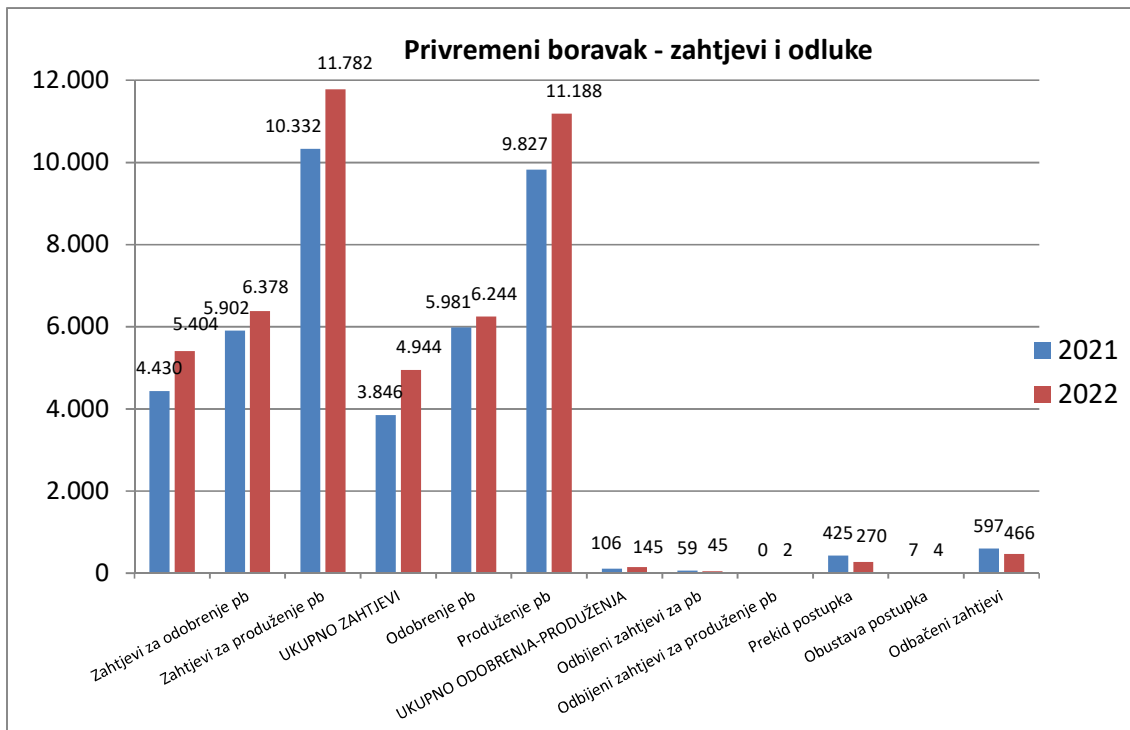

Od ukupnog broja izdatih dozvola za privremeni boravak u 2022. godini najveći broj se odnosi na državljane Turske (2.391), Srbije (1.688), Hrvatske (760), Crne Gore (568), Austrije (517), Njemačke (510) i Kine (485), što čini 61,84% od ukupnog broja izdatih dozvola. Analiza usporednih parametara prema postotcima ukazuje da je došlo do povećanja broja privremenih boravaka za državljane Ukrajine (338,00%), Turske (66,74%), Kine (54,46%), Ruske Federacije (24,05%), Njemačke (16,97%), Italije (10,94%), Austrije (10,47%) i Slovenije (0,51%), te da je došlo do smanjenja broja privremenih boravaka za državljane Egipta (25,54%), Sjeverne Makedonije (15,30%), Crne Gore (12,21%), Hrvatske (11,11%), Sirije (8,54%), Srbije (3,60%) i Sjedinjenih Američkih Država (1,88%).

Primjećuje se kontinuitet u pet najčešćih država podrijetla strancima kojima je odobren ili produljen privremeni boravak u BiH, a to su: Turska, Srbija, Hrvatska, Crna Gora i Austrija. Ovih pet država podrijetla obuhvaća 52,95% svih osoba kojima je izdata boravišna dozvola za privremeni boravak u BiH u 2022. godini.

U 2022. godini ukupno je podneseno 5.404 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 6.378 zahtjeva za produljenje privremenog boravka, što ukupno iznosi 11.782 zahtjeva, a što je za 14,03% više nego u 2021. godini kada je ukupno podneseno 10.332 zahtjeva i to: 4.430 zahtjeva za odobrenje novog privremenog boravka i 5.902 zahtjeva za produljenje privremenog boravka.

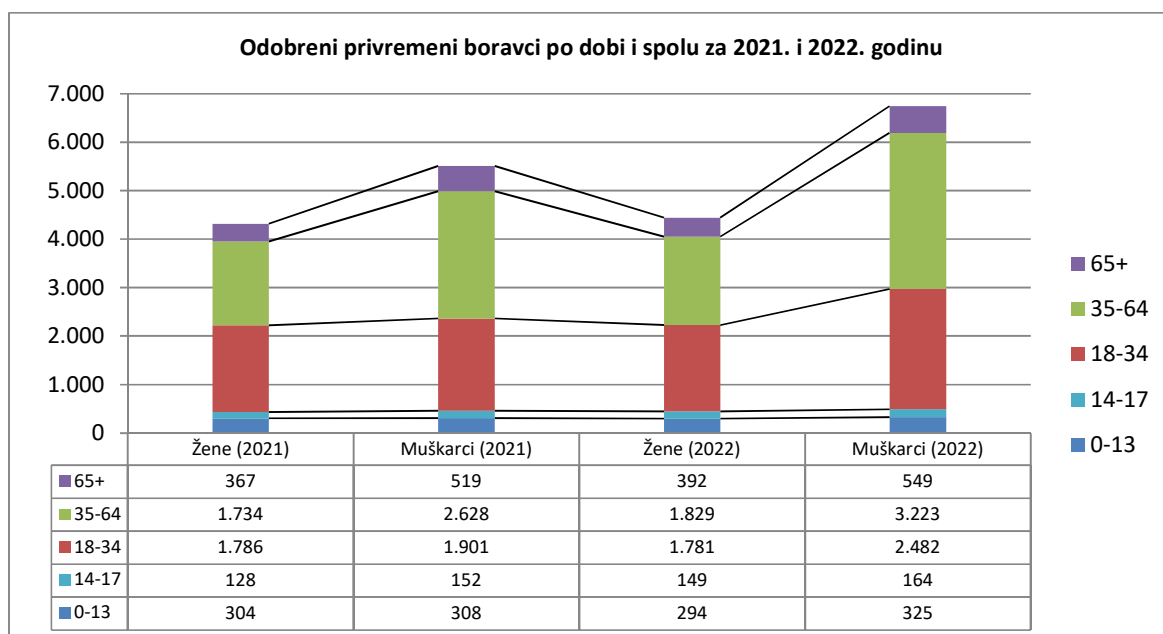
Grafički prikaz zahtjeva i odluka za privremeni boravak u 2021. i 2022. godini (odobrenje novog i produljenje)

Rješavajući po zahtjevima za odobrenje / produljenje privremenog boravka u 2022. godini ukupno je odobreno / produljeno 11.188 privremenih boravaka, od toga je odobren novi privremeni boravak za 4.944 stranca i produljen privremeni boravak za 6.244 stranaca, a što je povećanje od 13,85 % u odnosu na 2021. godinu, kada su ukupno odobrena-produljena 9.827 privremena boravka, od toga je odobren novi privremeni boravak za 3.846 stranaca i produljen privremeni boravak za 5.981 stranca.

Prema ovim pokazateljima stopa odobrenja-produljenja privremenih boravaka, u poređenju s podnesenim zahtjevima iznosi 94,14% u 2022. godini.

U cilju definiranja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za privremeni boravak u BiH u 2022. godini prezentiramo spolnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je u svim kategorijama bilo više muškaraca nego žena i to: u starosnoj dobi od 0 do 13 godina (žena 294, a muškaraca 325), u starosnoj dobi od 14 do 17 godina (žena 149, a muškaraca 164), zatim u starosnoj dobi od 18 do 34 godine (žena 1.781, a muškaraca 2.482), u starosnoj dobi od 35 do 64 godine (žena 1.829, a muškaraca 3.223), te u starosnoj dobi preko 65 godina (žena 392, a muškaraca 549). Promatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja privremenih boravaka, 6.743 ili 60% su privremeni boravci izdati muškarcima, a 4.445 ili 40% su privremeni boravci izdati ženama.

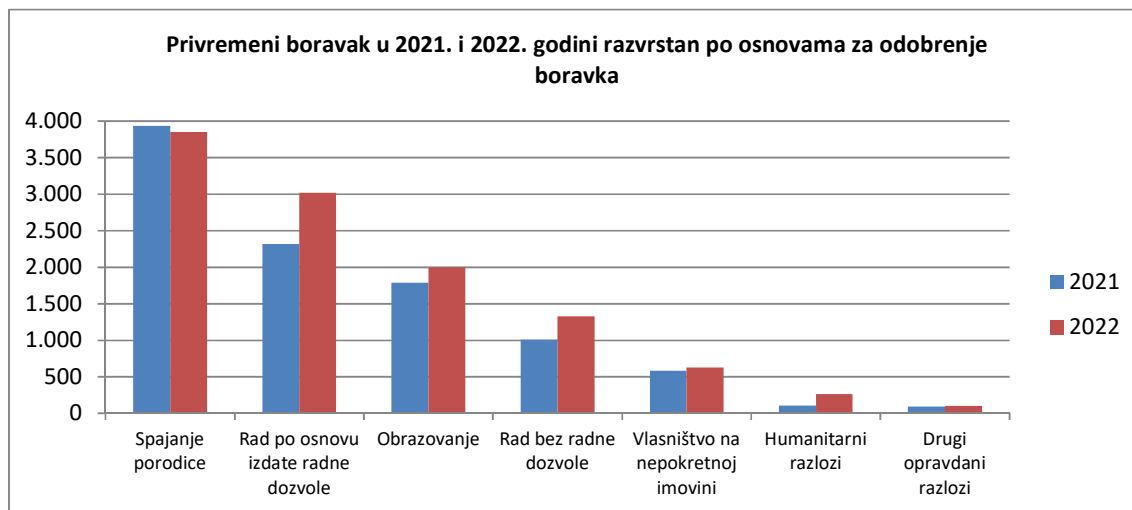
Prema podacima Službe za poslove sa strancima u 2022. godini najviše stranih državljana u BiH ima odobren privremeni boravak po osnovi: spajanja obitelji u koju kategoriju ulaze i brak s državljaninom BiH kao i izvanbračna zajednica stranca s državljaninom BiH (3.850), rada po osnovi izdate radne dozvole (3.018), obrazovanja (1.999), po osnovi rada bez radne dozvole (1.328), što ukupno predstavlja 91% svih privremenih boravaka. U cilju definiranja aktualnih kretanja legalnih imigracija na temelju odobrenja privremenih boravaka strancima u BiH dajemo pregled odobrenih privremenih boravaka u BiH za 2021. i 2022. godinu, s posebnim akcentom na 2022. godinu, razvrstan po osnovama, kao i sudjelovanje pojedinih osnova privremenog boravka u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u BiH.

Tablica 13. Privremeni boravak u 2021. i 2022. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka

Osnove boravka	2021	% u Σ 2021	2022	% u Σ 2022	% 2022/2021
Spajanje obitelji	3.933	40,02%	3.850	34,41%	-2,11%
Rad po osnovi izdate radne dozvole	2.319	23,60%	3.018	26,98%	30,14%
Obrazovanje	1.787	18,18%	1.999	17,87%	11,86%
Rad bez radne dozvole	1.009	10,27%	1.328	11,87%	31,62%
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	583	5,93%	628	5,61%	7,72%
Humanitarni razlozi	105	1,07%	265	2,37%	152,38%
Drugi opravdani razlozi	91	0,93%	100	0,89%	9,89%
Ukupno	9.827	100,00%	11.188	100,00%	13,85%

Privremeni boravak po drugim osnovama u BiH u 2022. godini strancima odobren je: po osnovi vlasništva na nepokretnoj imovini (628), humanitarnih razloga u koju kategoriju spada i liječenje (265) i drugih opravdanih razloga (100).

Grafički prikaz privremenih boravaka u 2021. i 2022. godini razvrstan po osnovama za odobrenje boravka

U 2022. godini došlo je do povećanja broja izdatih dozvola za privremeni boravak po svim osnovama, osim po osnovi spajanja obitelji. Kako Bosna i Hercegovina postaje sve više zemlja odredišta stranih državljana ukazuju i odobreni privremeni boravci po osnovi spajanja obitelji koji u ukupnom broju odobrenih privremenih boravaka u 2022. godini iznosi 34%. Statistički podatci iz 2022. godine pokazuju da državljani susjednih država u BiH ostvaruju privremeni boravak najvećim dijelom po osnovi spajanja obitelji, izdate radne dozvole i obrazovanja.

Tablica 14. Osnove za odobrenje privremenih boravaka u 2022. godini po državama

OSNOVA BORAVKA	Turska	Srbija	Hrvatska	Crna Gora	Austrija	Ostale države	UKUPNO
Spajanje obitelji	267	657	444	348	212	1.922	3.850
Rad po osnovi izdate radne dozvole	667	602	150	87	31	1.481	3.018
Obrazovanje	742	252	81	104	21	799	1.999
Rad bez radne dozvole	689	79	18	2	6	534	1.328
Vlasništvo na nepokretnoj imovini	4	77	42	25	243	237	628
Humanitarni razlozi	2	11	24	1	3	224	265
Drugi opravdani razlozi	20	10	1	1	1	67	100
UKUPNO	2.391	1.688	760	568	517	5.264	11.188

Za državljane Turske, obrazovanje u BiH je najčešća osnova boravka, iako se primjećuje i veliki broj boravaka po osnovi rada bez radne dozvole, zatim po osnovi izdate radne dozvole i po osnovi spajanja obitelji. Državljeni Srbije, Hrvatske i Crne Gore najčešće dobivaju privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji.

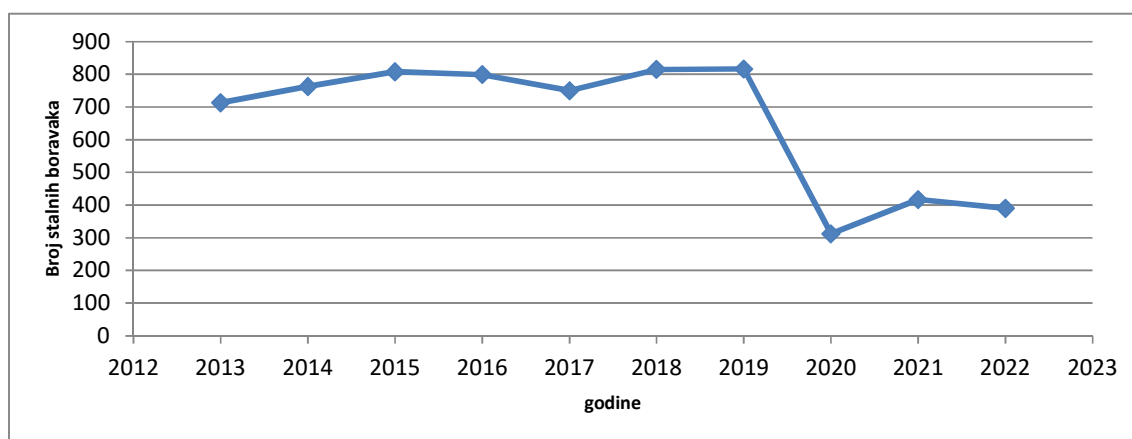
3.2. Stalni boravak

Stalni boravak može se odobriti strancu pod sljedećim uvjetima: da na osnovi odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriju BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, da raspolaže dovoljnim i redovitim sredstvima za izdržavanje, da ima osiguran odgovarajući smještaj i da ima osigurano zdravstveno osiguranje.

Tablica 15. Ukupan broj izdatih stalnih boravaka po godinama od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Stalni boravak	713	763	808	799	750	815	816	312	417	390

Grafički prikaz izdatih stalnih boravaka po godinama od 2013. do 2022. godine

Vidljivo je da se kod dozvola za stalni boravak od 2013. do 2015. godine uočava rast, a od 2015. do 2017. godine uočava se trend blagog pada u broju dozvola stalnih boravaka stranaca u BiH, da bi u 2018. godini došlo do ponovnog rasta u iznosu od 8,67% u odnosu na prethodnu godinu. U 2019. godini izdat je skoro identičan broj dozvola za stalni boravak kao i u 2018. godini. U 2020. godini dolazi do značajnog smanjenja broja dozvola za stalni boravak od 62% i iznosio je 312 dozvola, dok u 2021. godini dolazi do ponovnog rasta od 33,65%. U 2022. godini dolazi do smanjenja izdatih dozvola za stalni boravak od 6,47% u odnosu na prethodnu godinu.

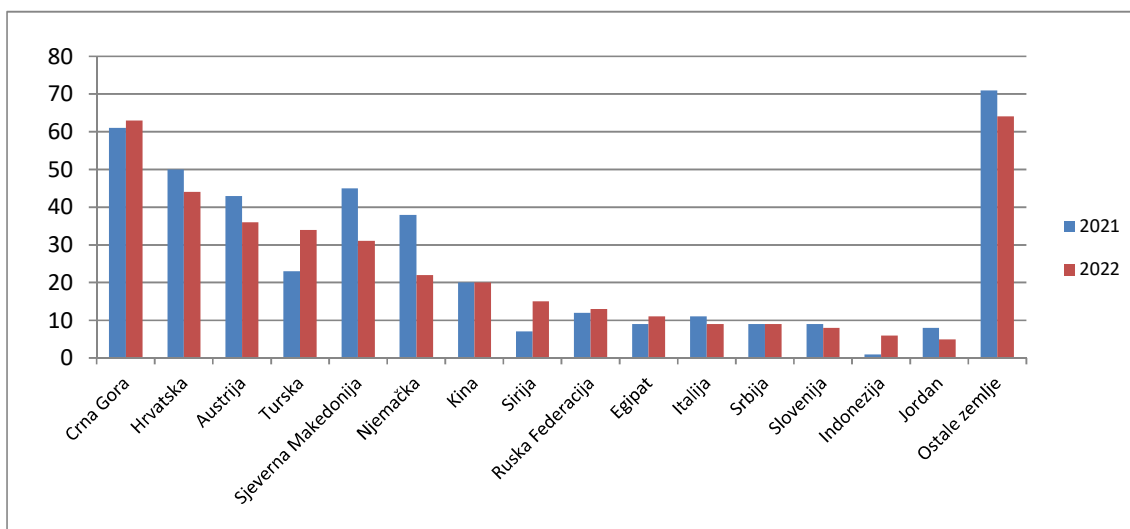
U cilju definiranja aktualnog stanja u oblasti izdavanja odobrenja stalnog boravka prezentiramo pokazatelje o broju izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak tijekom 2021. i

2022. godine. U 2022. godini je podneseno 458 zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, a isti je odobren za 390 osoba.

Tablica 16. Broj izdatih dozvola za stalni boravak u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Crna Gora	61	63	3,28%
2.	Hrvatska	50	44	-12,00%
3.	Austrija	43	36	-16,28%
4.	Turska	23	34	47,83%
5.	Sjeverna Makedonija	45	31	-31,11%
6.	Njemačka	38	22	-42,11%
7.	Kina	20	20	0,00%
8.	Sirija	7	15	114,29%
9.	Ruska Federacija	12	13	8,33%
10.	Egipat	9	11	22,22%
11.	Italija	11	9	-18,18%
12.	Srbija	9	9	0,00%
13.	Slovenija	9	8	-11,11%
14.	Indonezija	1	6	500,00%
15.	Jordan	8	5	-37,50%
16.	Ostale zemlje	71	64	-9,86%
	Ukupno	417	390	-6,47%

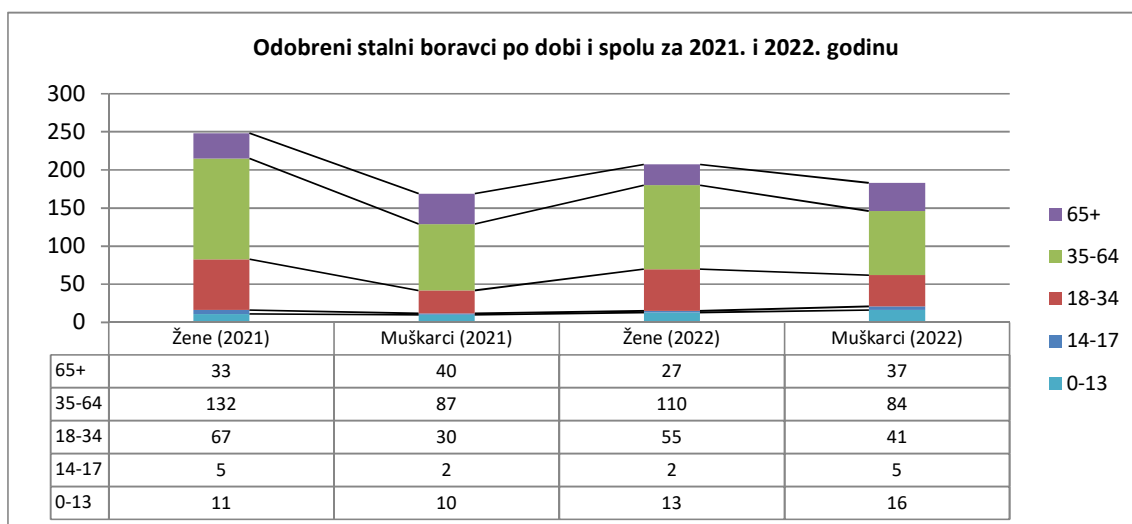
Grafički prikaz izdatih boravišnih dozvola za stalni boravak u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

Najčešće zemlje podrijetla stranaca koji su dobili stalni boravak u BiH u 2021. i 2022. godini bile su Crna Gora, Hrvatska, Austrija, Turska, Sjeverna Makedonija i Njemačka.

Analizom odobrenih stalnih boravaka evidentno je da je stalni boravak državljanima Republike Srbije odobren u veoma malom postotku, dok u odobrenjima/produljenjima privremenog boravka zauzimaju drugi najveći postotak iza Turske. Naime, Sporazum o dvojnog državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije omogućava državljanima Republike Srbije da prije steknu uvjete za prijem u državljanstvo BiH, nego uvjete za odobrenje stalnog boravka, te je iz tog razloga postotak odobrenja stalnog boravka državljanima Republike Srbije izuzetno mali.

U cilju definiranja profila stranih državljana koji su podnijeli zahtjev i dobili boravišnu dozvolu za stalni boravak u BiH u 2022. godini prezentiramo spolnu i starosnu strukturu iz koje se uočava da je u starosnoj dobi od 0 do 13 godina bilo više muškaraca nego žena (žena 13, a muškaraca 16), zatim u starosnoj dobi od 14 do 17 godina također više muškaraca nego žena (žena 2, a muškaraca 5), dok je u kategoriji od 18 do 34 godine bilo više žena nego muškaraca (žena 55, a muškaraca 41); zatim u starosnoj dobi od 35 do 64 godine također više žena nego muškaraca (žena 110, a muškaraca 84), i u starosnoj dobi iznad 65 godina bilo je više muškaraca nego žena (žena 27, a muškaraca 37). Promatrano u ukupnom broju izdatih odobrenja stalnog boravka u 2022. godini, 207 ili 53% su stalni boravci izdati ženama, a 183 ili 47% su stalni boravci izdati muškarcima.

4. Ilegalne migracije i poduzete mjere prema strancima

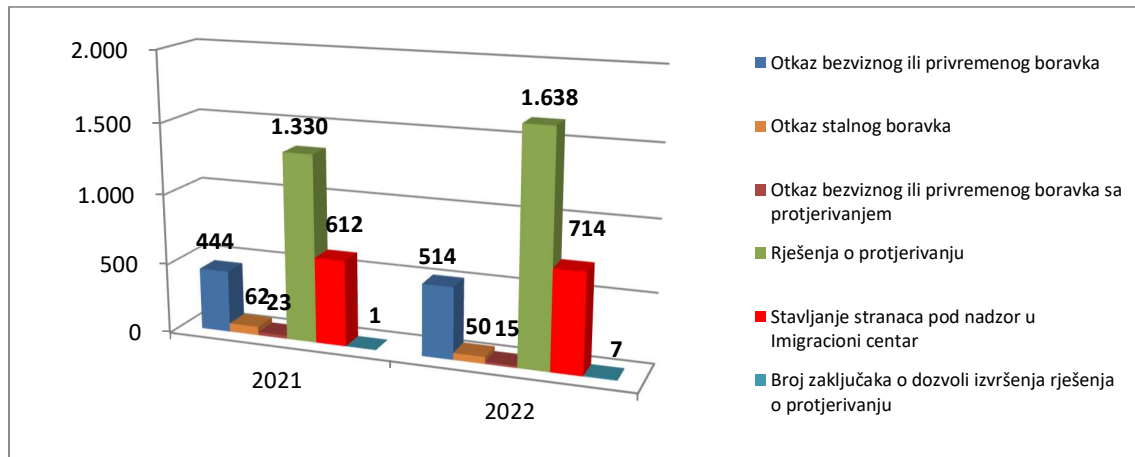
Mjere koje se poduzimaju prema strancima nakon otkrivanja ilegalnog boravka uključuju: otkaz bezvignog ili privremenog boravka, otkaz stalnog boravka, otkaz bezvignog ili privremenog boravka s protjerivanjem, rješenja o protjerivanju, stavljanje stranaca pod nadzor i prisilno udaljenje stranaca iz BiH donošenjem zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju.

Prezentiramo usporedne podatke poduzetih mjera prema stranim državljanima u 2021. i 2022. godini razvrstane prema vrstama mjera koje su poduzete prema strancima u BiH.

Tablica 17. Broj poduzetih mjera u 2021. i 2022. godini razvrstan prema vrstama mjera

R.br.	Vrsta mjere	2021	2022	% (2022/2021)
1.	Rješenja o otkazu bezvignog ili privremenog boravka	444	514	15,77%
2.	Rješenja o otkazu stalnog boravka	62	50	-19,35%
3.	Rješenja o otkazu bezvignog ili privr. boravka s protjerivanjem	23	15	-34,78%
4.	Rješenja o protjerivanju	1.330	1.638	23,16%
5.	Rješenja o stavljanju stranca pod nadzor u Imigracijski centar	612	714	16,67%
6.	Broj zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	1	7	600,00%
	Ukupno:	2.472	2.938	18,85%

Grafički prikaz poduzetih mjera u 2021. i 2022. godini razvrstan po vrstama mjera

Iz prezentiranih podataka vidljivo je da je broj izrečenih mjera prema strancima u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu veći za 18,85%.

Broj izrečenih mjera otkaza boravka (bezvignog, privremenog i stalnog) i otkaza boravka uz izrečenu mjeru protjerivanja su rezultati vršenja planiranih i pojačanih operativnih provjera, inspeksijskih kontrola, kao i provođenje svih planskih aktivnosti na terenu od strane inspektora za strance koje je Služba za poslove sa strancima sukladno svojim nadležnostima prepoznala kao važan segment u praćenju i borbi protiv nezakonitih migracija na području BiH. U 2022. godini, u odnosu na prethodnu godinu, u Bosni i Hercegovini je uočeno povećanje izrečenih mjera otkaza bezvignog ili privremenog boravka, rješenja o protjerivanju, smještaja pod nadzor stranih državljana u Imigracijski centar i protjerivanja, što se dovodi u vezu s povećanim brojem ilegalnih migranata koji su sa područja Srbije kao i sa područja Crne Gore ilegalno dolazili u BiH. Također u 2022. godini provedeno je više zajedničkih operativnih akcija inspektora Službe za poslove sa strancima, te pripadnika drugih agencija za provedbu zakona u BiH.

U narednom razdoblju realno je i dalje očekivati veći broj ilegalnih migranata iz zemalja visokog migracijskog rizika, koji kontinuirano u skupinama nastoje koristiti teritorij BiH, prema njihovim izjavama, kao tranzitno područje na putu prema zemljama EU.

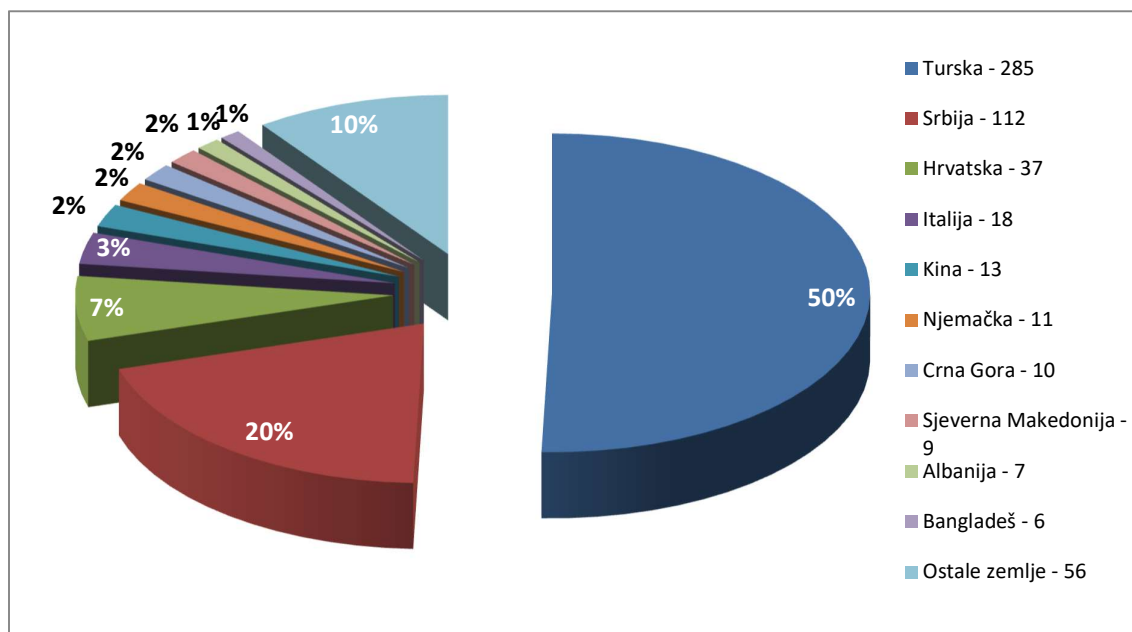
Tijekom 2022. godine Služba za poslove sa strancima je provela više zajedničkih operativnih akcija inspektora Službe, te pripadnika drugih agencija za provedbu zakona u BiH, što je rezultiralo i nizom izrečenih mjera prema stranim državljanima. Također, prema navodima iz izvješća o radu Službe za poslove sa strancima za 2022. godinu, Služba za poslove sa strancima svakodnevno vrši operativne i inspeksijske provjere na terenu, gdje je na temelju prikupljenih informacija i operativnih saznanja prikupljenih opservacijom terena realiziran niz koordiniranih aktivnosti u svrhu kontrole zakonitosti boravka stranih državljana u BiH.

4.1. Otkaz boravka

Tijekom 2021. godine ukupno je otkazano 506 boravaka (444 bezvizna ili privremena i 62 stalna boravka).

Tijekom 2022. godine, ukupno je otkazano 564 boravaka (514 bezviznih ili privremenih i 50 stalnih boravaka) što predstavlja povećanje od 11,46% u odnosu na prethodnu godinu.

Prezentiramo grafički prikaz donesenih rješenja o otkazu bezviznog, privremenog i stalnog boravka za 2022. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

Najveći broj rješenja o otkazu boravka je izdato državljanima Turske, Srbije i Hrvatske što predstavlja 76,95% od ukupnog broja otkaza boravka. Općenito, najčešći razlog za donošenje rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka je zato što su se izmjenile okolnosti na temelju kojih su odobreni i zbog obavljanja djelatnosti za koje je potrebna radna dozvola, a istu stranac ne posjeduje. Stalni boravci su najčešće otkazivani zbog boravka stranca dulje od godinu dana izvan BiH. Također, čest razlog za otkaz privremenog boravka je i taj što su pojedini stranci stekli državljanstvo BiH.

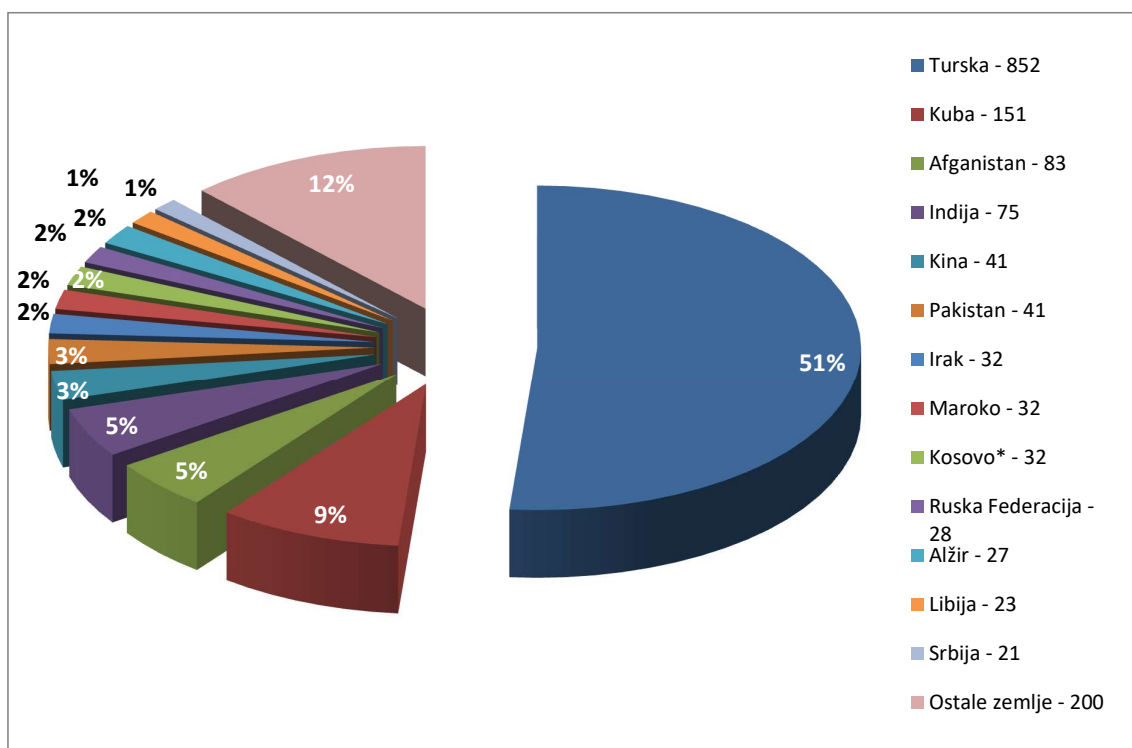
4.2. Rješenja o protjerivanju

Tijekom 2021. godine, doneseno je ukupno 1.353 rješenja o protjerivanju, dok je ovaj broj u 2022. godini iznosio 1.638 što predstavlja povećanje od 21,06%.

Također, u 2022. godini doneseno je 15 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka s mjerom protjerivanja, dok su u 2021. donesena 23 rješenja o otkazu bezviznog ili privremenog boravka s mjerom protjerivanja.

Izrečene mjere protjerivanja stranim državljanima najviše su izricane iz razloga što je stranac prihvaćen na temelju međunarodnog sporazuma o suradnji, predaji i prihvaćanju osoba čiji je boravak nezakonit, a nema odobren boravak u BiH, zatim što su nezakonito ušli u BiH, zatim zbog toga što je pokušao prekršiti ili je prekršio propise o prelasku državne granice pri izlasku iz BiH, te zbog boravka u BiH nakon isteka roka važenja vize ili dozvole boravka ili nakon isteka važenja bezviznog boravka. Mjerom protjerivanja se također strancima zabranjuje ulazak u Bosnu i Hercegovinu u vremenskom razdoblju od 1 do 5 godina.

Prezentiramo grafički prikaz donesenih rješenja o protjerivanju za 2022. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

4.3. Stavljanje stranaca pod nadzor

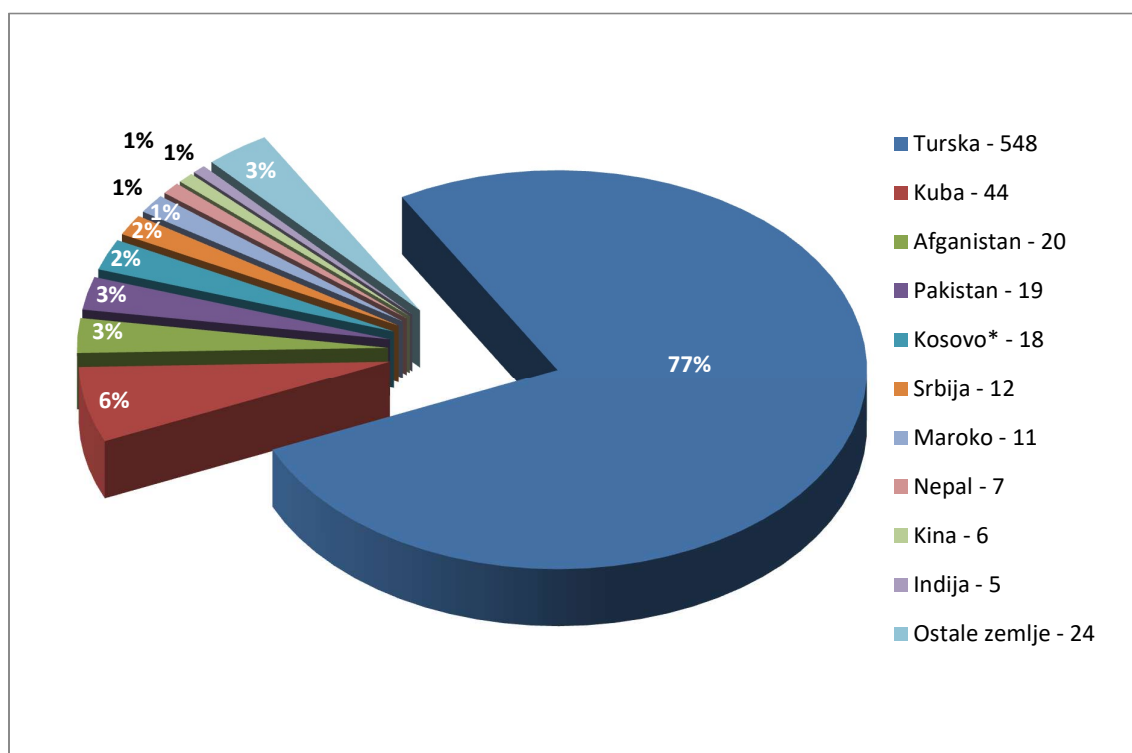
Stavljanje stranaca pod nadzor je mjera kojom se na temelju odredbi propisanih Zakonom o strancima donosi rješenje o stavljanju stranca pod nadzor, a stranac se smješta u Imigracijski centar. Imigracijski centar, u nadležnosti Službe za poslove sa strancima, prvobitnog kapaciteta 40 mjesta, stavljen je u funkciju 30.06.2008. godine od kada se mjera stavljanja stranca pod nadzor počela realizirati. Nova zgrada Imigracijskog centra, kapaciteta 80 mjesta, otvorena je 23.11.2009. godine. Otvorenjem novog objekta od čvrstog materijala, smještajni kapacitet Imigracijskog centra dodatno je proširen na 120 mjesta. Međutim, od početka migrantske krize isti je od strane korisnika Imigracijskog centra pretrpio značajnu materijalnu štetu, zbog čega su smještajni kapaciteti istog trenutno umanjeni. Funkcioniranjem Imigracijskog centra stvorene su bitne pretpostavke za sigurni sustav udaljenja stranaca iz zemlje, jer Služba za poslove sa strancima može do konačnog udaljenja smjestiti pod nadzor

svakog stranca koji je u neregularnom boravku u BiH, kada je očigledno da stranac neće dobrovoljno napustiti zemlju ili je prihvaćen po osnovi sporazuma o readmisiji, odnosno kada je prijetnja javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti BiH.

Tijekom 2021. godine, ukupno je 612 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracijski centar. Najveći broj ilegalnih migranata bili su državljani: Turske, Pakistana, Afganistana, Srbije i Bangladeša. Također u 2021. godini je 299 osoba smješteno na blažu mjeru nadzora.

Tijekom 2022. godine, ukupno je 714 stranaca stavljeno pod nadzor u Imigracijski centar što predstavlja povećanje od 16,67%. Najveći broj ilegalnih migranata bili su državljani: Turske, Kube, Afganistana, Pakistana i Kosova*. Također u 2022. godini je 465 osoba smješteno na blažu mjeru nadzora.

Prezentiramo grafički prikaz donesenih rješenja o stavljanju stranaca pod nadzor u Imigracijski centar za 2022. godinu razvrstan prema državljanstvima stranaca kojima je mjera izrečena.

4.4. Prisilno udaljenje stranaca iz BiH

Udaljenje stranaca iz BiH je mjera koju poduzima Služba za poslove sa strancima u slučajevima kad je strancu doneseno rješenje kojim mu se nalaže napuštanje BiH i isto je postalo izvršno, a stranac u ostavljenom roku u rješenju za dobrovoljno vraćanje ne želi dobrovoljno napustiti BiH. Ova mjera podrazumijeva prisilno udaljenje stranca iz BiH.

Prema podacima iz Izvješća Službe za poslove sa strancima, u 2022. godini je doneseno 7 zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, dok je u 2021. godini donesen 1 zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju. Ovako mali broj prisilnih udaljenja je posljedica odluke stranaca da dobrovoljno i samoinicijativno napuste BiH. Navedeni

pokazatelji ukazuju da se promovira i prioritarno koristi dobrovoljno vraćanje u zemlje podrijetla što je humaniji i efikasniji postupak u odnosu na prisilno vraćanje. Udaljenje stranaca je lakše, brže i ekonomičnije ukoliko se mogu koristiti sporazumi o readmisiji, što podrazumijeva da je Bosna i Hercegovina potpisala sporazum o readmisiji s državom u koju se stranac udaljava i da je navedeni sporazum stupio na snagu.

5. Vraćanje neregularnih migranata

U ovom poglavlju prezentiraju se podatci i analizira kretanje osnovnih parametara u oblastima:

- Dobrovoljno vraćanje bh. državljana u BiH uz asistenciju i pomoć Međunarodne organizacije za migracije (IOM),
- Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz pomoć IOM-a,
- Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz asistenciju Službe za poslove sa strancima,
- Prihvaćanje i vraćanje po sporazumima o readmisiji,
- Samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH.

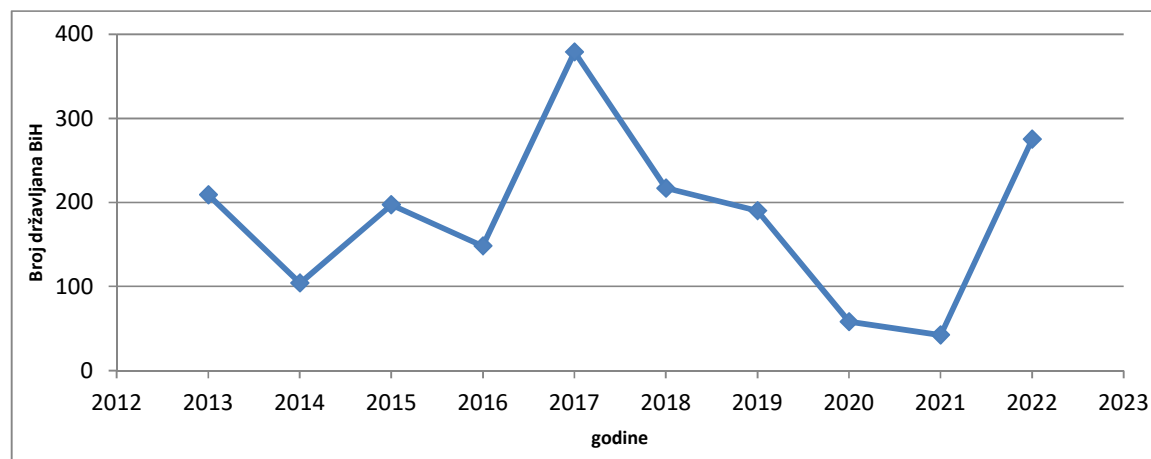
5.1. Dobrovoljno vraćanje bh. državljana u BiH uz pomoć IOM-a

Bosna i Hercegovina je sudjelovala u programima dobrovoljnih vraćanja bh. državljana iz drugih zemalja. Programi dobrovoljnog vraćanja su realizirani uglavnom posredstvom IOM-a i za ovu oblast izvor podataka je IOM.

Tablica 18. Ukupan broj bh. državljana vraćenih u BiH uz asistenciju IOM-a od 2013. do 2022. god.

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	UKUPNO
Osobe	209	104	197	148	379	217	190	58	42	275	1.819

Grafički prikaz broja vraćenih bh. državljana od 2013. do 2022. godine uz asistenciju IOM-a

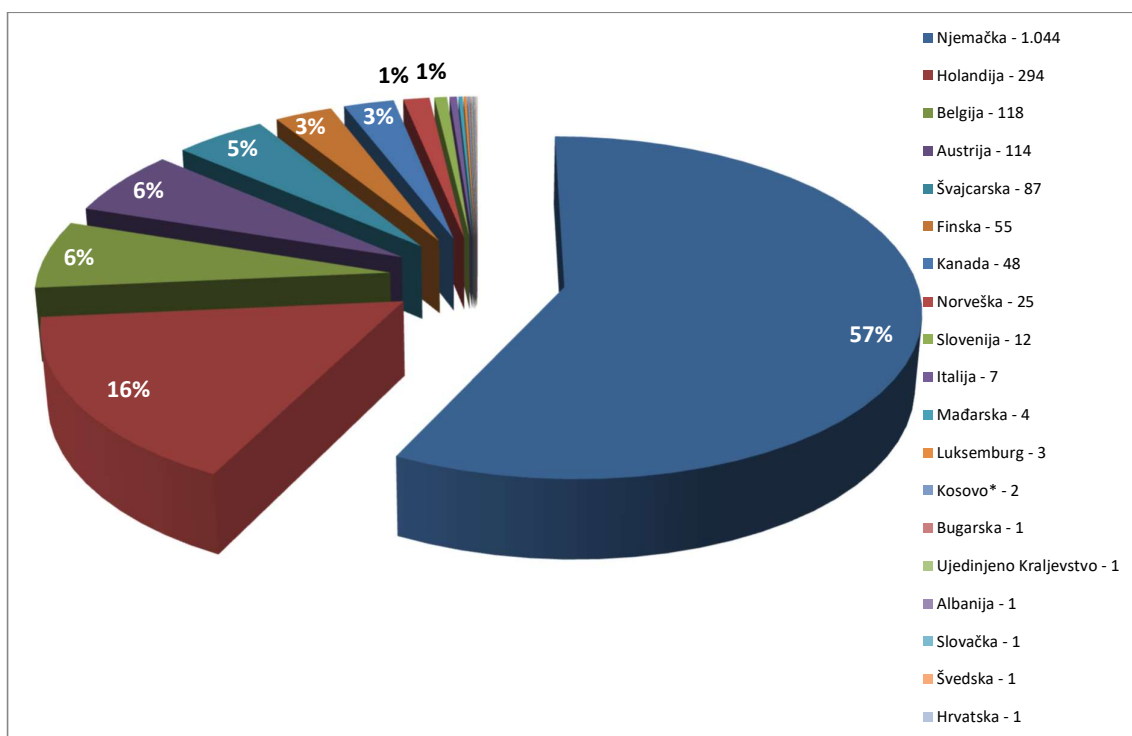
Po programima IOM-a u razdoblju od 2013. godine do 2022. godine dobrovoljno se vratilo 1.819 bh. državljana u Bosnu i Hercegovinu. Prema prezentiranim podacima u razdoblju od 2013. do 2014. godine uočava se opadajući trend bh. državljana koji se u Bosnu i Hercegovinu vraćaju na navedeni način, da bi u 2015. godini taj broj bio povećan za 89%. Također, tijekom 2016. godine trend se smanjuje za 25%, da bi u 2017. godini došlo do ponovnog značajnog skoka za 156%. Nakon 2017. godine slijedi trend kontinuiranog pada, da bi u 2021. godini taj pad iznosio 28% u odnosu na prethodnu godinu. Tijekom 2022. godine dolazi do ponovnog značajnog povećanja u odnosu na prethodnu godinu od 555%, i taj broj je iznosio 275 bh. državljana.

Tablica 19. Broj državljana BiH koji su se dobrovoljno vratili uz pomoć IOM-a

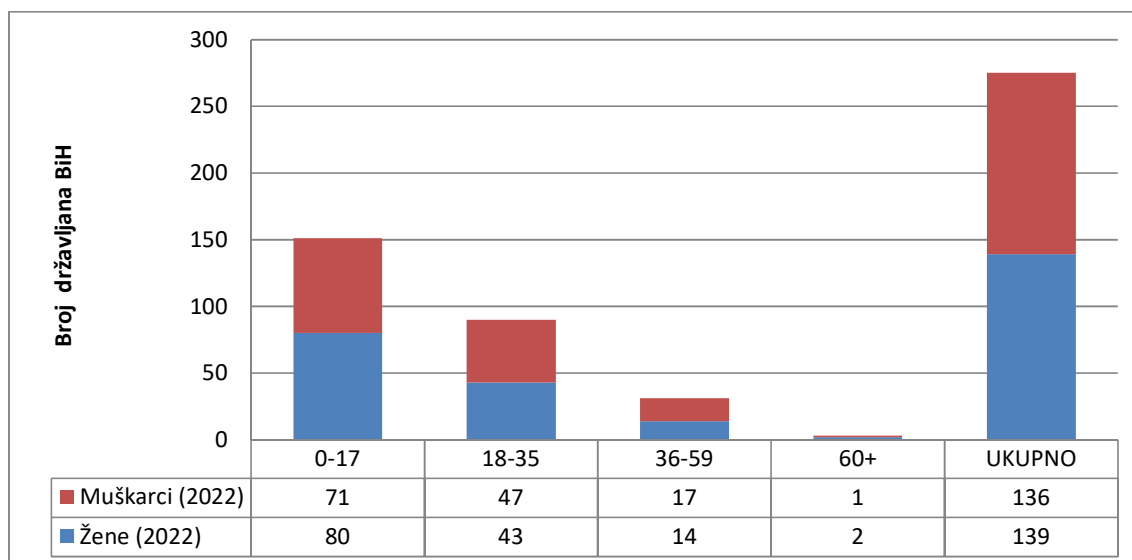
R.br.	DRŽAVA	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
1.	Njemačka	-	-	-	-	346	193	166	43	34	262	1.044
2.	Nizozemska	61	25	59	114	12	2	14	5	1	1	294
3.	Belgija	41	29	13	5	10	8	2	5	5	-	118
4.	Austrija	13	-	101	-	-	-	-	-	-	-	114
5.	Švicarska	34	7	11	10	4	7	4	5	1	4	84
6.	Finska	25	5	1	16	2	-	-	-	-	6	55
7.	Kanada	24	24	-	-	-	-	-	-	-	-	48
8.	Norveška	7	5	10	1	1	-	1	-	-	-	25
9.	Slovenija	1	5	1	-	2	1	2	-	-	-	12
10.	Italija	3	1	-	-	-	3	-	-	-	-	7
11.	Mađarska	-	1	-	-	2	1	-	-	-	-	4
12.	Luksemburg	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	3
13.	Kosovo*	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2
14.	Bugarska	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
15.	Ujedinjeno Kraljevstvo	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
16.	Albanija	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
17.	Slovačka	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
18.	Švedska	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
19.	Hrvatska	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
	Ukupno	209	104	197	148	379	217	190	58	42	275	1.819

Analizirajući podatke po zemljama iz kojih su se državljani BiH dobrovoljno vratili u Bosnu i Hercegovinu uz pomoć IOM-a, u razdoblju od 2013. do 2022. godine, uočava se da je najveći broj vraćanja realiziran iz Njemačke (57%), Nizozemske (16%), Belgije (6%) i Austrije (6%), zatim Švicarske (5%), dok je navedeno vraćanje iz svih ostalih zemalja iznosilo 10%. Najveće vraćanje državljana BiH u 2022. godini je bilo iz Njemačke i iznosilo je 262 osobe (95%).

Grafički prikaz broja dobrovoljno vraćenih državljana BiH od 2013. do 2022. godine po zemljama iz kojih su se vratili

Grafički prikaz broja bh. državljana koji su se vratili u BiH uz asistenciju IOM-a u 2022. godini prema dobi i spolu

U 2022. godini 275 bh. državljana se dobrovoljno vratilo u BiH, od toga 136 osoba muškog spola i 139 osoba ženskog spola. Najveći broj korisnika ovog programa bilo je u dobi manjoj od 35 godina starosti (88%).

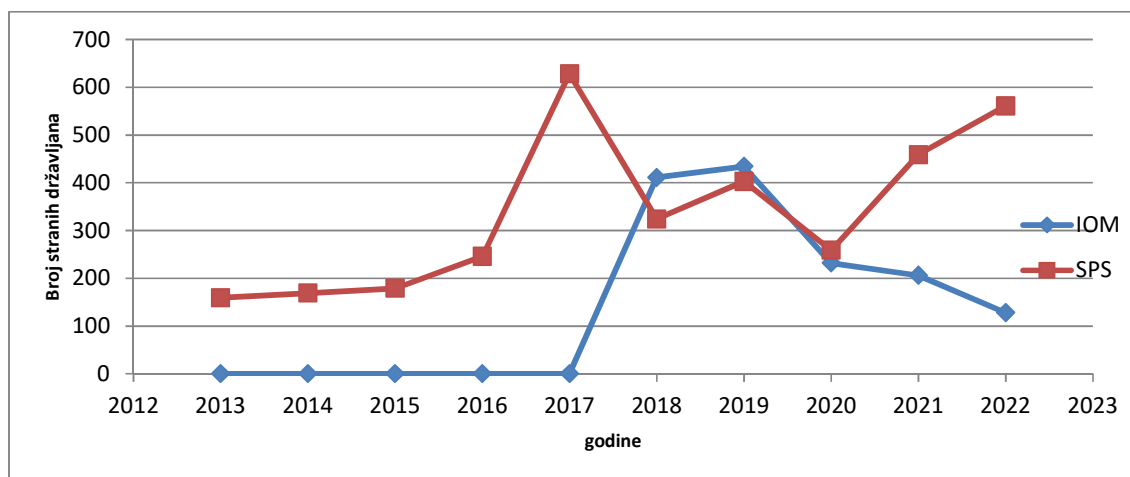
5.2. Dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u zemlje podrijetla uz pomoć IOM-a i Službe za poslove sa strancima (SPS)

Zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila u svim upravnim postupcima kada se rješavaju statusna pitanja stranaca u BiH, u slučajevima kad stranac treba napustiti BiH, ostavlja rok za dobrovoljno izvršenje rješenja. U slučajevima kad stranac želi dobrovoljno napustiti BiH, ali nema sredstava za vraćanje, može koristiti pomoć IOM-a i realizirati svoje vraćanje po programu „Pomoć pri dobrovoljnom vraćanju neregularnih migranata“ (u daljem tekstu AVR) koji implementira IOM.

Tablica 20. Ukupan broj stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	UKUPNO
IOM	-	-	-	-	-	411	434	232	206	128	1.411
SPS	159	169	179	246	628	324	403	259	459	561	3.387

Grafički prikaz broja stranaca koji su se vratili iz BiH uz asistenciju IOM-a i SPS-a od 2013. do 2022. godine

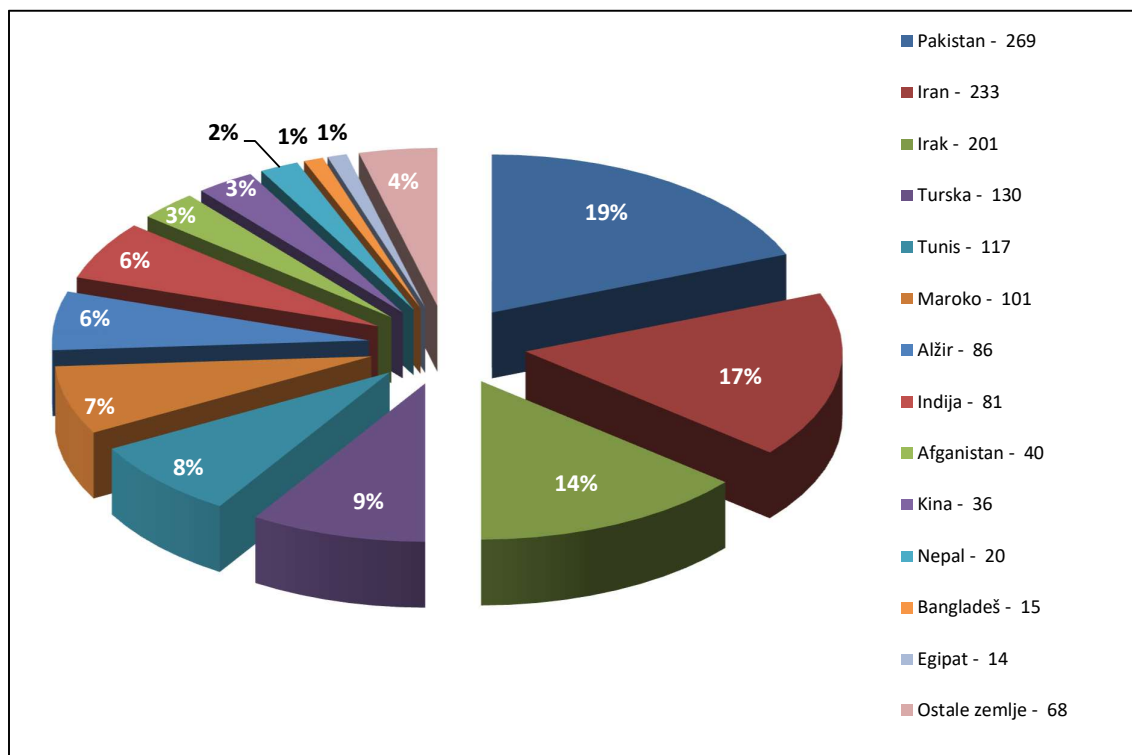
Po programima IOM-a u razdoblju od 2013. do 2022. godine dobrovoljno je vraćeno 1.411 strana državljana iz BiH u zemlje podrijetla. U razdoblju od 2012. do 2017. godine zbog nedostatka financijskih sredstava IOM nije organizirao nijedno dobrovoljno vraćanje iz BiH putem AVR programa. U 2018. godini IOM je putem AVR programa financirao dobrovoljno vraćanje iz BiH za 411 stranaca, u 2019. godini za 434 stranca, u 2020. godini za 232 stranca, u 2021. godini za 206 stranaca, a u 2022. godini za 128 stranaca.

Kad se analizira vraćanje u 2022. godini u organizaciji IOM-a, uočava se znatno vraćanje državljana Indije, Pakistana, Kube, Maroka, Turske, Alžira i Jordana.

Tablica 21. Vraćanje stranaca iz BiH po AVR programu po godinama i državama vraćanja uz asistenciju IOM-a

R.Br.	DRŽAVA	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
1.	Pakistan	-	-	-	-	-	13	52	102	81	21	269
2.	Iran	-	-	-	-	-	140	77	4	9	3	233
3.	Irak	-	-	-	-	-	74	82	23	19	3	201
4.	Turska	-	-	-	-	-	105	10	1	6	8	130
5.	Tunis	-	-	-	-	-	25	73	15	3	1	117
6.	Maroko	-	-	-	-	-	4	22	36	29	10	101
7.	Alžir	-	-	-	-	-	12	56	10	1	7	86
8.	Indija	-	-	-	-	-	2	15	4	17	43	81
9.	Afganistan	-	-	-	-	-	6	6	17	11	-	40
10.	Kina	-	-	-	-	-	16	20	-	-	-	36
11.	Nepal	-	-	-	-	-	-	3	8	8	1	20
12.	Bangladeš	-	-	-	-	-	-	2	1	10	2	15
13.	Egipat	-	-	-	-	-	-	6	5	3	-	14
14.	Kuba	-	-	-	-	-	1	-	-	-	11	12
15.	Jordan	-	-	-	-	-	1	2	1	-	5	9
16.	Ruska Federacija	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-	6
17.	Kamerun	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4
18.	Albanija	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	3
19.	Moldavija	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	3
20.	Azerbajdžan	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	3
21.	Libanon	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	3
22.	Gambija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
23.	Filipini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
24.	Srbija	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2
25.	Etiopija	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	2
26.	Gvineja	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2
27.	Burundi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
28.	Ukrajina	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
29.	Bugarska	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
30.	Šri Lanka	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
31.	Tajland	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
32.	Gana	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
33.	Poljska	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
34.	Palestina	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
35.	Kolumbija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
36.	Gvineja Bisao	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
37.	Obala Bjelokosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
38.	Sjeverna Makedonija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Ukupno	0	0	0	0	0	411	434	232	206	128	1.411

Grafički prikaz broja vraćenih stranaca iz BiH od 2013. do 2022. godine po zemljama u koje su vraćeni uz asistenciju IOM-a

Uz činjenicu da od 2012. do 2017. godine nije bilo AVR programa za vraćanje stranaca iz BiH uz pomoć IOM-a, važno je naglasiti da je Služba za poslove sa strancima organizirala dobrovoljno vraćanje. Od 2012. do 2017. godine Služba za poslove sa strancima je organizirala i izvršavala samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca kroz implementaciju projekta „Prevenција ilegalnih migracija u BiH i regiji i dobrovoljno vraćanje ilegalnih migranata“, financiran od strane Vlade Švicarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švicarske agencije za razvoj i suradnju (SDC).

U organizaciji Službe za poslove sa strancima od 2013. do 2022. godine vraćeno je ukupno 3.387 stranaca.

U 2017. godini Služba za poslove sa strancima je organizirala vraćanje za ukupno 628 stranaca što je za 155,28% više nego u 2016. godini. Od navedenih 628 stranaca, 361 stranac je vraćen kroz projekat financiran od strane Vlade Švicarske Konfederacije i Vlade Lihtenštajna posredstvom Švicarske agencije za razvoj i suradnju (SDC), dok je 267 stranaca vraćeno uz samostalnu asistenciju Službe za poslove sa strancima. Glavni razlog za izlazak iz Bosne i Hercegovine je donošenje rješenja o protjerivanju.

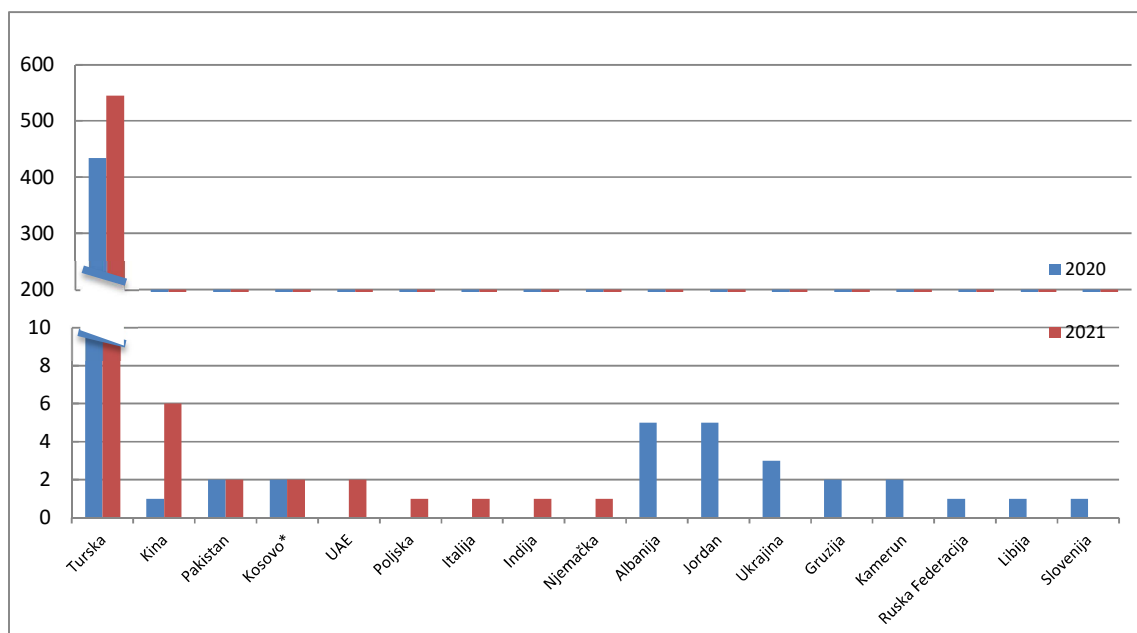
U 2021. godini Služba za poslove sa strancima je organizirala i izvršila samostalno dobrovoljno vraćanje za 459 osoba, da bi u 2022. godini taj broj bio povećan za 22,22% i iznosio je 561 osoba.

Tablica 22. Broj dobrovoljnih vraćanja stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2021. i 2022. godini razvrstan po državama

R.br.	Država	2021	2022
1.	Turska	434	545
2.	Kina	1	6
3.	Pakistan	2	2
4.	Kosovo*	2	2
5.	UAE	-	2
6.	Poljska	-	1
7.	Italija	-	1
8.	Indija	-	1
9.	Njemačka	-	1

R.br.	Država	2021	2022
10.	Albanija	5	-
11.	Jordan	5	-
12.	Ukrajina	3	-
13.	Gruzija	2	-
14.	Kamerun	2	-
15.	Ruska Federacija	1	-
16.	Libija	1	-
17.	Slovenija	1	-
	Ukupno	459	561

Grafički prikaz broja dobrovoljnih vraćanja stranaca iz BiH u organizaciji Službe za poslove sa strancima u 2021. i 2022. godini

5.3. Vraćanje po sporazumima o readmisiji

Sporazumi o readmisiji su sporazumi koji olakšavaju i ubrzavaju vraćanje državljana ugovornih strana koji borave bez dozvola boravka u drugoj ugovornoj strani, kao i državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje su ilegalno sa teritorija jedne ugovorne strane izravno otišle na teritorij druge ugovorne strane.

Realizacija sporazuma o readmisiji u dijelu prihvaćanja državljana BiH, odnosno provjere identiteta i državljanstva vrši se preko Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, a u dijelu prihvaćanja državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva kao i vraćanje iz BiH realizaciju provodi Služba za poslove sa strancima.

5.3.1. Prihvaćanje i predaja po sporazumima o readmisiji

Po svim sporazumima o readmisiji posredstvom Ministarstva sigurnosti – Sektora za imigraciju, koji je nadležan za realizaciju sporazuma u dijelu prihvaćanja državljana BiH, u 2022. godini obrađeno je prihvaćanje za 748 osoba. Nakon provjere identiteta i državljanstva BiH ili postupanja sukladno članku 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Europske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole, prihvaćanje je odobreno za 578 osoba koje su bile državljani BiH što čini povećanje od 40,29%, u odnosu na 2021. godinu kada je odobreno prihvaćanje za 412 osoba. Od odobrenih zahtjeva za 748 osoba, 515 osoba se odnosi na redovite zahtjeve za readmisiju, a 233 osobe se odnose na readmisiju sukladno članku 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Europske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole. Također je za 170 osoba odbijeno prihvaćanje jer iste nisu bili državljani BiH. Najveći broj prihvaćanja državljana BiH u 2022. godini je realiziran iz SR Njemačke (62,03%).

Tablica 23. Prihvaćanje državljana BiH u 2021. i 2022. godini po osnovi zahtjeva za readmisiju

R.br.	Država	2021	2022
1.	Njemačka	257	439
2.	Francuska	59	58
3.	Austrija	19	20
4.	Švicarska	16	16
5.	Italija	9	14
6.	Belgija	13	11
7.	Švedska	20	5
8.	Nizozemska	9	3
9.	Srbija	-	3
10.	Španjolska	-	3
11.	Luksemburg	2	2
12.	Crna Gora	4	1
13.	Hrvatska	1	1
14.	Slovenija	-	1
15.	Finska	-	1
16.	Bugarska	1	-
17.	Norveška	1	-
18.	Turska	1	-
	Ukupno	412	578

Prezentirani podaci pokazuju da je po osnovi sporazuma o readmisiji u kojima je provjeru identiteta i državljanstva BiH vršio Sektor za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH ili postupao sukladno članku 6. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Europske zajednice o readmisiji osoba koje borave bez dozvole, odobreno prihvaćanje za 578 državljana BiH. Također je evidentirano u Analizi rada Granične policije BiH za 2022. godinu⁷ da je tijekom 2022. godine vraćeno 628 državljana BiH iz zemalja s kojima BiH ima potpisane sporazume o readmisiji. Usporednom analizom podataka iz raspoloživih izvora je evidentno da je 50 osoba izravno vraćeno Graničnoj policiji BiH bez prethodne najave Sektoru za imigraciju Ministarstva sigurnosti BiH.

Prema godišnjem izvješću Službe za poslove sa strancima po osnovi sporazuma o readmisiji u 2022. godini ukupno je prihvaćeno 838 stranaca i to 836 stranaca po osnovi Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit, te 2 stranca po osnovi Sporazuma o readmisiji između BiH i Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit.⁸

⁷ Granična policija BiH. „Analiza rada Granične policije BiH za 2022. godinu“ Sarajevo, siječanj 2023. godine, str. 18.

⁸ Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvješće o radu Službe za poslove sa strancima za 2022. godinu“ Sarajevo, siječanj

Što se tiče predaje osoba u 2022. godini, prema podacima Službe za poslove sa strancima, po osnovi sporazuma o readmisiji, ukupno su predata 103 stranca, od čega je 77 stranaca predato po osnovi Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srbije o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit, 26 stranaca po osnovi Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak ili boravak nezakonit.⁹

5.3.2. Prihvaćanje po sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom

Sporazum o readmisiji po kojem BiH kontinuirano prima najviše osoba je Sporazum s Republikom Hrvatskom, bilo da se radi o državljanima BiH koji borave bez dozvola boravka u Republici Hrvatskoj ili su „po istoj osnovi“ vraćeni iz drugih zemalja u Republiku Hrvatsku, kao i državljanima trećih zemalja ili osobama bez državljanstva koje su ilegalno s teritorija Bosne i Hercegovine otišle u Republiku Hrvatsku.

Sporazum o readmisiji s Republikom Hrvatskom je jedan od parametara koji se koristi za praćenje ilegalnih migracija, prvenstveno u domenu prihvaćanja državljana trećih zemalja koji su preko teritorija BiH bilo na osnovi legalnog ili ilegalnog ulaska u BiH ilegalno izašli prema Republici Hrvatskoj, odnosno zemljama zapadne Europe. U cilju prezentiranja navedenog parametra, prema podacima Granične policije BiH i Službe za poslove sa strancima, prikazujemo prihvaćanje u BiH državljana trećih zemalja po navedenom sporazumu s Republikom Hrvatskom.

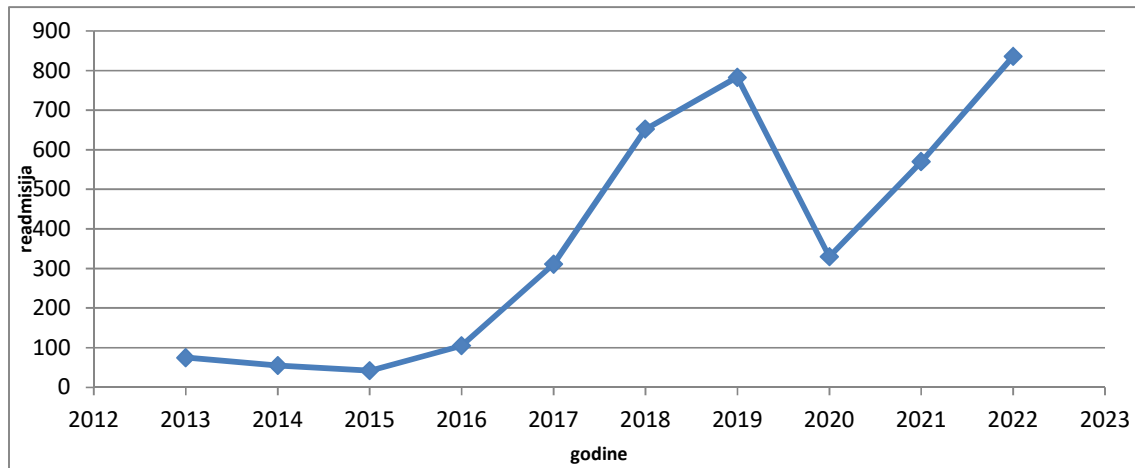
Tablica 24. Prihvaćanje državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prihvaćanje osoba u BiH	75	55	42	105	311	652	783	330	570	836

Grafički prikaz broja državljana trećih zemalja prihvaćenih u BiH po Sporazumu s Republikom Hrvatskom

2023. godine

⁹ Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvješće o radu Službe za poslove sa strancima za 2022. godinu“ Sarajevo, siječanj 2023. godine

Analizirajući trend prihvaćanja državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom uočava se konstantno opadajući trend od 2013. do 2015. godine, da bi poslije tog razdoblja došlo do konstantnog rastućeg trenda. U razdoblju od 2016. do 2019. godine ovaj broj se značajno povećao što je posljedica migrantskih kretanja u regiji, da bi u 2020. godini došlo do značajnog pada od 58%. Tijekom 2021. godine dolazi do ponovnog povećanja trenda za 72,73% u odnosu na prethodnu godinu, da bi tijekom 2022. godine ponovno došlo do povećanja od 47,66% u odnosu na prethodnu godinu.

Do 2015. godine za ovu vrstu podataka su korištena izvješća Granične policije BiH, dok je izvor podataka za posljednjih šest godina Služba za poslove sa strancima.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima broj prihvaćenih stranaca u 2021. godini je iznosio 570 stranaca i svi su po osnovi Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit.¹⁰

Što se tiče 2022. godine, prema podacima Službe za poslove sa strancima broj prihvaćenih stranaca je iznosio 838 stranaca, od kojih je po osnovi Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit 836 stranaca i po osnovi Sporazuma o readmisiji između BiH i Crne Gore o vraćanju i prihvaćanju osoba čiji je ulazak i boravak nezakonit 2 stranca.¹¹

Tablica 25. Prihvaćanje državljana trećih zemalja po Sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom za 2021. i 2022. godinu

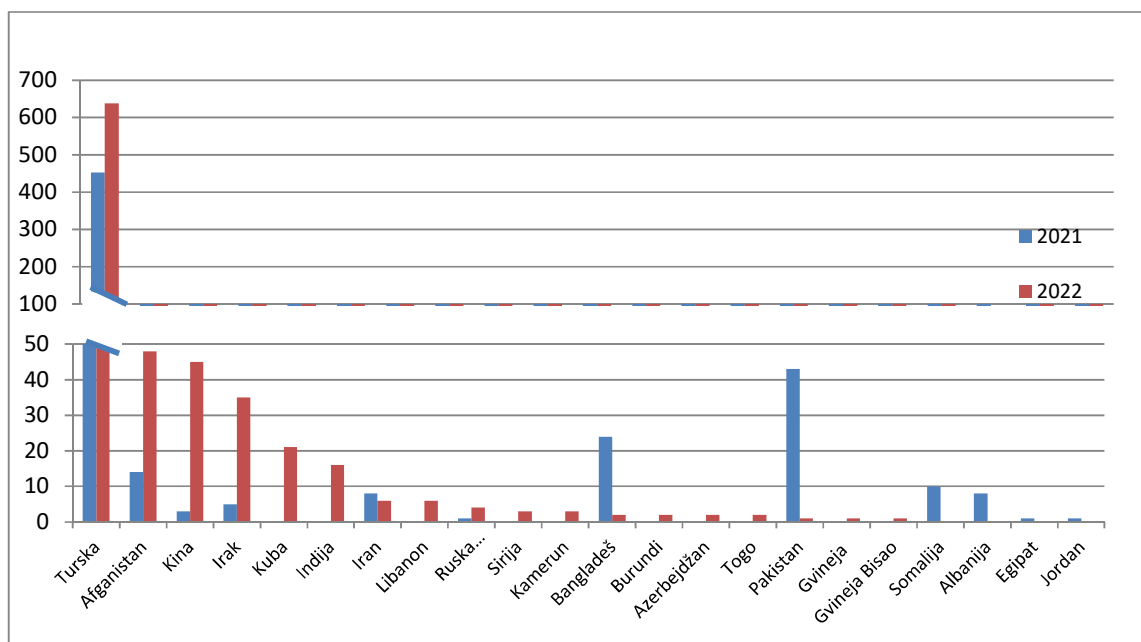
¹⁰ Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvješće o radu Službe za poslove sa strancima za 2021. godinu“ Sarajevo, veljača 2022.

¹¹ Služba za poslove sa strancima BiH. „Izvješće o radu Službe za poslove sa strancima za 2022. godinu“ Sarajevo, siječanj 2023.

R.br.	Država	2021	2022	%
1.	Turska	452	638	41,15%
2.	Afganistan	14	48	242,86%
3.	Kina	3	45	1.400,00%
4.	Irak	5	35	600,00%
5.	Kuba	-	21	-
6.	Indija	-	16	-
7.	Iran	8	6	-25,00%
8.	Libanon	-	6	-
9.	Ruska Federacija	1	4	300,00%
10.	Sirija	-	3	-
11.	Kamerun	-	3	-

R.br.	Država	2021	2022	%
12.	Bangladeš	24	2	-91,67%
13.	Burundi	-	2	-
14.	Azerbajdžan	-	2	-
15.	Togo	-	2	-
16.	Pakistan	43	1	-97,67%
17.	Gvineja	-	1	-
18.	Gvineja Bisao	-	1	-
19.	Somalija	10	-	-100,00%
20.	Albanija	8	-	-100,00%
21.	Egipat	1	-	-100,00%
22.	Jordan	1	-	-100,00%
	Ukupno	570	836	46,67%

Grafički prikaz prihvaćanja državljana trećih zemalja u BiH po Sporazumu s R. Hrvatskom za 2021. i 2022. godinu

Analizom podataka uočava se u 2022. godini značajno povećanje prihvaćanja u BiH po sporazumu o readmisiji s Republikom Hrvatskom državljana Turske, Afganistana, Kine, Iraka, Kube i Indije, te smanjenje broja prihvaćanja državljana Pakistana, Bangladeša, Irana, Somalije i Albanije. Prikazani statistički podatci o prihvaćanju i predaji stranih državljana ukazuju da je BiH još uvijek tranzitno područje sa teritorija Srbije i Crne Gore ka Republici Hrvatskoj.

5.4. Samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH

Samostalno dobrovoljno vraćanje stranaca iz BiH u proteklom razdoblju prezentirano je posredstvom podataka koje vodi Služba za poslove sa strancima pod nazivom „stranci koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje“, u kojim su prikazani podatci o svim strancima kojima je Služba za poslove sa strancima rješenjem naložila napuštanje teritorija BiH i/ili ostavila rok za dobrovoljno napuštanje teritorija BiH i koji su se u ostavljenom roku za dobrovoljno napuštanje BiH vratili u zemlju podrijetla.

Prema podacima Službe za poslove sa strancima, broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje BiH u 2021. godini je iznosio 1.212 osoba, a u 2022. godini taj broj je iznosio 1.752 osobe, što predstavlja povećanje za 44,55%.

Tablica 26. Broj stranih državljana koji su samostalno napustili BiH u roku ostavljenom za dobrovoljno napuštanje u 2021. i 2022. godini

R.br.	Država	2021	2022
1.	Turska	322	568
2.	Srbija	209	216
3.	Kuba	4	103
4.	Kina	25	97
5.	Crna Gora	39	77
6.	Indija	15	64
7.	Hrvatska	47	61
8.	Njemačka	33	44
9.	Sjeverna Makedonija	23	37
10.	Maroko	31	29
11.	Ruska Federacija	11	29
12.	Pakistan	66	28
13.	Italija	15	26
14.	Austrija	21	24
15.	Kosovo*	16	20
16.	Libija	6	18
17.	Alžir	24	17
18.	Slovenija	16	17
19.	Nepal	12	16
20.	Bolivija	10	16
21.	Afganistan	22	15
22.	Jordan	12	14
23.	SAD	19	13
24.	Sirija	5	12
25.	Filipini	4	12
26.	Libanon	2	12
27.	Egipat	12	10
28.	Saudijska Arabija	9	9
29.	Kuvajt	13	8
30.	Nizozemska	10	8
31.	Irak	16	7
32.	Bangladeš	16	7
33.	Norveška	-	6
34.	Švicarska	6	6
35.	Iran	1	6
36.	Švedska	-	5
37.	Mauricijus	-	5
51.	Slovačka	-	2
52.	Azerbajdžan	-	2
53.	Burundi	-	2
54.	Obala Bjelokosti	-	2
55.	Malezija	10	2
56.	Palestina	6	2
57.	Rumunjska	6	2
58.	Tunis	4	2
59.	Bahrein	4	2
60.	Sudan	1	2
61.	Mađarska	-	1
62.	Brazil	-	1
63.	Nigerija	-	1
64.	Eritreja	-	1
65.	Koreja, Republika	-	1
66.	Gvineja Bisao	-	1
67.	Kazahstan	-	1
68.	Kolumbija	-	1
69.	Litva	-	1
70.	Mongolija	-	1
71.	Peru	-	1
72.	Šri Lanka	-	1
73.	Češka Republika	7	1
74.	Katar	4	1
75.	Belgija	2	1
76.	Danska	2	1
77.	Jemen	1	1
78.	Bugarska	1	1
79.	Izrael	1	1
80.	Bjelorusija	1	1
81.	Južna Afrika	1	1
82.	Latvija	1	1
83.	Uganda	1	1
84.	Etiopija	3	-
85.	Venecuela	3	-
86.	Grčka	3	-
87.	Indonezija	2	-

38.	UA Emirati	6	5	88.	Gruzija	2	-
39.	Ujedinjeno Kraljevstvo	5	5	89.	Oman	2	-
40.	Ukrajina	5	5	90.	Togo	2	-
41.	Španjolska	-	4	91.	Centralnoafrička Republika	1	-
42.	Poljska	6	4	92.	Finska	1	-
43.	Meksiko	-	3	93.	Irska	1	-
44.	Albanija	7	3	94.	Maldivi	1	-
45.	Francuska	4	3	95.	Mauritanija	1	-
46.	Kanada	3	3	96.	Mozambik	1	-
47.	Argentina	2	3	97.	Portugal	1	-
48.	Moldavija	1	3	98.	Tajland	1	-
49.	Australija	1	3	99.	Urugvaj	1	-
50.	Gambija	1	3		Ukupno	1.212	1.752

Evidentno je povećanje broja vraćanja državljana Turske, Kube, Kine, Indije, Crne Gore i Hrvatske, te smanjenje broja vraćanja državljana Pakistana, Bangladeša, Iraka, Malezije, Afganistana, Alžira, Češke Republike i Sjedinjenih Američkih Država.

6. Međunarodna zaštita (azil)

Zahtjeve za azil u BiH, do 30.06.2004. godine, zaprimao je i rješavao UNHCR sukladno svome mandatu i procedurama UNHCR-a. Institucije BiH su 01.07.2004. godine preuzele vođenje postupka po zahtjevu za međunarodnu zaštitu (azil) u BiH. Zaprimanje zahtjeva za azil u BiH provodi se sukladno zakonodavstvu i procedurama BiH.

Prema trenutno važećem Zakonu o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16) tijelo koje u prvom stupnju rješava po zahtjevima za azil je Ministarstvo sigurnosti BiH – Sektor za azil. Tijelo koji rješava po tužbama izjavljenim na prvostupanjska rješenja u ovom postupku je Sud BiH. Stranci su, prema Zakonu o azilu, zaštićeni načelom zabrane vraćanja *“non-refoulement”* od vraćanja u zemlju gdje postoji stvarni rizik da će biti podvrgnuti smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. U postupku po zahtjevima za azil se, prije svega, ispituje utemeljenost razloga za dodjelu **izbjegličkog statusa** u BiH podnositelju zahtjeva za koga postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se vraćanjem u zemlju podrijetla ili zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od progona zbog rase, vjere, nacije, političkog mišljenja ili pripadnosti određenoj društvenoj skupini. Dalje se, u postupku po zahtjevu za azil u BiH, posebna pozornost poklanja ispitivanju postojanja razloga za poštivanje načela zabrane vraćanja *„non-refoulement“* u kontekstu dodjele dopunske zaštite, **supsidijarne zaštite**. Uvjete za dodjelu supsidijarne zaštite strancu ispituje Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil u postupku azila, nakon što utvrdi da stranac ne ispunjava uvjete za dodjelu izbjegličkog statusa. S tim u vezi, supsidijarna zaštita odobrava se strancu koji ne ispunjava uvjete za odobrenje statusa izbjeglice ako postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se vraćanjem u zemlju podrijetla ili zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od teške povrede ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Ukoliko strancu nije odobren izbjeglički status ni supsidijarna zaštita zbog primjene klauzula isključenja, ali se u postupku azila utvrdi da postoji ozbiljan rizik da će vraćanjem ili prisilnim udaljenjem u drugu zemlju biti podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju ili drugom nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju, strancu se dozvoljava ostanak u BiH sukladno Zakonu o strancima, kojim se regulira oblast kretanja i boravka stranaca.

Odluke po zahtjevu za azil koje donosi Ministarstvo sigurnosti - Sektor za azil, kao prvostupanjsko tijelo, mogu biti:

- a) usvaja se zahtjev i priznaje status izbjeglice;
- b) usvaja se zahtjev i priznaje status supsidijarne zaštite;
- c) odbija se zahtjev i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH;
- d) odbija se zahtjev i utvrđuje da tražitelj azila ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih načelom zabrane vraćanja iz članka 6. (2) Zakona o azilu;
- e) postupak po zahtjevu za azil se obustavlja i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH ili
- f) odbacuje se zahtjev za azil i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH.

U cilju definiranja trenda u oblasti azila prezentiramo podatke o podnesenim zahtjevima za azil u razdoblju od 2013. godine do 2022. godine. U promatranom razdoblju zahtjevi za azil u BiH podnošeni su Ministarstvu sigurnosti – Sektoru za azil.

Nadležna tijela BiH su od 01.01.2013. godine do 31.12.2022. godine zaprimili 2.149 zahtjeva za azil. Po osnovi 2.149 zahtjeva, azil u BiH je zatražilo 3.563 osobe. U navedenom razdoblju Ministarstvo sigurnosti BiH - Sektor za azil odobrio je izbjeglički status za 16 osoba, dok je za 211 osoba odobrena supsidijarna zaštita.

Tablica 27. Broj osoba koje su zatražile azil u BiH od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
Broj osoba	100	45	46	79	381	1.568	784	244	167	149	3.563

Tablica 27a. Broj osoba kojima je priznat izbjeglički status u BiH od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
Broj osoba	2	5	-	-	-	-	3	1	5	-	16

U promatranom razdoblju, od ukupnog broja priznatih izbjeglica, 6 osoba je iz Irana, 4 osobe su iz Sirijske Arapske Republike, 3 osobe su iz Pakistana i po jedna osoba iz Kameruna, Crne Gore i Mijanmara.

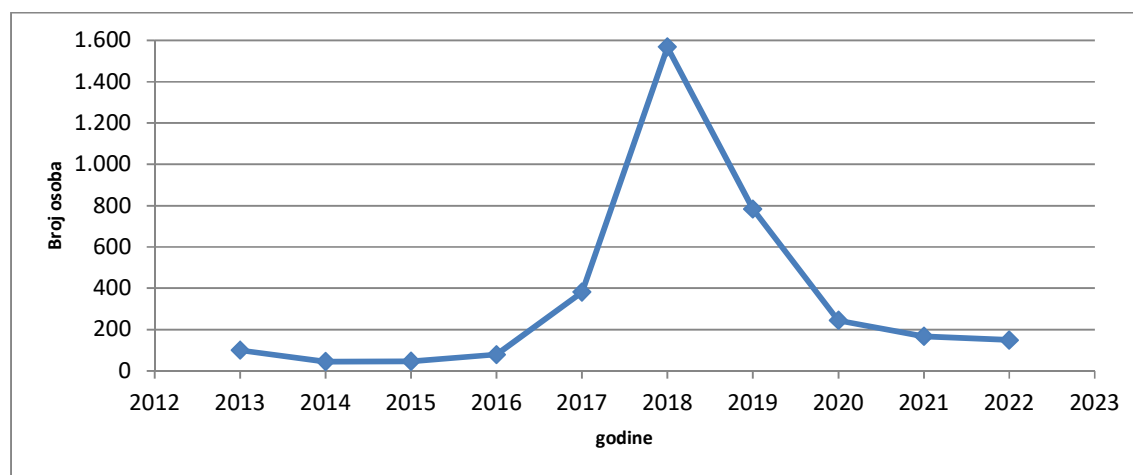
Tablica 27b. Broj osoba kojima je priznata supsidijarna zaštita u BiH od 2013. do 2022. godine

Godine	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
Broj osoba	28	8	5	6	8	11	41	30	28	46	211

U promatranom razdoblju, od ukupnog broja osoba s priznatom supsidijarnom zaštitom, 98 osoba su iz Turske, 70 iz Sirijske Arapske Republike, 14 iz Ukrajine, 7 iz Jemena, po 5 iz

Afganistana i Iraka, 4 iz Azerbajdžana, 2 iz Šri Lanke, te po jedna iz Egipta, Indije, Pakistana, Irana, Palestine i Somalije.

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH od 2013. do 2022. godine

Analizom grafičkog prikaza može se vidjeti da od 2013. do 2016. godine dolazi do ujednačenog broja osoba koje su zatražile azil u BiH.

Obzirom da se Bosna i Hercegovina u 2018. godini suočila sa višestrukim povećanjem broja osoba koje su iskazale namjeru za podnošenjem zahtjeva za azil došlo je i do značajnog povećanja broja tražitelja azila u odnosu na prethodnu godinu od 311%. Tijekom 2020. godine dolazi do smanjenja broja tražitelja azila u odnosu na 2019. godinu za 69% i taj broj je iznosio 244 osobe. U 2021. godini dolazi do daljnjeg smanjenja broja tražitelja azila u odnosu na 2020. godinu za 32% i taj broj je iznosio 167 osoba. Trend smanjenja broja tražitelja azila nastavlja se u 2022. godini, te je u odnosu na 2021. godinu izraženo smanjenje za 12% i taj broj iznosi 149.

Nakon ulaska u BiH, preko granice sa Srbijom i Crnom Gorom, najveći broj migranata se izravno pojavljuju u terenskim centrima Službe za poslove sa strancima kako bi izrazili namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH. Od ukupno 27.429 evidentirana stranca namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2022. godini iskazalo je 25.709 osoba.

Osobi koja je iskazala namjeru za podnošenja zahtjeva za azil izdaje se potvrda o iskazanoj namjeri za podnošenje zahtjeva za azil s rokom trajanja od 14 dana, kao rokom koji je predviđen Zakonom o azilu koji se primjenjuje u situacijama velikog broja istovremeno iskazanih namjera. U navedenom roku stranac treba podnijeti zahtjev za azil Sektoru za azil Ministarstva sigurnosti BiH. Iskazivanje namjere za podnošenje zahtjeva za azil u BiH je instrument koji omogućava pravo na boravak na teritoriju BiH u roku njene valjanosti.¹²

U 2022. godini zahtjev za azil u BiH je podnijelo 149 osoba što čini 0,58% od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil. Najveći broj zahtjeva za azil je podnesen od strane državljana Turske (29), Ukrajine (29), Kube (19), Burundija (16), Rusije (15), Afganistana (9) i Sirije (8) što predstavlja 86,89% od ukupnog broja zahtjeva za azil. Razlika između broja

¹² Članak 32. Zakona o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16)

iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil i stvarno podnesenih zahtjeva za azil je izravan pokazatelj zlouporabe azilantskog sustava u BiH na način da se nezakonit boravak u BiH ozakoni iskazivanjem namjere za azil na teritoriju BiH na određeno razdoblje, a zatim koristi za nezakonit odlazak prema zemljama EU. U 2022. godini, kao i u prethodnoj godini, najveći broj zahtjeva za azil je riješen donošenjem zaključaka o obustavi postupka¹³.

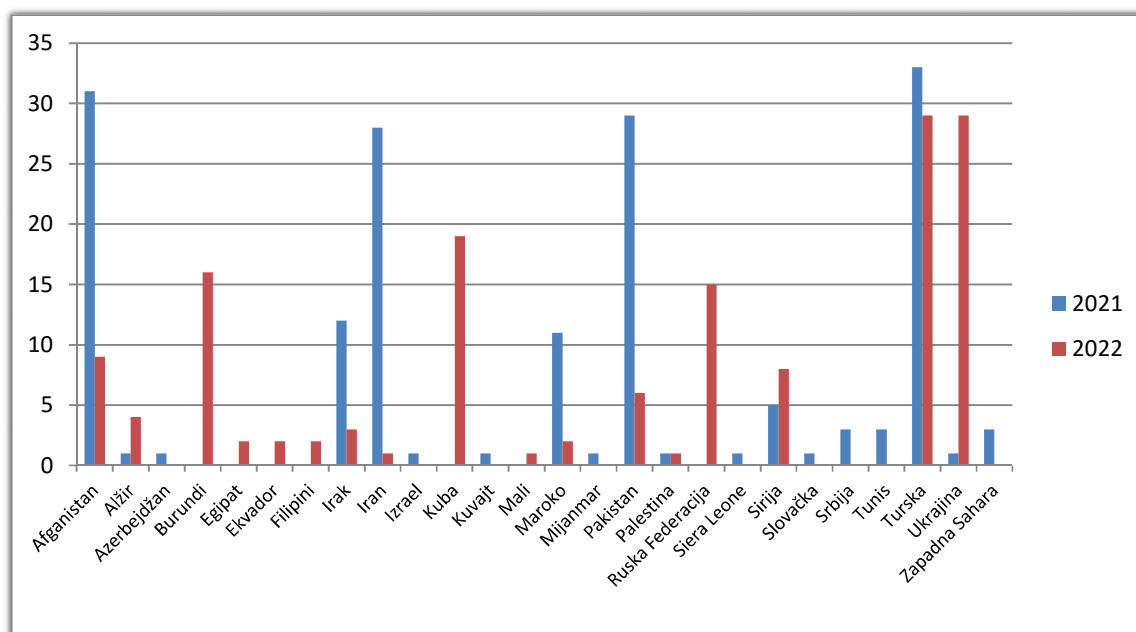
U cilju analize aktualne situacije u oblasti azila prezentiramo podatke koji se odnose na podnesene zahtjeve za azil i broj osoba obuhvaćenih tim zahtjevima u 2021. i 2022. godini.

Tablica 28. Broj zahtjeva (osoba) koje su podnijele zahtjev za azil u BiH u 2021. i 2022. godini

AZIL		2021		2022		%	
Br.	Država	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba	Zahtjeva	Osoba
1.	Afganistan	24	31	9	9	-62,50%	-70,97%
2.	Alžir	1	1	4	4	300,00%	300,00%
3.	Azerbajdžan	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
4.	Burundi	-	-	6	16	-	-
5.	Egipat	-	-	2	2	-	-
6.	Ekvador	-	-	1	2	-	-
7.	Filipini	-	-	2	2	-	-
8.	Irak	6	12	2	3	-66,67%	-75,00%
9.	Iran	17	28	1	1	-94,12%	-96,43%
10.	Izrael	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
11.	Kuba	-	-	15	19	-	-
12.	Kuvajt	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
13.	Mali	-	-	1	1	-	-
14.	Maroko	11	11	2	2	-81,82%	-81,82%
15.	Mijanmar	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
16.	Pakistan	21	29	6	6	-71,43%	-79,31%
17.	Palestina	1	1	1	1	0,00%	0,00%
18.	Ruska Federacija	-	-	9	15	-	-
19.	Siera Leone	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
20.	Sirija	5	5	4	8	-20,00%	60,00%
21.	Slovačka	1	1	-	-	-100,00%	-100,00%
22.	Srbija	3	3	-	-	-100,00%	-100,00%
23.	Tunis	1	3	-	-	-100,00%	-100,00%
24.	Turska	22	33	25	29	13,64%	-12,12%
25.	Ukrajina	1	1	21	29	2.000,00%	2.800,00%
26.	Zapadna Sahara	1	3	-	-	-100,00%	-100,00%
UKUPNO:		120	167	111	149	-7,50%	-10,78%

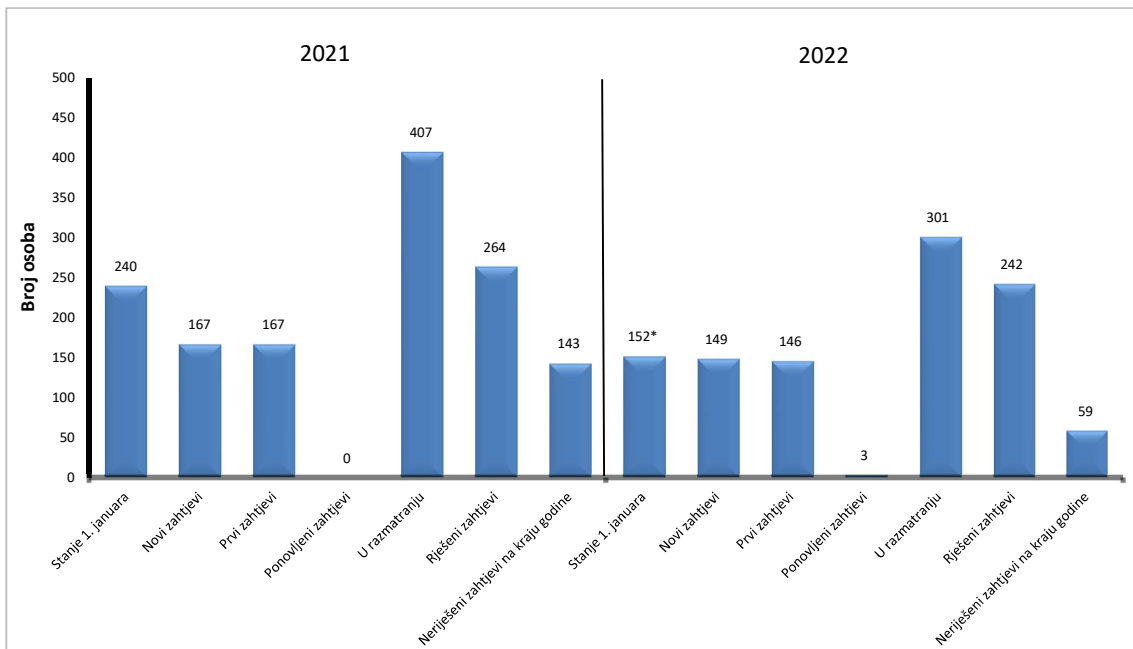
¹³ Članak 47. Zakona o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16)

Grafički prikaz broja osoba koje su zatražile azil u BiH u 2021. i 2022. godini

Najveći broj tražitelja azila u BiH, u 2022. godini bili su državljani Turske (25 zahtjeva za 29 osoba), Ukrajine (21 zahtjev za 29 osoba), Kube (15 zahtjeva za 19 osoba), Burundija (6 zahtjeva za 16 osoba) i Ruske Federacije (9 zahtjeva za 15 osoba).

U 2015. i 2016. godini nije bilo zahtjeva za azil podnesenih od strane maloljetnih osoba bez pratnje, dok su u 2017. godini podnesena 2 zahtjeva za azil za 2 osobe iz Afganistana, koji se odnose na kategoriju maloljetnika bez pratnje, a u 2018. godini je podneseno 8 zahtjeva za azil za 8 osoba (po 2 iz Afganistana i Turske, te po 1 iz Alžira, Irana, Libije i Sirijske Arapske Republike). U 2019. godini podnesen je 21 zahtjev za 21 osobu (8 iz Pakistana, 7 iz Afganistana, 2 iz Sirijske Arapske Republike i po jedan iz Alžira, Iraka, Irana i Libije), dok je u 2020. godini podneseno 19 zahtjeva za 19 osoba (12 iz Afganistana, 4 iz Pakistana, 2 iz Irana i jedan iz Maroka). Tijekom 2021. godine podneseno je 16 zahtjeva za 16 osoba (9 iz Afganistana, 4 iz Pakistana, 2 iz Turske i jedan iz Mijanmara). Tijekom 2022. godine podnesena su 4 zahtjeva za 4 maloljetne osobe bez pratnje (2 iz Afganistana i 2 iz Alžira).

*Sud Bosne i Hercegovine vratio je na ponovno postupanje 7 zahtjeva za 9 osoba, te je vidljiva razlika u prenesenim zahtjevima i osobama iz 2021. godine u 2022. godinu

U 2021. godini doneseno je ukupno 170 odluka, od kojih je kod 12 zahtjeva za 34 osobe zahtjev za azil povučen, dok je u 2022. godini od 181 donesene odluke, kod 28 zahtjeva za 37 osoba zahtjev povučen (osobni odustanak).

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil u 2021. godini ukupno je podneseno 120 zahtjeva za azil u BiH za 167 osoba. Međutim, uz zahtjeve koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (154 zahtjeva za 240 osoba) vidi se da je Sektor za azil u 2021. godini imao za razmatranje ukupno 274 zahtjeva za 407 osoba. Sektor za azil je u 2021. godini pozitivno riješio 19 zahtjeva za 33 osobe i to, 3 zahtjeva za 5 osoba, dodjeljivanjem izbjegličkog statusa i 16 zahtjeva za 28 osoba, priznavanjem statusa supsidijarne zaštite, odbio je 41 zahtjev za 51 osobu, dok je postupak obustavljen u 109 zahtjeva za 179 osoba. Jedan zahtjev za jednu osobu je odbačen tako da je na kraju 2021. godine ostalo neriješeno 104 zahtjeva za 143 osobe.

Osnovni razlog za odbijanje zahtjeva za azil (40 zahtjeva za 50 osoba) je neutemeljenost po članku 44. (1) a u vezi sa čl. 19. i 22. Zakona o azilu, po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite, zatim slijedi razlog označen kao razlog isključenja prema čl. 21. i 23. Zakona o azilu (1 zahtjev za 1 osobu).

U 2021. godini obustavljeni su postupci kod 109 zahtjeva za 179 osoba iz sljedećih razloga: tražitelj tijekom postupka ne surađuje (64 zahtjeva za 98 osoba), ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi (12 zahtjeva za 20 osoba), razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (12 zahtjeva za 34 osobe), neodazivanje na poziv za saslušanje (15 zahtjeva za 20 osoba) i tražitelj tijekom postupka napustio BiH (6 zahtjeva za 7 osoba).

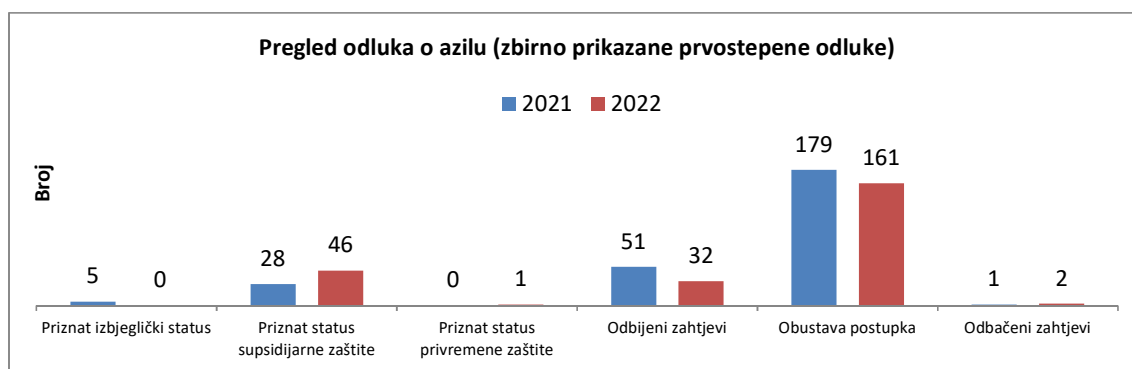
Uzimajući u obzir prenesene a neriješene zahtjeve iz prethodnih godina, kao i novozaprimljene zahtjeve, ukupno za razmatranje u 2021. godini bilo je 274 zahtjeva za 407 osoba. Najviše zahtjeva podneseno je od strane državljana Pakistana (18% od ukupnog broja tražitelja azila), Afganistana (16%), Turske (16%), Irana (12%) i Maroka (9%).

Prikaz spolne i starosne strukture ukupnog broja osoba (407 osoba) koje su zatražile azil u BiH u 2021. godini i osoba čiji su zahtjevi preneseni iz prethodne godine izgledao bi ovako: 117 žena (29%) i 290 muškaraca (71%). Dobna struktura ovih osoba pokazuje da je najzastupljenija dobna skupina od 18 do 34 godina (184 osobe ili 45%), zatim dobna skupina od 35 do 64 godine (121 osoba ili 30%), zatim dobna skupina od 0 do 13 godina (75 osoba ili 18%), zatim dobna skupina od 14 do 17 godina (26 osoba ili 6%) i na kraju dobna skupina preko 65 godina (1 osoba ili 1%).

Ako uzmemo u obzir samo zaprimljene zahtjeve za azil u 2021. godini (120 zahtjeva za 167 osoba) vidi se da je najviše tražitelja azila bilo iz Turske (33 osobe), Afganistana (31 osoba), Pakistana (29 osoba), Irana (28 osoba), Iraka (12 osoba) i Maroka (11 osoba) što predstavlja 86% od ukupnog broja zahtjeva za azil.

Spolna i starosna struktura novozaprimljenih zahtjeva u 2021. godini pokazuje da je bilo 46 žena (28%) i 121 muškarac (72%). Najzastupljenija dobna skupina je od 18 do 34 godine (76 osoba ili 46%), zatim dobna skupina od 35 do 64 godine (49 osoba ili 29%), zatim dobna skupina od 0 do 13 godina (28 osoba ili 17%), zatim dobna skupina od 14 do 17 godina (13 osoba ili 8%), dok dobna skupina preko 65 godina nije bila zastupljena.

Prema podacima Ministarstva sigurnosti - Sektora za azil u 2022. godini ukupno je podneseno 111 zahtjeva za azil u BiH za 149 osoba. Međutim, uz zahtjeve koji su ostali neriješeni iz prethodnih godina (111 zahtjeva za 152 osobe) vidi se da je Sektor za azil u 2022. godini imao za razmatranje ukupno 220¹⁴ zahtjeva za 301 osobu. Sektor za azil je tijekom prošle godine pozitivno riješio 35 zahtjeva za 46 osoba priznavanjem statusa supsidijarne zaštite, odbio je 25 zahtjeva za 33 osobe od kojih je 1 s načelom zabrane vraćanja, dok je postupak obustavljen u 119 zahtjeva za 161 osobu. Dva zahtjeva za dvije osobe su odbačena tako da je na kraju 2022. godine ostao neriješen 41 zahtjev za 59 osoba.

¹⁴ Tri zahtjeva tražitelja azila su spojena u jedan, te je donesena jedna odluka

Osnovni razlog za odbijanje zahtjeva za azil (25 zahtjeva za 33 osobe) je neutemeljenost po članku 44. (1) a u vezi sa čl. 19. i 22. Zakona o azilu, po kome se zahtjev ne zasniva na razlozima koji predstavljaju osnovu za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite (24 zahtjeva za 32 osobe), zatim slijedi razlog označen kao razlog isključenja prema čl. 21. i 23. Zakona o azilu (1 zahtjev za 1 osobu).

U 2022. godini obustavljeni su postupci kod 119 zahtjeva za 161 osobu iz sljedećih razloga: tražitelj tijekom postupka ne surađuje (56 zahtjeva za 72 osobe), razlozi propisani Zakonom o upravnom postupku (29 zahtjeva za 37 osoba), neodazivanje na poziv za saslušanje (17 zahtjeva za 19 osoba), ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi (12 zahtjeva za 25 osoba) i tražitelj tijekom postupka napustio BiH (5 zahtjeva za 8 osoba).

Uzimajući u obzir prenesene a neriješene zahtjeve iz prethodnih godina, kao i novozaprimljene zahtjeve, ukupno za razmatranje u 2022. godini bilo je 222 zahtjeva za 301 osobu. Najviše zahtjeva podneseno je od strane državljana Turske (20,7% od ukupnog broja tražitelja azila), Afganistana (14,0%), Irana (10,4%), Pakistana (9,9%) i Ukrajine (9,9%).

Prikaz spolne i starosne strukture ukupnog broja osoba (301 osoba) koje su zatražile azil u BiH u 2022. godini i osoba čiji su zahtjevi preneseni iz prethodne godine izgledao bi ovako: 108 žena (36%) i 193 muškaraca (64%). Dobna struktura ovih osoba pokazuje da je najzastupljenija dobna skupina od 18 do 34 godine (131 osoba ili 43,5%), zatim dobna skupina od 35 do 64 godine (103 osobe ili 34,2%), zatim dobna skupina od 0 do 13 godina (41 osoba ili 13,6%), zatim dobna skupina od 14 do 17 godina (15 osoba ili 5,0%) i na kraju dobna skupina preko 65 godina (11 osoba ili 3,7%).

Ako uzmemo u obzir samo zaprimljene zahtjeve za azil u 2022. godini (111 zahtjeva za 149 osoba) vidi se da je najviše tražitelja azila bilo iz Turske (29 osoba), Ukrajine (29 osoba), Kube (19 osoba), Burundija (16 osoba), Ruske Federacije (15 osoba), Afganistana (9 osoba) i Sirije (8 osoba) što predstavlja 84% od ukupnog broja zahtjeva za azil.

Spolna i starosna struktura novozaprimljenih zahtjeva u prošloj godini pokazuje da je bilo 66 žena (44%) i 83 muškarca (56%). Najzastupljenija dobna skupina je od 18 do 34 godine (63 osobe ili 42,3%), zatim dobna skupina od 35 do 64 godine (50 osoba ili 33,6%), zatim dobna skupina od 0 do 13 godina (18 osoba ili 12,1%), zatim dobna skupina od 14 do 17 godina i skupina preko 65 godina (po 9 osoba ili 6,0%).

7. Izdate radne dozvole strancima

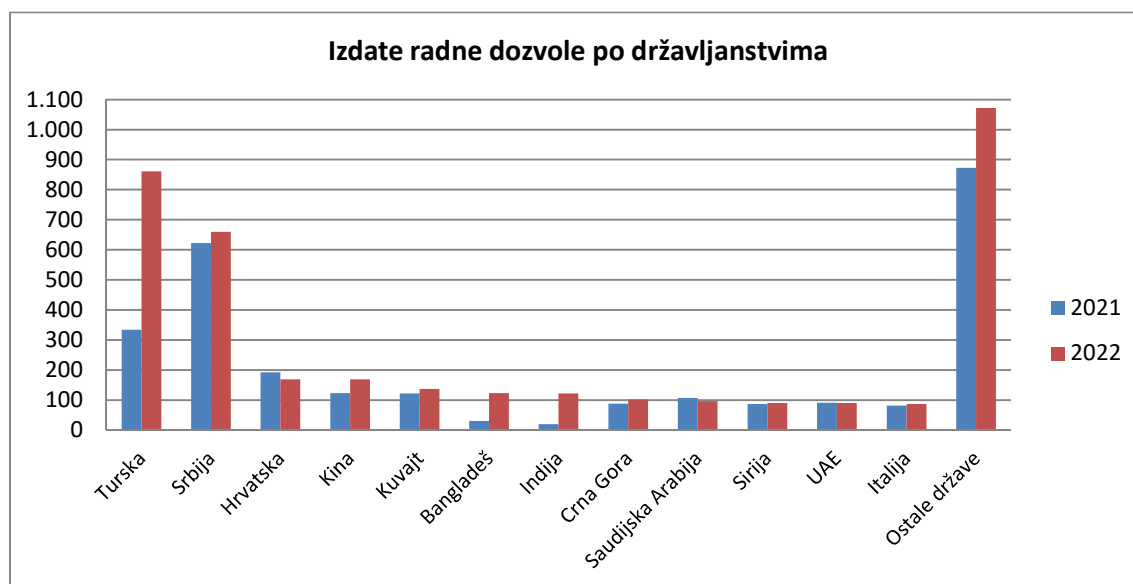
Prema podacima iz Agencije za rad i zapošljavanje BiH, a na temelju podataka pristiglih iz entitetskih zavoda za zapošljavanje i Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, ukupan broj radnih dozvola koje su izdate strancima u Bosni i Hercegovini iznosio je u 2021. godini 2.775, a u 2022. godini 3.780 radnih dozvola, što predstavlja povećanje od 36,22%. Prezentiramo podatke izdatih radnih dozvola strancima razvrstane po državljanstvima i kvalifikacijskoj strukturi stranaca.

Tablica 29. Izdate radne dozvole strancima razvrstane po državljanstvima za 2021. i 2022. godinu

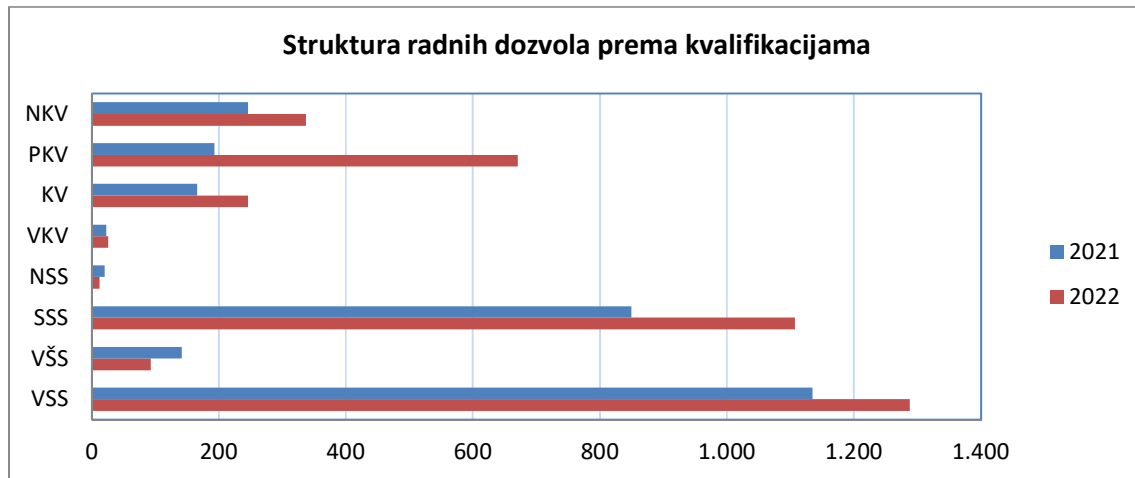
R.br.	Državljanstvo	2021	2022	%
1.	Turska	334	861	157,78%
2.	Srbija	622	660	6,11%
3.	Hrvatska	193	169	-12,44%
4.	Kina	124	169	36,29%
5.	Kuvajt	122	137	12,30%
6.	Bangladeš	31	123	296,77%
7.	Indija	20	122	510,00%
8.	Crna Gora	88	102	15,91%
9.	Saudijska Arabija	108	97	-10,19%
10.	Sirija	87	91	4,60%
11.	UAE	92	90	-2,17%
12.	Italija	82	87	6,10%
13.	Ostale države	872	1.072	22,94%
	Ukupno	2.775	3.780	36,22%

Najveći broj stranaca koji imaju radne dozvole u BiH u prošloj godini su državljani Turske (22,78%), a nakon njih slijede državljani Srbije (17,46%), Hrvatske (4,47%), Kine (4,47%) i Kuvajta (3,62%).

U 2022. godini uočava se, za većinu prezentiranih zemalja, trend rasta izdatih radnih dozvola u BiH u odnosu na 2021. godinu, izuzev državljana Hrvatske, Saudijske Arabije i Ujedinjenih Arapskih Emirata.

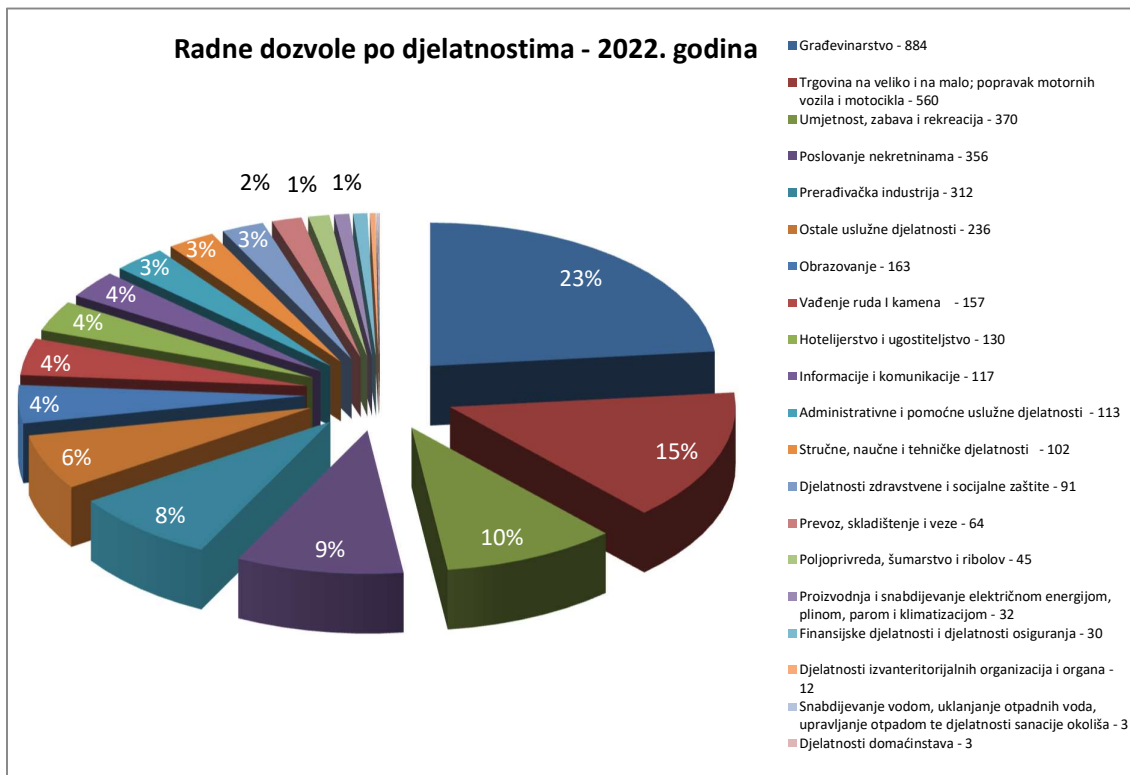
Kvalifikacijska struktura stranaca kojima su izdate radne dozvole u 2022. godini indicira da najveći broj ima visoku stručnu spremu (34%), nakon čega slijede oni sa srednjom stručnom spremom (29%), te nekvalificirani i polukvalificirani radnici (18%), što je skoro isti slučaj i u prethodnim godinama kada su u pitanju visoka i srednja stručna sprema.

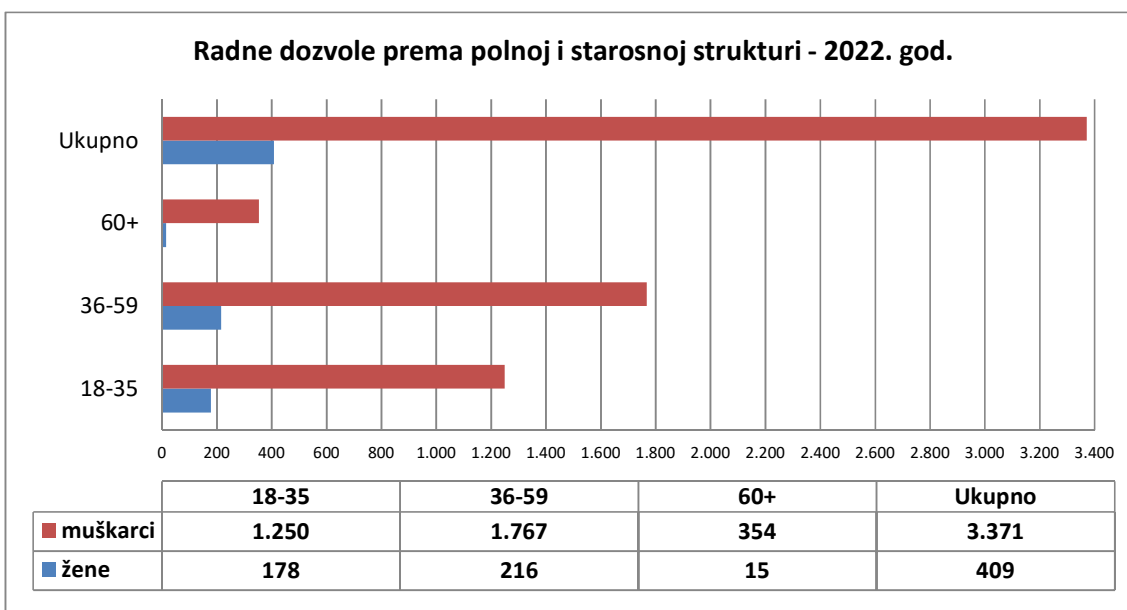
Najveći broj radnih dozvola u 2022. godini izdat je u sljedećim djelatnostima: građevinarstvu 884 (23%), trgovini 560 (15%), umjetnosti 370 (10%), poslovanju nekretninama 356 (9%), prerađivačkoj 312 (8%), ostalim uslužnim djelatnostima 236 (6%), obrazovanju 163 (4%) i vađenju ruda i kamena 157 (4%), što predstavlja 79% od ukupnog broja izdatih radnih dozvola.

Tablica 30. Struktura radnih dozvola u 2022. godini prema djelatnostima

DJELATNOSTI	2022
Građevinarstvo	884
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	560
Umjetnost, zabava i rekreacija	370
Poslovanje nekretninama	356
Prerađivačka industrija	312
Ostale uslužne djelatnosti	236
Obrazovanje	163
Vađenje ruda i kamena	157
Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	130
Informacije i komunikacije	117
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	113
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	102
Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	91
Prevoz, skladištenje i veze	64
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	45
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom	32
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	30
Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	12
Snabdijevanje vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	3
Djelatnosti domaćinstava	3
UKUPNO:	3.780

Od ukupnog broja u 2022. godini ženama je izdato 409 (11%), a muškarcima 3.371 (89%) radnih dozvola, što predstavlja približno isti omjer kao i u prethodnih pet godina. Najveći broj radnih dozvola u 2022. godini, ukupno 1.767 (47%), izdato je muškarcima u dobi od 36 do 59 godina starosti. Ovaj postotak je bio približno isti i u prethodnim godinama.

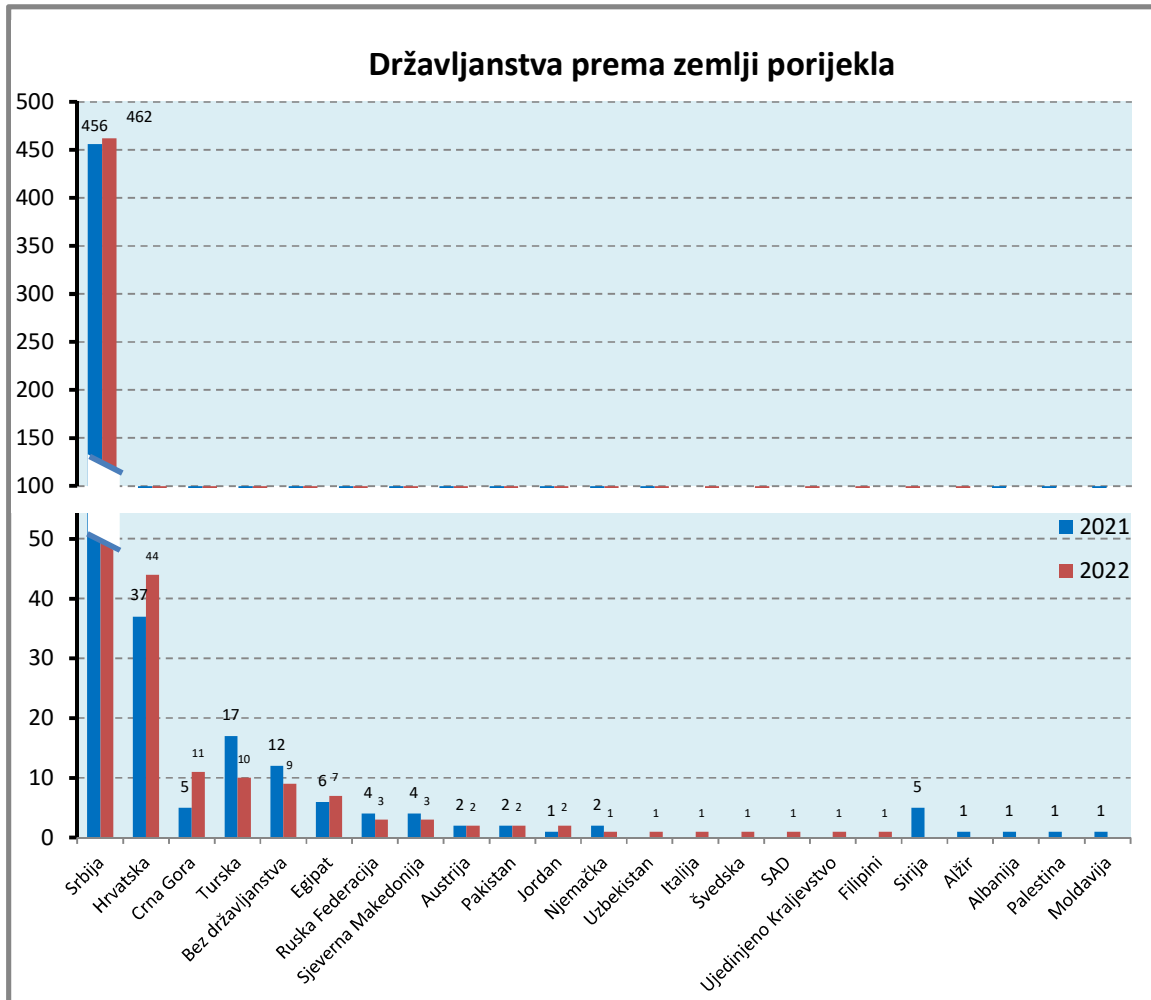
8. Stjecanje državljanstva BiH

Ministarstvo civilnih poslova, koje je nadležno za izdavanje suglasnosti za stjecanje državljanstva BiH, je zahtjev za dostavu podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH putem naturalizacije i provedbe međudržavnih ugovora o dvojnog državljanstvu prosljedilo nadležnim entitetskim ministarstvima. Federalno Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske su dostavili tražene podatke, razvrstane po zemljama podrijetla, spolu i dobi osoba koje su stekle državljanstvo BiH u 2021. i 2022. godini. Dostavljeni podatci su analizirani i predstavljeni po godinama. Također, Vijeće ministara BiH donosi Odluke o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za osobe od naročite koristi za BiH sukladno članku 13. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine. Za navedene osobe činjenica državljanstva BiH i entitetskog državljanstva upisuje se prema mjestu njihovog prebivališta u Bosni i Hercegovini.

Tablica 31. Broj odobrenih državljanstava BiH razvrstan prema zemljama podrijetla u 2021. i 2022.g.

R.br.	Prethodno državljanstvo	2021	2022
1.	Srbija	456	462
2.	Hrvatska	37	44
3.	Crna Gora	5	11
4.	Turska	17	10
5.	Bez državljanstva	12	9
6.	Egipat	6	7
7.	Ruska Federacija	4	3
8.	Sjeverna Makedonija	4	3
9.	Austrija	2	2
10.	Pakistan	2	2
11.	Jordan	1	2
12.	Njemačka	2	1

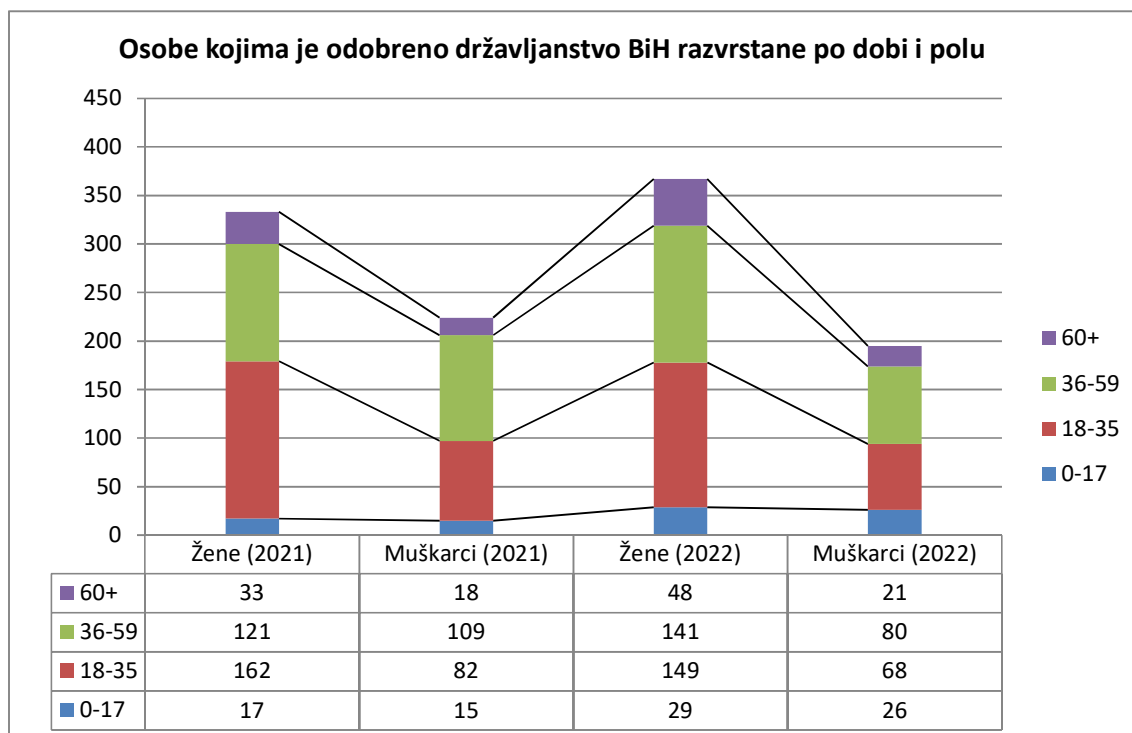
R.br.	Prethodno državljanstvo	2021	2022
13.	Uzbekistan	-	1
14.	Italija	-	1
15.	Švedska	-	1
16.	SAD	-	1
17.	Ujedinjeno Kraljevstvo	-	1
18.	Filipini	-	1
19.	Sirija	5	-
20.	Alžir	1	-
21.	Albanija	1	-
22.	Palestina	1	-
23.	Moldavija	1	-
	Ukupno	557	562

Najviše državljanstava BiH u protekle dvije godine su stekli državljani Srbije (82%). Ukupan broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH u 2022. godini iznosio je 562 i veći je za 0,90% u odnosu na 2021. godinu. Od tog broja po osnovi Sporazuma o dvojnomo državljanstvu otpada 474 osoba, što predstavlja 84% od ukupnog broja dodjeljenih državljanstava. U 2022. godini državljanstvo BiH i Federacije BiH steklo je 311 osoba, od čega 10 osoba po osnovi Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za osobe od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, te po osnovi naturalizacije 59 osoba, po osnovi Sporazuma o dvojnomo državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Srbije 219 osoba, po osnovi Sporazuma o dvojnomo državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Hrvatske 13 osoba, te po osnovi članka 11. (a) i članka 38. Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine 10 osoba. U istoj godini državljanstvo BiH i Republike Srpske stekla je 251 osoba, od čega 2 osobe po osnovi Odluke Vijeća ministara BiH o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine za osobe od naročite koristi za Bosnu i Hercegovinu, te po osnovi Sporazuma o dvojnomo državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Srbije 219 osoba, po osnovi Sporazuma o dvojnomo državljanstvu između Bosne i Hercegovine i Hrvatske 22 osobe, te po osnovi naturalizacije 8 osoba.

Analiza ukupnih podataka o osobama koje su dobile državljanstvo BiH u 2022. godini prema dobi i spolu ukazuje da je 39% osoba koje su stekle državljanstvo BiH u dobi od 18 do 35 godina starosti i 39% osoba koje su stekle državljanstvo BiH u dobi od 36 do 59 godina starosti, te da

je državljanstvo BiH steklo više žena (65%) nego muškaraca (35%) što je skoro isti slučaj kao u prethodnim godinama.

9. Emigracija iz BiH

U okviru svoje nadležnosti za iseljništvo, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u svrhu analize stanja iseljništva iz BiH koristi statističke podatke agencija za statistiku zemalja prijema o broju osoba koje vode podrijetlo iz BiH koje u zemljama prijema borave dulje od 12 mjeseci.

9.1. Migracijski tokovi

Na samom početku ove analize potrebno je naglasiti da podatci na temelju kojih se vrši procjena ukupnog broja emigranata iz Bosne i Hercegovine za 2022. godinu nisu sveobuhvatni obzirom da su izvori podataka pojedinih država prijema, Ujedinjenih naroda i Svjetske banke dostupni samo za 2020. godinu, te otuda i razlike u navedenim referentnim godinama u tablicama 33. i 35.

Prema dostupnim zvaničnim podacima agencija za statistiku zemalja prijema i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine procjena ukupnog broja osoba koje žive u iseljništvu, a koje vode podrijetlo iz Bosne i Hercegovine iznosi oko 2,2 milijuna.

Prema procjenama Svjetske banke navedenim u publikaciji *Migration and Remittances Factbook 2016*, postotak emigranata iz BiH u svijetu u odnosu na broj stanovnika u BiH iznosi 44,5%, što Bosnu i Hercegovinu pozicionira na 16. mjesto u svijetu po stopi emigracije u odnosu na broj stanovnika u zemlji, uz napomenu da publikacija sadrži procjene za 214 zemalja.

Kada govorimo o emigraciji iz Bosne i Hercegovine na godišnjoj razini, jedini podatci u Bosni i Hercegovini koji se mogu koristiti kao statistika emigracija po godinama su podatci koje vodi Agencija za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine o broju osoba koje su se odjavile iz evidencije o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine radi iseljenja u druge države. Prema njihovim podacima, u 2022. godini, 3.210 osoba je odjavilo boravak u Bosni i Hercegovini.¹⁵

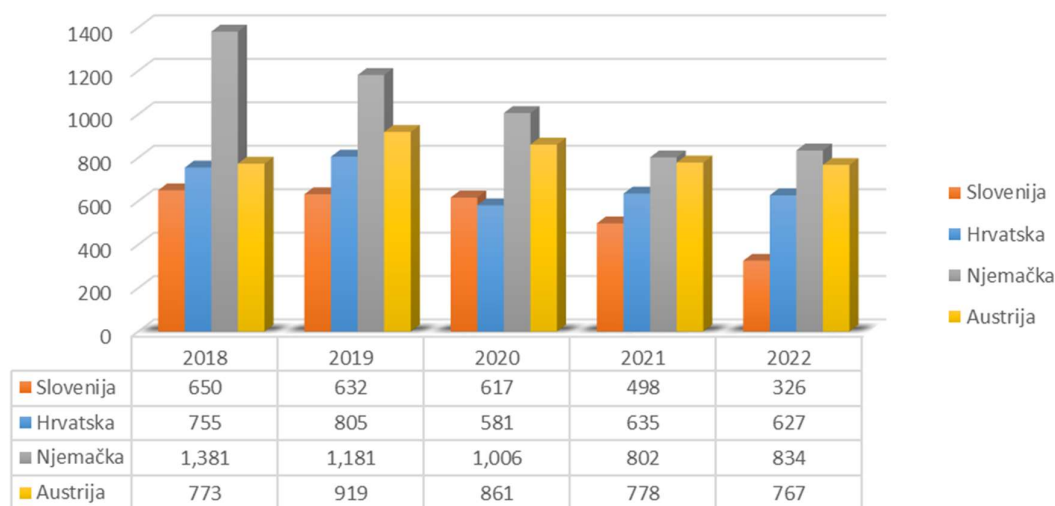
Tablica 32. Broj odjavljenih osoba iz BiH u 2022. godini prema državi odredišta

DRŽAVA ODREDIŠTA	BROJ ODJAVLJENIH OSOBA U 2022. GODINI
Njemačka	834
Austrija	767
Hrvatska	627
Srbija	389
Slovenija	326
Crna Gora	70
Nizozemska	30
Ostale zemlje	167
UKUPNO:	3.210

Ovi podatci ne mogu biti pokazatelji trenda emigracije iz Bosne i Hercegovine, jer ne predstavljaju sveukupne podatke o iseljavanju iz BiH, ali ukazuju na to da su najčešće zemlje destinacije za emigrante iz Bosne i Hercegovine zemlje Europske unije.

¹⁵ Izvor: Dopis Agencije za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine broj:15-03-07-1015421-2/2022 od 10.01.2023. god.

Podaci o broju odjavljenih bh. državljana za četiri najčešće zemlje iseljenja u zadnjih pet godina

Na temelju bilateralnih sporazuma o zapošljavanju koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa Slovenijom i Njemačkom, veliki broj radnika se zapošljava u ovim zemljama posredstvom Agencije za rad i zapošljavanje BiH, međutim dosta njih odlazi iz BiH i u vlastitom aranžmanu. Tako, prema podacima Agencije za rad i zapošljavanje BiH¹⁶ o zaposlenim državljanima BiH u zemljama s kojima BiH ima potpisan sporazum o zapošljavanju, zaključno sa studenim 2022. godine u Republici Sloveniji je zaposleno 17.154 državljana BiH, a u Saveznoj Republici Njemačkoj 553 državljana BiH (odnosi se samo na medicinske radnike u SR Njemačkoj), što je ukupno 17.707 osoba.

9.2. Broj emigranata

Zbog teškoća u praćenju emigracije s kojima se suočavaju sve zemlje u svijetu i nemogućnosti uspostave baza podataka o emigraciji, uobičajeno je da se za podatke o emigraciji koriste podatci o imigraciji i popisu stanovništva koje vode statističke agencije u zemljama prijema. Podatci o emigrantima, odnosno iseljeništvu iz Bosne i Hercegovine, prema evidenciji i popisima stanovništva zemalja prijema, mogu se razvrstati u tri osnovne skupine: državljani BiH, osobe rođene u BiH i osobe bh. podrijetla, što uključuje i njihove potomke. Točni statistički podatci o ukupnom broju emigranata rođenih u BiH, bez obzira na njihovo sadašnje državljanstvo, u 53 zemlje svijeta iznosi 1.836.961, od čega u zemljama Europe i Sjeverne Amerike živi 95% emigranata iz BiH.

¹⁶ Akt Agencije za rad i zapošljavanje BiH broj: 03-37-484-2/22 od 10.01.2023. godine

Tablica 33. Broj emigranata rođenih u Bosni i Hercegovini u 53 države prijema

R.br.	Zemlja prijema	Broj	Izvor podataka i referentna godina
1.	Hrvatska	381.100	UN ¹⁷ , 2020
2.	Srbija	342.526	UN, 2020
3.	Njemačka	333.000	Federalni stat.ured Njemačke ¹⁸ , 2021
4.	Austrija	172.373	Statistički ured Austrije ¹⁹ , 2021
5.	Slovenija	122.235	UN, 2020
6.	SAD	104.136	UN, 2020
7.	Švedska	60.912	UN, 2020
8.	Švicarska	57.783	Statistički ured Švicarske ²⁰ , 2020
9.	Kanada	38.906	UN, 2020
10.	Australija	38.485	UN, 2020
11.	Crna Gora	32.126	UN, 2020
12.	Italija	29.487	UN, 2020
13.	Albanija	29.077	UN, 2013
14.	Norveška	18.542	St.ured Norv ²¹ 2020
15.	Danska	16.471	Ured za statistiku Danske ²² , 2021
16.	Francuska	15.944	UN, 2020
17.	Ujedinjeno Kraljevstvo	9.576	UN, 2020
18.	Sjeverna Makedonija	8.750	UN, 2020
19.	Poljska	4.584	UN, 2020
20.	Turska	3.253	UN, 2020
21.	Republika Češka	3.178	UN, 2020
22.	Španjolska	2.858	UN, 2020
23.	Luksemburg	2.732	UN, 2020
24.	Irska	1.407	Centralni stat. ured R. Irske ²³ , 2016
25.	Nizozemska	1.059	UN, 2020
26.	Finska	811	UN, 2020
27.	Belgija	714	UN, 2020
28.	Novi Zeland	626	UN, 2015
29.	Ruska Federacija	513	UN, 2020
30.	Malta	494	UN, 2020
31.	Slovačka	463	UN, 2020
32.	Grčka	446	UN, 2020
33.	Mađarska	438	UN, 2020
34.	Libija	351	UN, 2020
35.	Lihtenštajn	299	UN, 2020
36.	Island	273	UN, 2020
37.	Južna Afrika	243	UN, 2020
38.	Bugarska	164	UN, 2020
39.	Rumunjska	160	UN, 2020
40.	Brazil	86	UN, 2020
41.	Cipar	65	UN, 2020
42.	Egipat	61	UN, 2020
43.	Jordan	59	UN, 2020
44.	Izrael	53	UN, 2015
45.	Portugal	46	UN, 2020
46.	Čile	44	UN, 2019
47.	Venecuela	22	UN, 2020
48.	Bolivija	10	UN, 2020
49.	Latvija	9	UN, 2020
50.	Dominikanska Republika	5	UN, 2020
51.	Litva	2	UN, 2020
52.	Estonija	2	UN, 2020
53.	Gvineja	2	UN, 2020
UKUPNO		1.836.961	

¹⁷ United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2020).

International Migrant Stock <https://www.un.org/development/desa/pd/content/international-migrant-stock>, pristupljeno 30.1.2021. god.

¹⁸ Statistisches Bundesamt (Destatis), 2021, www.destatis.de

¹⁹ <https://statcube.at/statistik.at/ext/statcube/jsf/tableView/tableView.xhtml>

²⁰ <https://www.bfs.admin.ch/>

²¹ Statistics Norway, 2020, www.ssb.no

²² <https://www.dst.dk/>

²³ <https://www.cso.ie/>

Međutim, procjena ukupnog broja osoba bh. podrijetla u svijetu je oko 2,2 milijuna. Ovaj broj uključuje osobe rođene u BiH koje su napustile svoju zemlju i procijenjeni broj njihovih potomaka rođenih u zemljama prijema bez obzira koje državljanstvo imaju, a ne uključuje tzv. *staru emigraciju*. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice raspolaže samo djelimičnim podacima o broju potomaka, a procjene broja osoba bh. podrijetla u svijetu su sačinjene na temelju tih podataka i podataka i procjena kojima raspolažu diplomatsko-konzularna predstavništva BiH, te agencije za statistiku i zavodi za popis stanovništva zemalja prijema.

Promatrajući porast ukupnog broja osoba bh. podrijetla u razdoblju od 1990. do 2020. godine za određene države prijema (18 država) primjetni su određeni trendovi koji ukazuju koje države građani Bosne i Hercegovine najčešće biraju kao svoje odredište. Pored već utvrđenih trendova odlazaka u Njemačku, Austriju i Sloveniju, uočljivo je da se bh. emigranti odlučuju i za odlazak u zemlje Skandinavije – Švedska, Norveška i Finska koje imaju kontinuiran porast broja osoba bh. podrijetla, odnosno onih koji su rođeni u Bosni i Hercegovini. Kada promatramo ostatak Europske unije, svakako je potrebno istaći da određen broj građana BiH bira Ujedinjeno Kraljevstvo i Republiku Irsku kao zemlje svog odredišta, obzirom da ove zemlje u prijeratnom razdoblju nisu tradicionalno bile odredište emigranata iz Bosne i Hercegovine.

Od prekooceanskih zemalja treba istaći Kanadu i Australiju gdje je u zadnjih 30 godina vidljiv kontinuiran rast broja osoba koje su podrijetlom iz Bosne i Hercegovine.

Tablica 34. Broj emigranata rođenih u Bosni i Hercegovini u 18 država prijema za razdoblje 1990 – 2020

R.Br.	DRŽAVA PRIJEMA ²⁴	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020
1.	Australija	22.312	-	28.650	38.394	39.730	36.750	38.485
2.	Austrija	92.349	104.186	116.023	123.348	132.222	152.759	168.798
3.	Belgija	308	306	295	215	367	521	714
4.	Finska	-	100	200	404	557	652	811
5.	Francuska	8.357	8.628	8.898	11.323	13.089	14.506	15.944
6.	Irska	123	342	748	749	627	640	732
7.	Island	9	14	18	83	144	150	273
8.	Italija	4.034	15.437	26.839	18.972	10.348	11.317	29.487
9.	Kanada	25.135	-	25.945	29.787	35.885	35.908	38.906
10.	Malta	25	30	77	122	134	227	494
11.	Norveška	3	9.401	11.573	12.486	12.952	13.201	13.946
12.	Njemačka	108.349	129.718	151.087	157.145	160.948	165.187	221.720
13.	Slovenija	68.549	68.327	77.361	79.262	102.915	100.880	122.235
14.	Srbija	42.141	266.909	380.524	351.671	343.743	335.992	342.526
15.	Španjolska	643	867	1.466	1.888	2.162	2.119	2.858
16.	Švedska	40.488	48.046	51.526	54.222	55.914	54.799	60.912
17.	Švicarska	41.166	-	38.666	43.388	51.023	54.673	57.678
18.	Ujedinjeno Kraljevstvo	1.816	4.108	6.470	6.717	7.090	8.486	9.576

²⁴ United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2020).

International Migrant Stock <https://www.un.org/development/desa/pd/content/international-migrant-stock>, pristupljeno 30.1.2021. god.

9.3. Status emigranata

Status bh. iseljenika riješen je velikim dijelom kroz stjecanje državljanstva zemlje prijema, stalnu ili privremenu dozvolu boravka.

U većini država već dulji niz godina nema registriranih osoba iz Bosne i Hercegovine s izbjegličkim statusom. Većina njih se integrirala u zemljama prijema. Prema posljednjim podacima UNHCR-a²⁵ u svijetu je u lipnju 2022. godine registrirano 18.176 osoba iz Bosne i Hercegovine s izbjegličkim statusom.

Broj državljana Bosne i Hercegovine, sa stalnim ili privremenim boravkom, prema dostupnim podacima za četrnaest država prijema, iznosi **494.132**, a kako je to predstavljeno u tablici 35. Ovaj broj predstavlja bh. državljane koji imaju samo državljanstvo Bosne i Hercegovine i koji nisu stekli državljanstvo države prijema, niti imaju dvojno državljanstvo.

Tablica 35. Broj državljana BiH u 14 zemalja prijema (ne uključuje osobe koje pored državljanstva BiH imaju i neko drugo državljanstvo)

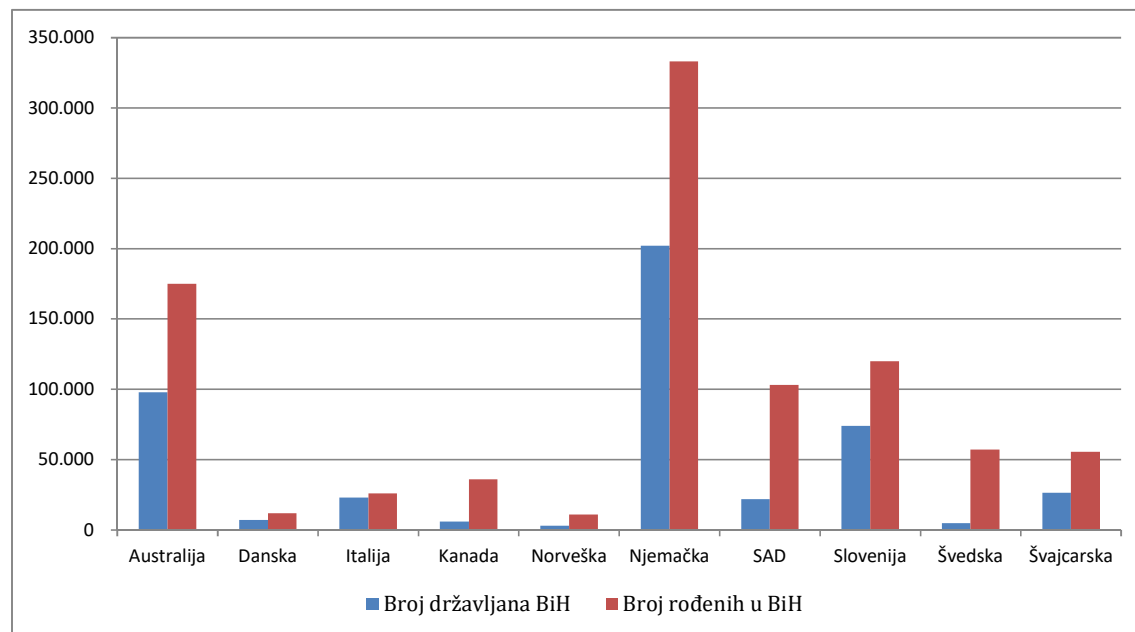
ZEMLJA PRIJEMA	Broj državljana BiH	Zavod za statistiku zemlje prijema za referentnu godinu
Njemačka	204.189	2021
Austrija	96.990	2021
Slovenija	73.179	2020
Italija	24.399	2019
SAD	23.383	2020
Švicarska	28.756	2021
Švedska	6.717	2021
Danska	9.346	2021
Kanada	7.760	2016
Hrvatska	6.733	2011
Crna Gora	5.209	2011
Norveška	3.906	2021
Nizozemska	2.165	2019
Australija	1.400	2011
UKUPNO:	494.132	

Napominjemo da podatci o broju državljana BiH koji po osnovi Sporazuma o dvojnomo državljanstvu posjeduju dvojna državljanstva s Hrvatskom, Srbijom i Švedskom nisu dostupni, jer niti jedna zemlja prijema ne vodi podatke o dvojnomo državljanima, što znači kada državljani BiH dobiju državljanstvo zemlje prijema oni se u statistikama zemalja prijema više ne vode kao državljani BiH.

²⁵ Izvor: UNHCR Statistics, Mid-year 2022, <https://www.unhcr.org/refugee-statistics/>

Podatci o državljanima BiH u Hrvatskoj i Švedskoj, navedeni u tablici 35, se odnose samo na one državljane BiH koji nisu stekli državljanstvo zemlje prijema, dok za Srbiju nije dostupna ni ova vrsta podataka.

Usporedni prikaz broja emigranata rođenih u BiH i broja državljana BiH u istoj državi prijema

Stopa naturalizacije iseljenika iz BiH u određenoj zemlji prijema se jasno vidi u odnosu između broja osoba koje imaju državljanstvo BiH i broja osoba koje su rođene u BiH. U većini zemalja broj državljana BiH je puno manji u odnosu na broj onih koji su rođeni u BiH.

Najveći broj iseljenika iz BiH koji su stekli državljanstvo zemlje prijema i dalje posjeduje državljanstvo BiH kao dvojno državljanstvo, jer država prijema svojim zakonodavstvom daje takvu mogućnost ili je to uređeno sporazumom o dvojnog državljanstvu zaključenim sa Bosnom i Hercegovinom.

Prema podacima Ministarstva civilnih poslova BiH²⁶, u 2022. godini državljanstva Bosne i Hercegovine se odreklo 2.576 osoba. Prema istim podacima, najveći broj državljana BiH se u 2021. godini odreklo državljanstva zbog stjecanja državljanstva Njemačke (1.130), Austrije (705), Slovenije (500) i Hrvatske (122).

Podatci o broju naturaliziranih bh. iseljenika su izuzetno bitni kada se govori o stupnju integriranosti bh. iseljenika u državama prijema, a u isto vrijeme ukazuju i na karakter migracija, odnosno na činjenicu da se radi o dugoročnim migrantima.

²⁶ Akt Ministarstva civilnih poslova BiH broj 06-30-2-6911/22 od 12.01.2023. godine

9.4. Novčane doznake

Prema podacima Centralne banke BiH, novčane doznake iz inozemstva za sva četiri kvartala 2022. godine iznose 3 milijarde i 343 milijuna KM, dok ukupni transferi iz inozemstva, koji uključuju i inozemne mirovine, za 2022. godinu iznose 4 milijarde i 696 milijuna KM.

Tablica 36. CBBiH-Izvešće o Platnoj bilanci BiH i procjena za Q4 2022²⁷

Izraženo u milijunima KM	2022 1. kvartal	2022 2. kvartal	2022 3. kvartal	2022 (procjena) 4. kvartal	2022 (procjena) ukupno
Personalni transferi (Novčane doznake iz inostranstva)	742,18	907,42	966,45	727,28	3.343,33
Ostali tekući transferi (uglavnom penzije/mirovine)	301,88	331,17	356,57	363,91	1.353,53
<i>Od čega: Socijalna davanja (po staroj metodologiji mirovine/penzije iz inostranstva)</i>	272,89	295,85	320,00	321,90	1.210,64
Ukupno tekući transferi	1.044,06	1.238,59	1.323,02	1.091,19	4.696,86

Procjene Svjetske banke²⁸ o novčanim doznakama iz inozemstva za Bosnu i Hercegovinu u studenome 2022. godini iznose 4 milijarde i 488 milijuna KM. Prema ovim podacima, učešće novčanih doznaka u BDP-u Bosne i Hercegovine je 10,1%, što Bosnu i Hercegovinu stavlja na 4. mjesto u Europi po visini učešća novčanih doznaka u BDP-u.

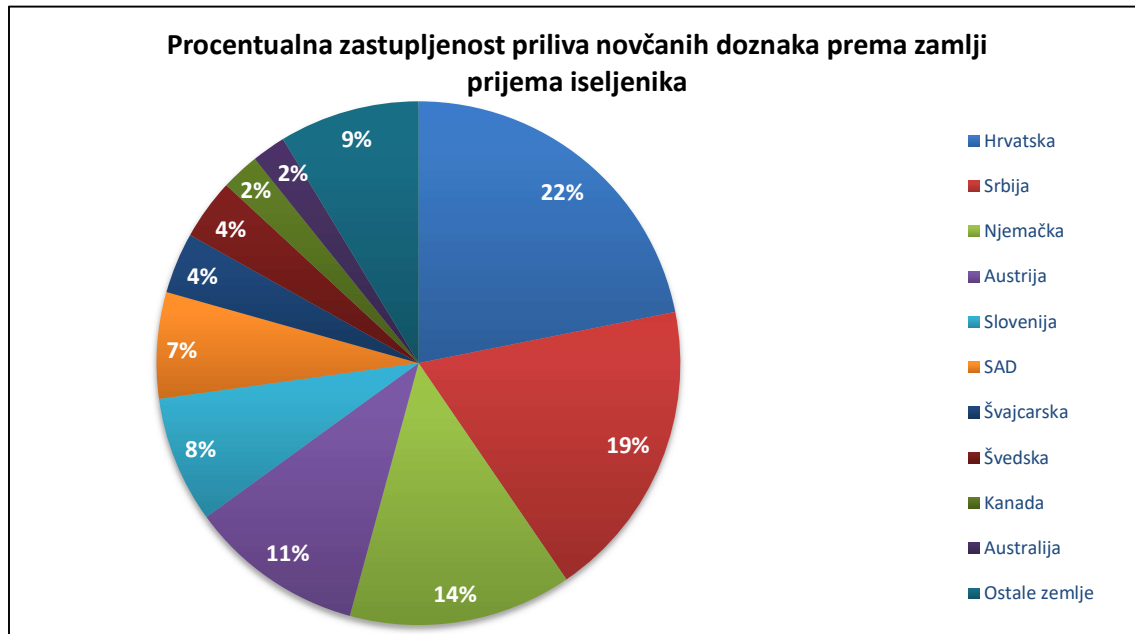
Tablica 37. Procjena priljeva novčanih doznaka prema zemljama prijema bh. emigranata za 2021. godinu²⁹

ZEMLJA PRIJEMA	Iznos poslanih novčanih doznaka u milijunima KM	Iznos poslanih novčanih doznaka u %
Hrvatska	827	22%
Srbija	703	19%
Njemačka	521	14%
Austrija	408	11%
Slovenija	296	8%
SAD	248	7%
Švicarska	142	4%
Švedska	142	4%
Kanada	89	2%
Australija	79	2%
Ostale zemlje	328	9%
UKUPNO:	3.783	100%

²⁷ Izvor podatka: CBBiH-Izvešće o Platnoj bilanci BiH od 31.01.2023. godine -Transferi_Q1 2007-Q3_2022 i procjena za Q4 2022. god. sačinjena na temelju priljeva novčanih doznaka za prethodne tri godine.

²⁸ Migration and Remittances Data, Svjetska banka, nov 2022

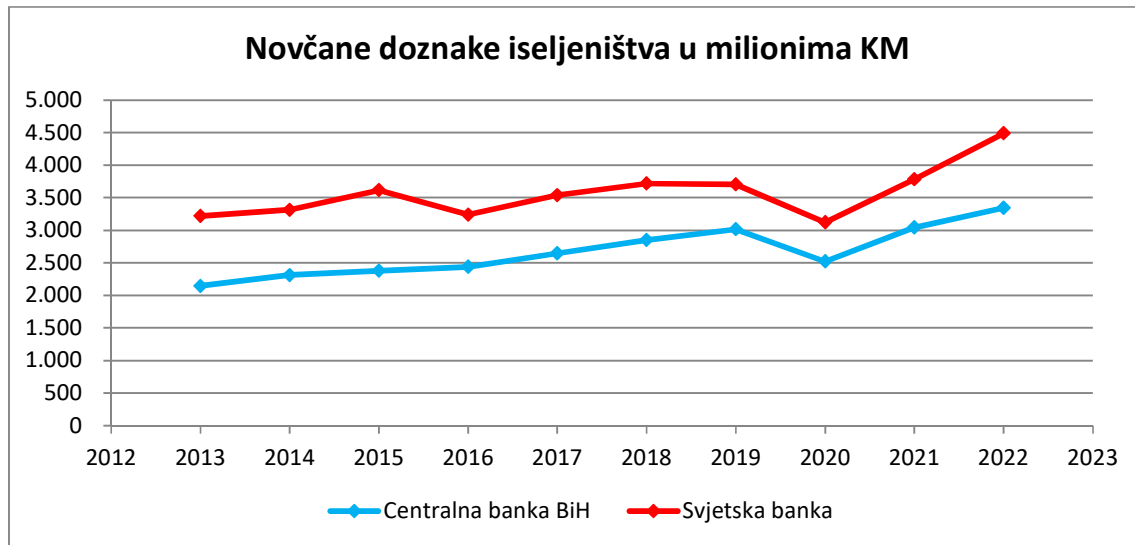
²⁹ Procjene priljeva novčanih doznaka po državama za 2021. godinu, Svjetska banka, prosinac 2022

Novčane doznake iseljeničtva		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (procjena)
Centralna banka BiH	KM u mil.	2.145	2.311	2.378	2.439	2.645	2.850	3.015	2.522	3.043	3.343
	EUR u mil.	1.096	1.181	1.215	1.235	1.352	1.457	1.541	1.289	1.556	1.709
Svjetska banka	KM u mil.	3.218	3.313	3.617	3.240	3.540	3.717	3.703	3.122	3.783	4.488
	EUR u mil.	1.645	1.693	1.849	1.656	1.809	1.900	1.893	1.596	1.934	2.295

Tablica 38. Novčane doznake iseljeničtva od 2013. do 2022. godine³⁰

³⁰ Novčane doznake za 2020. godinu su ažurirane u odnosu na procjenu za 2021. godinu sukladno trenutnim podacima Centralne banke BiH o novčanim doznakama za to razdoblje - akt CBBiH od 31.01.2022. godine

Prezentirani podatci za razdoblje 2013-2022. godine pokazuju da novčane doznake predstavljaju stabilan izvor prihoda za Bosnu i Hercegovinu.

Uočljiva razlika u podacima Centralne banke BiH i Svjetske banke je zbog toga što podatci Centralne banke BiH obuhvaćaju samo "personalne transfere", dok prema definiciji Svjetske banke novčane doznake predstavljaju zbir "personalnih transfera" i "kompenzacije uposlenih".

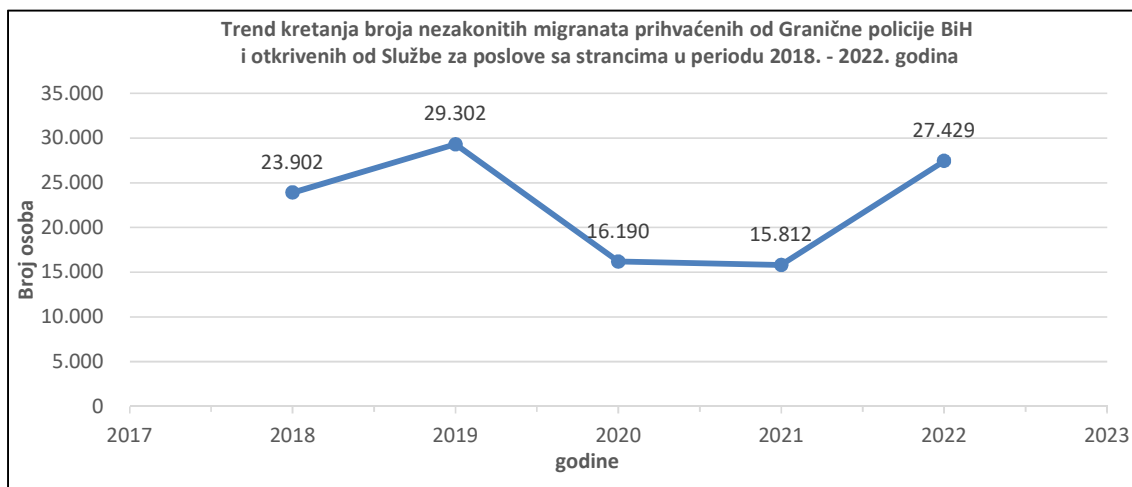
10. Migracijsko-izbjeglička kriza u BiH u razdoblju 2018. - 2022. godina

Migracijsko-izbjeglička kriza odnosno masovni mješoviti migracijski tokovi preko Zapadnobalkanske rute su počeli od druge polovice 2015. godine i trajali su do 08.03.2016. godine kada je navedena ruta zatvorena. Zapadnobalkanska ruta za organiziran i kontroliran prolazak migranata se zatvara, ali je otvoren prostor za nezakonite migracije, kao i za djelovanje kriminalnih mreža s posebnim akcentom na krijumčarenje, pa i trgovanje ljudima.

10.1. Migracijski tokovi i postavljeni prioriteti u oblasti migracija i azila

Bosna i Hercegovina se od četvrtog kvartala 2017. godine susreće s povećanim nezakonitim ulaskom migranata na svoj teritorij. U razdoblju od 2018. godine do 2022. godine, preko teritorija Bosne i Hercegovine prešlo je preko 112.000 migranata.³¹ U 2022. godini evidentiran je drugi po redu najveći broj nezakonitih migranata u BiH od 2018. godine.

³¹ Podatak se temelji na broju nezakonitih migranata prijavljenih Službi za poslove sa strancima

U 2022. godini nezakoniti migranti i dalje koriste iste rute za prolazak kroz BiH koje su identificirane na početku migrantske krize:

- Grčka - Albanija - Crna Gora - BiH - Hrvatska i dalje prema drugim zemljama EU;
- Grčka - Makedonija - Srbija - BiH - Hrvatska i dalje prema drugim zemljama EU;
- Grčka - Bugarska - Srbija - BiH - Hrvatska i dalje prema drugim zemljama EU.

Dok se u 2020. i 2021. godini bilježilo kontinuirano smanjenje broja prijavljenih nezakonitih migranata u BiH, u 2022. godini taj trend se znatno promjenio. Povećanje broja prijavljenih nezakonitih migranata u 2022. godini potaknuto je viznom politikom zemalja regije, pristupom prema migrantima otkrivenim u nezakonitom prelasku granice, vremenskim uvjetima koji su olakšali kretanje migranata, traženju alternativnih ruta od strane migranata za prelazak na područje EU, kao i drugim faktorima koji oblikuju migracije duž ruta kretanja.

Upravljanje migracijama u 2022. godini unaprjeđeno je izmjenom pravnog okvira koji uređuje funkcioniranje Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini.³² Odluka o formiranju Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini izmijenjena je i dopunjena na način da se preciziraju pozicije odnosno konkretna radna mjesta preko kojih institucije ostvaruju svoju ulogu u ovom tijelu, kao i u slučaju nastanka ili očekivanja izvanrednih kriznih situacija u oblasti migracija kada Koordinacijsko tijelo djeluje i kao Operativni stožer za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini. Na ovaj način osiguran je neometan rad ovog tijela u slučaju kada predstavnik u Koordinacijskom tijelu bude spriječen obavljati poslove svog radnog mjesta u instituciji iz koje dolazi ili njegova pozicija ostane upražnjena. U sastav Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u BiH su imenovani predstavnici Ministarstva sigurnosti BiH, Službe za poslove sa strancima, Granične policije BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstva civilnih poslova BiH. U slučaju nastanka ili očekivanja izvanrednih kriznih situacija u oblasti migracija Koordinacijsko tijelo djeluje kao Operativni stožer za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini i tada u njegovom radu sudjeluju i predstavnici

³² Odluka o formiranju Koordinacionog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 10/13, 64/13, 1/14, 20/16, 83/17, 39/20 i 60/22)

Ministarstva obrane BiH, Ministarstva financija i trezora BiH, Tužiteljstva BiH te predstavnici stožera sa razine entiteta i Brčko distrikta BiH.

Kako bi se Bosna i Hercegovina što uspješnije borila protiv nezakonitih migracija, Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH, usvojilo je do sada dva dokumenta:

- 1) *Informaciju s Akcijskim planom hitnih mjera* koje se trebaju hitno poduzeti s fokusom na nezakonite migrante i propusnost granice prije svega sa istočnim susjedima Bosne i Hercegovine koja je usvojena 15.05.2018. godine.
- 2) *Informaciju s Planom mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u Bosni i Hercegovini* koja je usvojena 16.12.2020. godine.

Informacija s Planom mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u Bosni i Hercegovini sadrži sedam novih prioriteta Bosne i Hercegovine u oblasti migracija i azila, koje treba ostvariti provedbom 24 mjere i 127 aktivnosti.

Prioriteti Bosne i Hercegovine u oblasti migracija i azila su:

- 1) Jačanje Granične policije BiH u svrhu bolje kontrole granice, a u cilju sprječavanja nezakonitih ulazaka na teritorij BiH;
- 2) Jačanje kapaciteta za efikasnije upravljanje nezakonitim migracijama na teritoriju Bosne i Hercegovine, te funkcioniranje postojećih i uspostava i funkcioniranje novih privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata;
- 3) Realiziranje sporazuma o readmisiji i jačanje readmisijskih kapaciteta;
- 4) Jačanje kapaciteta u području azila;
- 5) Intenziviranje borbe protiv krijumčarenja migrantima;
- 6) Podrška lokalnim zajednicama u kojima su uspostavljeni privremeni prihvatni centri;
- 7) Jačanje kapaciteta Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u BiH - Operativnog stožera za pitanja migracija u BiH.

Dvije godine nakon usvajanja Plana mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom u BiH od ukupno 127 aktivnosti provodi se njih 95, dok sa provedbom nisu započele 32 aktivnosti. Od ukupno broja, 60 aktivnosti se provodi kontinuirano.

10.2. Pregled statističkih podataka u području migracija i azila u BiH

U cilju definiranja jasne situacije u oblasti nezakonitih imigracija prezentiramo statističke podatke za razdoblje 2018. – 2022. godina sljedećih indikatora:

- otkriveni nezakoniti migranti na teritoriju Bosne i Hercegovine, koji su registrirani od strane Službe za poslove sa strancima,
- broj osoba koje su u Službi za poslove sa strancima iskazale namjeru za azil u Bosni i Hercegovini, i
- broj osoba koje su podnijele zahtjev za azil u Ministarstvu sigurnosti - Sektoru za azil.

Podatci koji slijede su jasan pokazatelj obima nezakonitih migracijskih tokova u Bosni i Hercegovini u navedenom razdoblju, kao i pokazatelj zlouporabe sustava azila, ali i pokazatelj

potrebe za poduzimanjem svih mogućih mjera za suzbijanje i sprječavanje nezakonitih migracija u BiH.

Tablica 39. Nezakoniti migranti prihvaćeni od Granične policije BiH i otkriveni od Službe za poslove sa strancima u razdoblju 2018. - 2022. godina

GODINA MJESEC	2018	2019	2020	2021	2022	UKUPNO
Siječanj	268	821	902	672	476	3.139
Veljača	411	1.054	2.002	773	666	4.906
Ožujak	629	1.822	1.540	1.199	1.099	6.289
Travanj	1.454	2.337	128	1.381	1.624	6.924
Svibanj	2.368	2.884	514	1.569	1.828	9.163
Lipanj	2.481	2.109	1.555	1.979	2.499	10.623
Srpanj	2.183	4.166	2.361	2.502	2.158	13.370
Kolovoz	2.505	3.206	2.290	1.498	2.914	12.413
Rujan	3.807	3.812	2.041	1.727	4.047	15.434
Listopad	4.740	3.958	1.263	1.275	4.558	15.794
Studen	2.212	2.044	924	745	2.789	8.714
Prosinac	844	1.089	670	492	2.771	5.866
UKUPNO	23.902	29.302	16.190	15.812	27.429	112.635

U 2018. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljena su ukupno 23.902 nezakonita migranta. Od ukupno 23.902 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2018. godini iskazalo je 22.499 osoba. Zahtjev za azil je podnijelo 1.567 osoba ili 7% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2018. godini.

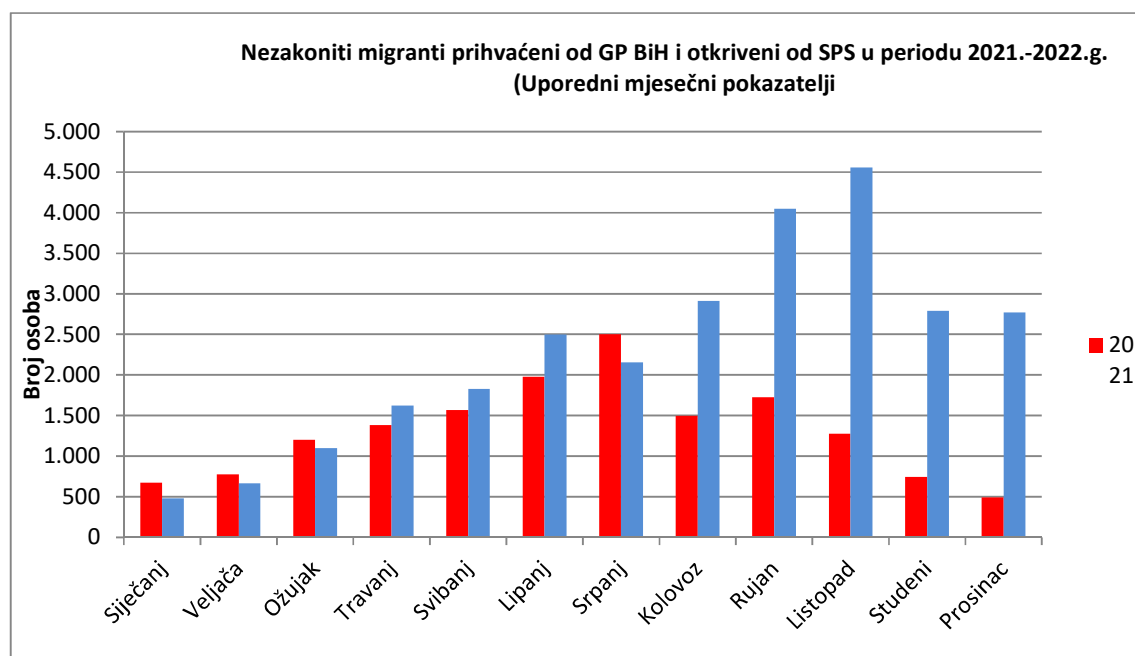
U 2019. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 29.302 nezakonita migranta što predstavlja povećanje u odnosu na 2018. godinu za 22,59%. Od ukupno 29.302 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2019. godini iskazalo je 27.769 osoba. Zahtjev za azil podnijele su 784 osobe ili 3% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2019. godini. Najveći broj nezakonitih migranata zabilježen je u razdoblju travanj – listopad jer su u tom razdoblju najpovoljniji vremenski uvjeti za kretanje.

U 2020. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 16.190 nezakonitih migranata što predstavlja smanjenje u odnosu na 2019. godinu za 44,75%. Od ukupno 16.190 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2020. godini iskazalo je 15.170 osoba. Zahtjev za azil podnijele su 244 osobe ili 1,61% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2020. godini. U prva dva mjeseca 2020. godine broj nezakonitih migranata je veći nego u istom razdoblju prethodne godine, a onda se bilježi stalni pad broja nezakonitih migranata u odnosu na isto razdoblje prethodne godine koji je prouzrokovan uglavnom pojavom pandemije bolesti Covid-19.

U 2021. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 15.812 nezakonitih migranata što predstavlja smanjenje u odnosu na 2020. godinu za 2,33%. Od ukupno 15.812 prijavljena nezakonita migranta, namjeru za podnošenje zahtjeva za azil u BiH u 2021. godini iskazalo je 14.688 osoba. Zahtjev za azil podnijelo je 167 osoba ili 1,14% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2021. godini. U razdoblju travanj -

srpanj 2021. godine broj nezakonitih migranata je veći nego u istom razdoblju prethodne godine, dok ostali mjeseci bilježe stalni pad broja nezakonitih migranata u odnosu na isto razdoblje prethodne godine koji je prouzrokovan uglavnom mjerama koje su se i dalje provodile lokalno i globalno u vezi s pandemijom bolesti Covid - 19, ali i zbog preusmjeravanja migracijskih ruta i zbog otvaranja nove rute na istočnoj granici Europske unije prema Bjelorusiji.

U 2022. godini, Službi za poslove sa strancima prijavljeno je ukupno 27.429 nezakonitih migranata što predstavlja povećanje u odnosu na 2021. godinu za 73,5%. Od ukupnog broja prijavljenih nezakonitih migranata, namjera za podnošenje zahtjeva za azil u BiH iskazalo je 25.709 osoba, a zahtjev za azil podnijelo je 149 osoba ili 0,58% osoba od ukupnog broja iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil u 2022. godini. U razdoblju siječanj- ožujak 2022. godine broj nezakonitih migranata je manji nego u istom razdoblju prethodne godine i uzrokovan je sezonskim obrascima kretanja migranata. Od travnja 2022. godine uočava se, s jednomjesečnim prekidom, kontinuiran rast broja nezakonitih migranata u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. U rujnu i listopadu 2022. godine dostignut je vrhunac rasta ovog broja kada su mjesečni podatci bili veći od 4.000. Posljednji put u Bosni i Hercegovini prijavljeno na mjesečnoj razini preko 4.000 nezakonitih migranata, bilo je u listopadu 2018. godine (4.740) i siječnju 2019. godine (4.166).

Pri definiranju mjera i aktivnosti za efikasno upravljanje migrantskom krizom neophodno je imati i podatke o pretpostavljenim državljanstvima migranata koji nezakonito ulaze na teritorij Bosne i Hercegovine. Podatci o državljanstvu se uzimaju na temelju izjave migranata koji su nezakonito ušli na teritorij Bosne i Hercegovine, jer isti u većini slučajeva nemaju putne ili bilo kakve druge identifikacijske dokumente.

Tablica 40. Nezakoniti migranti na teritoriju BiH prijavljeni Službi za poslove sa strancima po godinama od 2018. do 2022. godine

R.br.	Državljanstvo	2018	2019	2020	2021	2022	Ukupno
1.	Pakistan	7.770	9.806	3.879	4.343	2.154	27.952
2.	Afganistan	2.780	4.111	4.553	5.382	11.038	27.864
3.	Bangladeš	452	2.125	2.740	2.341	2.161	9.819
4.	Iran	3.663	1.176	625	692	1.413	7.569
5.	Irak	2.184	2.470	675	168	313	5.810
6.	Sirija	3.017	2.134	220	139	116	5.626
7.	Maroko	271	2.221	1.460	363	134	4.449
8.	Burundi	-	-	-	1	3.987	3.988
9.	Alžir	477	1.601	369	109	50	2.606
10.	Indija	416	461	121	226	729	1.953
11.	Turska	189	406	255	366	656	1.872
12.	Libija	879	354	153	56	41	1.483
13.	Kuba	11	-	7	23	1.362	1.403
14.	Egipat	36	817	332	127	14	1.326
15.	Palestina	752	362	80	38	26	1.258
16.	Kongo	6	1	2	24	758	791
17.	Eritreja	112	246	119	218	21	716
18.	Nepal	59	122	101	76	326	684
19.	Srbija	94	89	100	149	184	616
20.	Tunis	104	224	59	17	33	437
21.	Ostale države	630	576	340	954	1.913	4.413
Ukupno		23.902	29.302	16.190	15.812	27.429	112.635

Analiza podataka u posljednjih pet godina pokazuje da je daleko najveći broj nezakonitih migranata iz Pakistana i Afganistana (ukupno 55.816 osoba) i oni zajedno čine gotovo polovicu od ukupnog broja nezakonitih migranata u navedenom razdoblju (112.635 osoba).

Također je vidljivo da je najveći broj nezakonitih migranata iz Pakistana, Afganistana, Bangladeša, Irana, Iraka, Sirije, Maroka, Burundija i Alžira, koji čine 85% od ukupnog broja nezakonitih migranata u razdoblju od 2018. do 2022. godine. U 2019. godini u odnosu na 2018. godinu vidljiv je značajan porast broja državljana Egipta, Maroka, Bangladeša, Alžira, Eritreje, Tunisa, Turske, Nepala, Albanije, Afganistana i Pakistana, kao i pad broja državljana Irana, Libije, Palestine, Sirije i Jemena. Navedeno ukazuje da većina osoba koje nezakonito ulaze na teritorij Bosne i Hercegovine su uglavnom ekonomski migranti, kao i da se trend ekonomskih migracija povećava. U 2020. godini u odnosu na 2019. godinu uočava se porast nezakonitih migranata koji dolaze iz Afganistana i Bangladeša, dok je evidentirano smanjenje broja državljana Pakistana, Sirije, Iraka, Irana i Alžira, kao i većine ostalih državljana. U 2021. godini u odnosu na 2020. godinu uočava se porast državljana nezakonitih migranata koji dolaze iz Afganistana, Pakistana, Gambije, Somalije, Turske, Indije, Eritreje, Irana i Gane. Evidentirano smanjenje broja državljana nezakonitih migranata u 2021. godini u odnosu na prethodnu

godinu najizraženije je za državljane Maroka, Iraka, Bangladeša, Alžira, Egipta, Libije, Sirije i Nepala.

U 2022. godini u odnosu na 2021. godinu uočava se porast broja nezakonitih migranata koji dolaze iz Afganistana, Irana, Iraka, Burundija, Indije, Turske, Kube, Konga, Nepala, Srbije i Tunisa. Također, uočava se smanjenje broja nezakonitih migranata u 2022. godini u odnosu na prethodnu godinu za državljane Maroka, Pakistana, Sirije i Bangladeša.

Tablica 41. Pregled podataka o otkrivenim nezakonitim migrantima na teritoriju BiH, osobama koje su iskazale namjeru za azil u BiH i osobama koje su podnijele zahtjev za azil u BiH u razdoblju 2021. - 2022. godina, razvrstan prema iskazanim državljanstvima

R.br.	Državljanstvo	Nezakoniti migranti na teritoriju BiH prijavljeni Službi za poslove sa strancima			Namjere za azil (Broj osoba)			Zahtjev za azil (Broj osoba)		
		2021	2022	% 2022/2021	2021	2022	% 2022/2021	2021	2022	% 2022/2021
1.	Afganistan	5.382	11.038	105,09%	5.331	10.991	106,17%	31	9	-70,97%
2.	Burundi	1	3.987	398.600,00%	1	3.985	398.400,00%	-	16	-
3.	Bangladeš	2.341	2.161	-7,69%	2.334	2.156	-7,63%	-	-	-
4.	Pakistan	4.343	2.154	-50,40%	4.263	2.120	-50,27%	29	6	-79,31%
5.	Iran	692	1.413	104,19%	676	1.405	107,84%	28	1	-96,43%
6.	Kuba	23	1.362	5.821,74%	19	1.219	6.315,79%	-	19	-
7.	Kongo	24	758	3.058,33%	24	757	3.054,17%	-	-	-
8.	Indija	226	729	222,57%	214	666	211,21%	-	-	-
9.	Turska	366	656	79,23%	60	96	60,00%	33	29	-12,12%
10.	Nepal	76	326	328,95%	71	315	343,66%	-	-	-
11.	Irak	168	313	86,31%	150	300	100,00%	12	3	-75,00%
12.	Gvineja	35	226	545,71%	34	226	564,71%	-	-	-
13.	Srbija	149	184	23,49%	-	-	-	-	-	-
14.	Kamerun	45	183	306,67%	44	183	315,91%	-	-	-
15.	Gvineja Bisao	-	143	-	-	141	-	-	-	-
16.	Maroko	363	134	-63,09%	307	99	-67,75%	11	2	-81,82%
17.	Gana	74	123	66,22%	72	121	68,06%	-	-	-
18.	Sirija	139	116	-16,55%	127	108	-14,96%	5	8	60,00%
19.	Ukrajina	6	115	1.816,67%	1	112	11.100,00%	1	29	2.800,00%
20.	Kina	19	107	463,16%	7	5	-28,57%	-	-	-
21.	Ostali	1.340	1.201	-10,37%	953	704	-26,13%	17	27	58,82%
Ukupno		15.812	27.429	73,47%	14.688	25.709	75,03%	164	149	-9,15%

10.3. Smještaj migranata u Bosni i Hercegovini

Za smještaj migranata u Bosni i Hercegovini koriste se centri kojima upravljaju Služba za poslove sa strancima, Sektor za azil Ministarstva sigurnosti i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, kao i četiri privremena prihvatna centra na području Kantona Sarajevo i Unsko-

sanskog kantona kojima upravlja Služba za poslove sa strancima u suradnji s Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM).

U svim centrima ukupnog kapaciteta 5.350 mjesta tijekom 2022. godine boravio je prosječno 2.141 migrant.

Što se tiče smještajnih kapaciteta s kojima je Bosna i Hercegovina raspolagala na kraju 2022. godine možemo navesti sljedeće:

- **Imigracijski centar** kojim upravlja Služba za poslove sa strancima kapaciteta 120 mjesta. U Imigracijskom centru je mjesečno u prosjeku boravilo 50 osoba. Na dan 31.12.2022. godine u centru je boravilo 40 osoba.
- **Azilantski centar** kojim upravlja Sektor za azil Ministarstva sigurnosti BiH kapaciteta 150 osoba. U Azilantskom centru je mjesečno u prosjeku boravilo 9 osoba. Na dan 31.12.2022. godine u centru su boravile 4 osobe.
- **Izbjegličko-prihvatni centar u Salakovcu i Readmisijski centar u Mostaru** kojim upravlja Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH kapaciteta 200 mjesta za osobe koje su iskazale namjeru za azil ili su tražitelji azila u BiH. U 2022. godini nije bilo korisnika smještenih u centru.
- Privremeni prihvatni centar „**Ušivak**“ , na području Kantona Sarajevo ima kapacitet od 800 mjesta. Mjesečno su u prosjeku boravile 292 osobe. Na dan 31.12.2022. godine u objektu je boravilo 400 osoba.
- Privremeni prihvatni centar „**Blažuj**“ na području Kantona Sarajevo ima kapacitet od 2.000 mjesta. Mjesečno je u prosjeku boravilo 1.112 osoba. Na dan 31.12.2022. godine u objektu je boravilo 1.009 osoba.
- Privremeni prihvatni centar „**Borići**“ na području Unsko-sanskog kantona ima kapacitet od 580 mjesta. Mjesečno su u prosjeku boravile 182 osobe. Na dan 31.12.2022. godine u centru je boravilo 120 osoba.
- Privremeni prihvatni centar „**Lipa**“ na području Unsko-sanskog kantona ima kapacitet od 1.500 mjesta. Mjesečno u prosjeku boravilo je 367 osoba. Na dan 31. 12. 2022. godine u centru „Lipa“ boravilo je 138 osoba.

U 2022. godini lokacije bivšeg hotela „Sedra“ u Cazinu, bivše tvornice „Bira“ u Bihaću i bivše tvornice „Miral“ u Velikoj Kladuši zvanično prestaju biti prihvatni centri za smještaj migranata nakon donošenja odluka Vijeća ministara o izmjeni odluke o određivanju privremenih prihvatnih centara za smještaj migranata.

11. Imigracijska politika BiH, pravni i institucionalni okvir

Politika i reguliranje pitanja imigracije, izbjeglica i azila se sukladno članku III, stavak (1), točka f), Ustava Bosne i Hercegovine nalazi u nadležnosti institucija na državnoj razini.

11.1. Imigracijska politika

Podatci iz 2000. godine o ilegalnoj migraciji stranih državljana koji preko teritorija Bosne i Hercegovine nastoje prijeći u zemlje Zapadne Europe su ukazivali da je Bosna i Hercegovina postala tranzitni centar dobro organiziranog međunarodnog kriminala koji se bavi krijumčarenjem ljudi.

- U prvom kvartalu 2001. godine urađena je Informacija o stanju u oblasti imigracije i azila u kojoj je prezentirano činjenično stanje iz ove oblasti, identificirani tipovi ilegalne migracije, uzroci koji su doveli do postojećeg stanja kao i prijedlog mjera za prevladavanje nastale situacije. Vijeće ministara BiH je 10.05.2001. godine razmatralo i usvojilo navedenu informaciju, što je postala dobra polazna osnova za daljnji rad na stavljanju pod kontrolu ilegalnih kretanja stanovništva i prvi dokument koji je definirao ciljeve i osnove za politiku imigracija u BiH.
- Drugi dokument koji je definirao politiku i razvoj imigracijskog i azilantskog sustava je Akcijski plan u oblasti imigracija i azila koji je usvojilo Vijeće ministara BiH 06.04.2004. godine, u kojem su definirane oblasti viza, granice, imigracija i azila i svaka razvijena odvojeno, s jasno postavljenim ciljevima, definiranim zadacima i nositeljima realizacije istih.
- Od 2008. godine politika u oblasti imigracija i azila bila je definirana Strategijom u oblasti migracije i azila i Akcijskim planom 2008 – 2011., koja je usvojena od strane Vijeća ministara BiH 13.11.2008. godine. Navedeni dokument prezentira razvoj imigracijskog i azilantskog sustava, trenutno stanje, definira ciljeve, aktivnosti, rokove i nositelje realizacije za oblasti: viza, granice, imigracija, azila i zaštite stranaca žrtava trgovanja ljudima. Vijeće ministara BiH je donijelo 19.03.2009. godine Odluku o imenovanju Koordinacijskog tijela za praćenje implementiranja strategije u oblasti imigracije i azila i Akcijskog plana za razdoblje 2008. - 2011. godina („Službeni glasnik BiH“ broj 32/09).
- Također, Vijeće ministara BiH je dana 12.06.2012. godine usvojilo narednu Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcijski plan za razdoblje 2012 – 2015. godina. Ova Strategija je nastala kao rezultat potrebe da se nastavi već uspostavljena praksa sveobuhvatnog planiranja aktivnosti i izrade dokumenata koji predstavljaju okvir, kako u kontekstu nastavka pozitivnih trendova upravljanja migracijama i azilom, tako i u smislu aktualnih nastojanja ka što bržem integriranju naše države u članstvo Europske unije. Vijeće ministara BiH je donijelo 23.01.2013. godine Odluku o formiranju Koordinacijskog tijela za pitanja migracija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 10/13, 64/13 i 1/14).
- Vijeće ministara BiH je na svojoj 50. sjednici održanoj 30. 03. 2016. godine razmotrilo i usvojilo Strategiju u oblasti migracija i azila i Akcijski plan 2016-2020. godina.
- U 2021. godini urađen je Prijedlog nove Strategije u oblasti migracija i azila i Akcijskog plana za razdoblje 2021 – 2025. godina i upućen Vijeću ministara Bosne i Hercegovine

na razmatranje i usvajanje. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je 07. 12. 2022. godine usvojilo Strategiju u oblasti migracija i azila, te je zaključkom također definiralo i zaduženja za Ministarstvo sigurnosti u vezi izmjene određenih aktivnosti iz Prijedloga Akcijskog plana za razdoblje 2021.-2025. godina.

11.2. Pravni okvir

Od 2000. godine do 2019. godine doneseno je pet zakona koji reguliraju oblast imigracija i azila u BiH.

- Prvi propis kojim su na razini Bosne i Hercegovine regulirana pitanja imigracije i azila bio je **Zakon o imigraciji i azilu Bosne i Hercegovine** koji je stupio na snagu krajem 1999. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/99).
- Značajan napredak, u smislu poboljšanja pravnog okvira kojim se reguliraju pitanja kretanja i boravka stranaca u Bosni Hercegovini, postignut je usvajanjem **Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu**, krajem 2003. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 29/03, 4/04 i 53/07).
- Razvojem *acquis-a* Europske unije pojavila se i potreba promjena ili dopuna značajnog broja odredaba zakona donesenog 2003. godine. Kako bi se uskladilo BiH zakonodavstvo u oblasti imigracija i azila sa zakonodavstvom Europske unije i Šengenskim sporazumom, kao i riješili nedostaci koji su se pojavili u primjeni važećeg zakona, donesen je novi **Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu** koji je stupio na snagu u svibnju 2008. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08). Ovaj Zakon je izmjenjen i dopunjen u studenome 2012. godine donošenjem **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu** („Službeni glasnik BiH“, broj 87/12).
 - Također su u 2014. godini otpočele aktivnosti oko donošenja dva nova zakona: Zakona o strancima i Zakona o azilu. **Zakon o strancima** je usvojen 10. 12. 2015. godine i stupio je na snagu 25. 11. 2015. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 88/15 i 34/21), a **Zakon o azilu** je usvojen 9. veljače 2016. godine i stupio je na snagu 27. 02. 2016. godine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16).

Sukladno odredbama Zakonu o strancima („Službeni glasnik BiH“, br. 88/15 i 34/21) i Zakona o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 11/16 i 16/16) doneseni su sljedeći podzakonski akti:

- Pravilnik o ulasku i boravku stranaca („Službeni glasnik BiH“, broj 83/22),
- Pravilnik o nadzoru i udaljenju stranca iz Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 28/16),
- Pravilnik o zaštiti stranaca žrtava trgovanja ljudima („Službeni glasnik BiH“, broj 79/16),
- Pravilnik o standardima funkcioniranja i drugim pitanjima značajnim za rad Imigracijskog centra („Službeni glasnik BiH“, broj 55/16),

- Pravilnik o sadržaju, načinu vođenja i korištenja službenih evidencija o strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 51/16),
- Pravilnik o registriranju biometrijskih karakteristika stranaca („Službeni glasnik BiH“ broj 55/16),
- Pravilnik o azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 69/16 i 75/21),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, („Službeni glasnik BiH“, broj 64/16),
- Pravilnik o izgledu i sadržaju putne isprave za osobe bez državljanstva i putnog lista za strance („Službeni glasnik BiH“, broj 41/16),
- Pravilnik o putnom listu za strance („Službeni glasnik BiH“, broj 65/16),
- Pravilnik o putnoj ispravi za osobu bez državljanstva („Službeni glasnik BiH“, broj 65/16),
- Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice („Službeni glasnik BiH“, broj 65/16),
- Odluka o utvrđivanju godišnje kvote radnih dozvola za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu („Službeni glasnik BiH“, broj 69/22),
- Odluka o najmanjem iznosu sredstava potrebnom za izdržavanje stranca za vrijeme namjeravanog boravka u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 60/22),
- Odluka o određivanju međunarodnih graničnih prijelaza u Bosni i Hercegovini na kojima se mogu izdavati vize („Službeni glasnik BiH“, br. 66/16 i 15/17),
- Odluka o vizama („Službeni glasnik BiH“, br. 3/15, 47/17, 73/17 i 40/20),
- Pravilnik o centralnoj bazi podataka o strancima („Službeni glasnik BiH“, br. 19/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 16/17),
- Pravilnik o smještaju, načinu rada, funkcioniranju i kućnom redu u Izbjegličko-prihvatnom centru „Salakovac“ („Službeni glasnik BiH“, broj 29/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na obrazovanje osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 42/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na socijalnu pomoć osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 43/17),
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na rad osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 52/17),
- Pravilnik o obvezama prijevoznika koji dovode strance na granične prijelaze Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/18),
- Pravilnik o postupanju prilikom izdavanja vize za kratkoročni boravak (Viza „C“) i aerodromske tranzitne vize (Viza „A“) u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 12/22).

Na snazi su i sljedeći podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12):

- Pravilnik o pokriću troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor („Službeni glasnik BiH“, broj 2/09),
- Pravilnik o standardima funkcioniranja i drugim pitanjima značajnim za rad Azilantskog centra („Službeni glasnik BiH“, broj 86/09),
- Pravilnik o izdavanju viza za dugoročni boravak (VIZA D) i postupanju kod izdavanja takvih viza („Službeni glasnik BiH“, broj 104/08).

Navedeni propisi se primjenjuju do donošenja novih podzakonskih akata sukladno Zakonu o strancima i Zakonu o azilu, ako isti nisu u suprotnosti s navedenim zakonima.

11.3. Institucionalni okvir

A. Tijela na državnoj razini

A1. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine

Podrazumijeva tripartitno rotirajuće Predsjedništvo, koje je odgovorno za vođenje vanjske politike BiH, uključujući zaključenje međunarodnih ugovora Bosne i Hercegovine, otkazivanje i uz suglasnost Parlamentarne skupštine, ratificiranje takvih ugovora, te predstavljanje i ostvarivanje članstva Bosne i Hercegovine u međunarodnim i europskim organizacijama i institucijama.

A2. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je tijelo izvršne vlasti, a čine ga predsjedatelj i predstavnici devet državnih ministarstava i djeluje na državnoj razini kao središnja Vlada BiH. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je nadležno za donošenje odluka, zaključaka i rješenja, nacрта i prijedloga zakona, analiza, informacija, strategijskih dokumenata, programa, sporazuma, protokola i drugih akata. Svaki ministar ima svog zamjenika iz različitih konstitutivnih naroda u odnosu na ministra.

U nastavku slijede ministarstva, upravne organizacije i druga tijela koja su izravno odgovorna za upravljanje migracijama:

A2.1. Ministarstvo sigurnosti

Ministarstvo sigurnosti utemeljeno je 2003. godine, a nadležno je za zaštitu međunarodnih granica, unutarnjih graničnih prijelaza i reguliranje prometa na graničnim prijelazima BiH; sprječavanje i otkrivanje počinitelja kaznenih djela terorizma, trgovanja drogom, krivotvorenja domaće i strane valute i trgovanja ljudima i drugih kaznenih djela s međunarodnim ili međuentitetskim elementom; međunarodnu suradnju u svim oblastima iz nadležnosti ministarstva, prikupljanje i korištenje podataka značajnih za sigurnost BiH, organizaciju i usuglašavanje aktivnosti entitetskih ministarstava unutarnjih poslova i Brčko distrikta BiH u ostvarivanju sigurnosnih zadataka u interesu BiH. Ministarstvo sigurnosti kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH, uređuje procedure i način ustroja službe u vezi kretanja i boravka stranaca u BiH.

Ministarstvo sigurnosti donosi prvostupanjske odluke po zahtjevima za međunarodnu zaštitu stranaca u BiH i odgovorno je za drugostupanjsko odlučivanje po žalbama stranaca u vezi ulaska, kretanja i boravka stranaca u BiH, odnosno donosi rješenja po žalbama stranaka na

prvostupanjska rješenja koja donose Služba za poslove sa strancima i Granična policija BiH sukladno Zakonu o strancima.

- **Granična policija Bosne i Hercegovine**

Granična policija BiH (ranije Državna granična služba) je utemeljena 2000. godine, kao policijsko tijelo odgovorno za obavljanje policijskih poslova vezanih za nadzor i kontrolu prelaska granice BiH što podrazumijeva osiguranje nepovrjedivosti državne granice, zaštite života i zdravlja ljudi, sprječavanja i otkrivanja kaznenih djela i prekršaja, te otkrivanja i pronalaska njihovih počinitelja, sprječavanja nezakonitih prekograničnih migracija i sprječavanja i otkrivanja drugih opasnosti za javnu sigurnost, pravni poredak i nacionalnu sigurnost. Od utemeljenja Ministarstva sigurnosti BiH 2003. godine, Granična policija BiH se nalazi u sastavu ovog ministarstva.

Granična policija BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative kontrolira kretanje stranaca preko granice BiH, sukladno Zakonu o strancima i Zakonom o azilu, odbija ulazak stranaca u BiH u slučajevima kad ne ispunjavaju propisane uvjete za ulazak u BiH i pod definiranim uvjetima donosi rješenja o odbijanju ulaska, u iznimnim slučajevima propisanim navedenim zakonom izdaje vize na granici, vrši poništenje ili skraćenje roka važenja vize i Graničnoj policiji BiH stranac može iskazati namjeru podnošenja zahtjeva za azil u BiH, vodi i razmjenjuje podatke iz ove oblasti.

- **Služba za poslove sa strancima**

Služba je upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti, s operativnom samostalnošću za vođenje poslova i rješavanje pitanja iz svoje nadležnosti, utemeljena radi obavljanja upravnih i inspekcijskih poslova vezanih za kretanje i boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, rješavanje u upravnim stvarima po zahtjevima stranaca kao i ostalih poslova propisanih Zakonom o strancima i Zakonom o azilu, te drugim zakonima i propisima kojima se reguliraju prava, obveze i druga pitanja u vezi s kretanjem i boravkom stranaca. Služba za poslove sa strancima je utemeljena Zakonom o Službi za poslove sa strancima 2005. godine, dok je s operativnim radom počela 01.10.2006. godine.

- **Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA)**

Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) je upravna organizacija u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, s operativnom samostalnošću, utemeljena radi obavljanja policijskih poslova. SIPA se u okviru svojih zakonom definiranih nadležnosti bavi sprječavanjem, otkrivanjem i istragom kaznenih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebno organiziranog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovanja ljudima i drugih kaznenih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom. SIPA je, u sadašnjem kapacitetu, započela sa svojim aktivnostima 2004. godine i naslijedila je „Državnu agenciju za informacije i zaštitu“.

A.2.2. Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA)

Obavještajno- sigurnosna agencija u oblasti imigracijskog zakonodavstva nadležna je za sigurnosnu provjeru za strance u svrhu utvrđivanja razloga sigurnosti BiH.

A2.3. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice nadležno je za praćenje i provođenje međunarodnih konvencija i drugih dokumenata iz oblasti ljudskih prava i temeljnih sloboda, kreiranje i provođenje aktivnosti na ispunjavanju obaveza BiH u pogledu prijema u euroatlanske integracije, a posebno u vezi s primjenom Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama i njenim protokolima; praćenje i izrada informacija o standardima i aktivnostima u oblastima ljudskih prava; staranje o pravima i pitanjima izbjeglica u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa; prihvatanje i zbrinjavanje, na razdoblje do 30 dana, bh. državljana koji se vraćaju u Bosnu i Hercegovinu na temelju Sporazuma o readmisiji; kreiranje i provođenje politike u BiH u oblasti vraćanja izbjeglica i raseljenih osoba u BiH, projekata rekonstrukcije i osiguranje drugih uvjeta za održivo vraćanje, te kreiranje politike BiH prema iseljeništvu.

A2.4. Ministarstvo vanjskih poslova

Ministarstvo vanjskih poslova nadležno je za provođenje utvrđene politike BiH, te za razvoj međunarodnih odnosa, zastupanje BiH u diplomatskim odnosima prema drugim državama i međunarodnim organizacijama; suradnju s međunarodnim organizacijama, predlaganje Predsjedništvu Bosne i Hercegovine učlanjenje, odnosno sudjelovanje BiH u radu međunarodnih organizacija; pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma; vršenje poslova u vezi s boravkom i zaštitom prava i interesa državljana BiH na stalnom i privremenom boravku u inozemstvu i domaćih pravnih osoba u inozemstvu, te poticanje, razvijanje i koordinacija suradnje s iseljeništvom iz BiH.

Ministarstvo vanjskih poslova u oblasti provođenja imigracijske legislative priprema Vijeću ministara BiH, prijedloge odluka o državama čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH, prijedloge odluka za države čiji državljanima mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim putovnice, kao i prijedloge odluka oslobađanja od pribavljanja vize nositelja posebnih vrsta putnih isprava. Također, Ministarstvo vanjskih poslova realizira migracijsku politiku posredstvom izdavanja viza u Diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH.

A2.5. Ministarstvo pravde

Ministarstvo pravde nadležno je za administrativne funkcije vezano za pravosudna tijela na državnoj razini; međunarodnu i međuentitetsku pravosudnu suradnju; osiguravanje da zakonodavstvo BiH i njegova provedba na svim razinama budu sukladne obavezama BiH koje proizilaze iz međunarodnih sporazuma; suradnju s Ministarstvom vanjskih poslova i entitetima na izradi međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma; opće djelovanje kao središnje koordinirajuće tijelo za osiguravanje usklađenosti zakonodavstva i standarda

pravosudnog sustava među entitetima, ekstradiciju; poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem zakona; te za pitanja udruga građana, vođenje registara udruga građana i nevladinih organizacija koje djeluju na teritoriju BiH.

Ministarstvo pravde odgovorno je za inspekciju upravnih postupaka svih ministarstava i drugih civilnih tijela, uključujući one za upravljanje migracijama i azilom.

A2.6. Ministarstvo civilnih poslova

Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za poslove državljanstva, upis i evidenciju građana, zaštitu osobnih podataka, prijavljivanje prebivališta i boravišta, osobne isprave, putne isprave, te druge poslove propisane zakonom.

U oblasti imigracija zaduženo je za definiranje putnih isprava za strance.

Također, Ministarstvo civilnih poslova je nadležno za obavljanje poslova i izvršavanje zadataka koji su u nadležnosti Bosne i Hercegovine i koji se odnose na utvrđivanje temeljnih načela koordiniranja aktivnosti, usklađivanja planova entitetskih tijela vlasti i definiranje strategije na međunarodnom planu, između ostalog u područjima zdravstva i socijalne zaštite, znanosti i obrazovanja, rada i zapošljavanja.

Ministarstvu civilnih poslova, putem Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, potrebe za radnim dozvolama stranaca dostavljaju tijela nadležna za poslove zapošljavanja stranaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH. Ministarstvo civilnih poslova izrađuje prijedlog godišnjih kvota radnih dozvola za strance na temelju izraženih potreba navedenih od nadležnih tijela, kojeg podnosi Vijeću ministara BiH.

A2.7. Direkcija za europske integracije

Direkcija za europske integracije utemeljena je Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine 2002. godine, sa zadatkom koordinirati proces integracije Bosne i Hercegovine u Europsku uniju. Direkcija je preuzela nadležnosti bivšeg Ministarstva za europske integracije Bosne i Hercegovine. Direkcija za europske integracije je nadležna, između ostalog, za koordinaciju poslova na usklađivanju pravnog sustava BiH sa standardima za pristupanje EU (acquis communautaire).

A2.8. Sud Bosne i Hercegovine

Sud BiH ima jurisdikciju nad kaznenim djelima kojima se narušavaju državni zakoni BiH, ako su ista predviđena zakonom, i može djelovati u cilju rješavanja međuentitetskih sporova kod implementacije zakona. On može i presuđivati kod predmeta koji se odnose na međunarodne ugovore kao i pitanja o provođenju međunarodnog i domaćeg kaznenog zakona.

U okviru svoje kaznene nadležnosti, Sud Bosne i Hercegovine je nadležan za kaznena djela utvrđena Kaznenim zakonom Bosne i Hercegovine i drugim zakonima Bosne i Hercegovine. U okviru upravne nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan odlučivati po tužbama protiv konačnih upravnih akata, donesenih u vršenju javnih ovlasti. U okviru apelacijske nadležnosti Sud Bosne i Hercegovine je nadležan odlučivati po žalbama protiv presuda ili odluka koje donese Kazneni ili Upravni odjel ovog suda, izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih odluka koje su donijeli odjeli Suda, osim zahtjeva za ponavljanje postupka.

Sud BiH u oblasti provođenja imigracijske legislative odlučuje, kao drugostupanjsko tijelo, po tužbama stranaca na rješenja Ministarstva sigurnosti u postupcima po zahtjevu za međunarodnu zaštitu, a i u oblasti imigracijskog zakonodavstva sve odluke Ministarstva sigurnosti su podložne sudskom preispitivanju.

A2.9. Ustavni sud

Ustavni sud BiH djeluje na državnoj razini te ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz Ustava između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine kao i nadležnost odlučiti jeli bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna Ustavu. Apelacijska jurisdikcija Ustavnog suda je ustanovljena ustavnim odredbom po kojoj Sud "ima apelacijsku nadležnost za pitanja iz Ustava koja se pojave na temelju presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini". Ustavni sud je nadležan utvrditi kompatibilnost zakona s Ustavom Bosne i Hercegovine, s Europskom konvencijom o ljudskim pravima i temeljnim slobodama i njenim protokolima, ili sa zakonima Bosne i Hercegovine; ili u pogledu postojanja ili domašaja nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava.

A2.10. Agencija za rad i zapošljavanje

Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine je utemeljena kao samostalna upravna organizacija u okviru institucija Bosne i Hercegovine, a njene nadležnosti, između ostalog su i u koordinaciji s Ministarstvom civilnih poslova Bosne i Hercegovine izvršavati preuzete međunarodne obveze iz oblasti zapošljavanja, a surađujući s nadležnim entitetskim zavodima za zapošljavanje i Zavodom za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, kao i prikupljati strane i domaće zahtjeve i informacije o ponudi i potražnji domaće i strane radne snage, te daje resornom ministarstvu BiH mišljenje i prijedloge za zapošljavanje stranaca u Bosni i Hercegovini (kvote).

B. Tijela na entitetskoj razini

Davanje većih nadležnosti državnim tijelima za upravljanje migracijama imalo je izravan utjecaj na ulogu entitetskih tijela. Prije utemeljenja Granične policije BiH (ranije Državna granična služba) 2000. godine, entitetska ministarstva unutarnjih poslova držala su relativno široke nadležnosti kod upravljanja migracijama, uključujući obveze granične kontrole i djelovanje „Odjela za strance" unutar svakog ministarstva unutarnjih poslova. Trenutno, obveza provođenja upravljanja migracijama unutar teritorija prebačena je s kantonalne/regionalne razine ministarstava unutarnjih poslova na Službu za poslove sa strancima unutar Ministarstva sigurnosti. Služba je i utemeljena s ciljem da se izmjeni situacija nedovoljnog financiranja i decentralizacije sustava u kojem su djelovali inspektori za strance i koja je rezultirala neefikasnošću, jer je nadležnost inspektora za strance prestajala izvan granica kantona/entiteta u kojem su bili zaposleni. Pored toga, ovlasti inspektora varirale su u ovisnosti o relevantnoj kantonalnoj/entitetskoj razini zakonodavstva. Loša komunikacija između inspektora za strance, entitetskih i državnih tijela rezultirala je manjkavostima kako u harmoniziranju aktivnosti tako i u centraliziranju podataka.

B1. Republika Srpska

B1.1. Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske

Nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske uključuju, između ostalih civilnih i sigurnosnih istražnih odgovornosti, podršku državnim tijelima nadležnim za upravljanje migracijama, a prvenstveno Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima pruža potporu u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za vraćanje bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B1.2. Ministarstvo uprave i lokalne samouprave

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave vrši upravne i druge stručne poslove koji se odnose na državljanstvo, matične knjige, osobno ime, jedinstveni broj građana i vrši druge poslove sukladno zakonu i drugim propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

B2. Federacija BiH

B2.1. Ministarstvo unutarnjih poslova Federacije

Ministarsvo unutarnjih poslova Federacije BiH nadležno je, za sprječavanje i otkrivanje kaznenih djela međunarodnog kriminala i terorizma, neovlaštenog trgovanja drogom i organiziranog kriminala, pronalaženje i hvatanje počinitelja tih djela, raspisivanje i objavljivanje INTERPOL-ove međunarodne, federalne i međukantonalne potrage, suradnju s nadležnim tužiteljstvima u vezi obrade kaznenih slučajeva, poslove državljanstva Federacije, zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda u oblasti unutarnjih poslova, te za druge poslove iz svoje nadležnosti.

U oblasti imigracijskog zakonodavstva dužno je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti potporu Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za vraćanje bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B2.2. Kantonalna ministarstva unutarnjih poslova

Kantonalna ministarstva unutarnjih poslova u oblasti imigracijskog prava nadležna su za potporu Službi za poslove sa strancima, u postupcima prijave i odjave boravka stranaca i na zahtjev Službe za poslove sa strancima na potporu u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za vraćanje bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

B3. Brčko distrikt BiH

Policija Brčko distrikta BiH u oblasti imigracijskog prava dužna je, na zahtjev Službe za poslove sa strancima, pružiti potporu Službi za poslove sa strancima u postupcima prisilnog udaljenja stranaca iz BiH, te vrši poslove provjere identiteta i državljanstva u vezi zahtjeva za vraćanje bh. državljana po sporazumima o readmisiji.

ANEXI

- ANEKS 1. ZBIRNI PREGLED MIGRACIJSKIH KRETANJA**
- ANEKS 2. IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH U 2021. I 2022. GODINI**
- ANEKS 3. IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2021. I 2022. GODINI**
- ANEKS 4. ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2021. I 2022. GODINI**
- ANEKS 5. OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCI GRANICE BIH U 2021. I 2022. GODINI**
- ANEKS 6. IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH ZA 2021. I 2022. GODINU**
- ANEKS 7. IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH ZA 2021. I 2022. GODINU**
- ANEKS 8. IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2022. GODINI**
- ANEKS 9. PODNESENI ZAHTJEVI ZA AZIL NADLEŽNIM DRŽAVNIM TIJELIMA OD 2013. DO 2022. GODINE**
- ANEKS 10. BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH ZA 2021. I 2022. GODINU**
- ANEKS 11. NEZAKONITI MIGRANTI NA TERITORIJU BIH PRIJAVLJENI SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA ZA 2021. I 2022. GODINU**

ZBIRNI PREGLED MIGRACIONIH KRETANJA

ANEKS 1.

POKAZATELJI / GODINE	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Broj izdatih viza u DKP-ima	12.107	16.351	16.970	22.862	28.751	31.171	47.694	1.857	18.427	22.765
Broj izdatih viza na granici	93	58	120	66	57	34	19	3	7	27
Broj odbijenih ulazaka u BiH	2.079	1.987	2.432	2.243	2.313	1.853	2.342	4.525	5.038	2.549
Broj nezakonitih prelazaka državne granice	228	189	179	218	766	4.489	5.859	11.857	8.834	14.309
Ulazaka	164	116	133	141	607	2.892	921	945	5.763	7.427
Izlazaka	64	73	46	77	159	1.597	4.938	10.912	3.071	6.882
Broj privremenih boravaka	9.953	11.022	12.633	11.519	11.372	10.756	10.133	8.293	9.827	11.188
Broj stalnih boravaka	713	763	808	799	750	815	816	312	417	390
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka	430	817	670	508	282	189	208	172	444	514
Broj otkaza bezviznih ili privremenih boravaka sa protjerivanjem	123	59	52	31	38	17	34	0	23	15
Broj otkaza stalnih boravaka	57	83	63	52	66	36	20	14	62	50
Broj rješenja o protjerivanju	279	380	294	418	927	1.540	1.554	1.209	1.330	1.638
Broj stranaca stavljenih pod nadzor	274	251	210	313	897	970	1.068	872	911	1.179
Imigracioni centar	236	218	193	311	860	948	710	515	612	714
Na određeno područje ili mjesto	38	33	17	2	37	22	358	357	299	465
Broj zaključaka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju	1	5	5	18	1	3	3	0	1	7
Broj stranaca vraćenih iz BiH po sporazumima o readmisiji	117	57	29	156	358	670	330	195	89	103
Dobrovoljni povratak iz BiH uz asistenciju Službe za poslove sa strancima	159	169	179	246	628	324	403	259	459	561
Broj dobrovoljnih povrataka migranata (uz pomoć IOM-a)	209	104	197	148	379	628	624	290	248	403
Državljana BiH	209	104	197	148	379	217	190	58	42	275
Stranih državljana iz BiH	0	0	0	0	0	411	434	232	206	128
Prihvat stranaca po sporazumu o readmisiji sa Republikom Hrvatskom	75	55	42	105	311	652	783	330	570	836
Broj osoba koje su zatražile azil u BiH	100	45	46	79	381	1.568	784	244	167	149
Broj izdatih radnih dozvola strancima tijekom godine	2.563	2.197	2.465	2.628	2.593	2.822	3.183	2.586	2.775	3.780
Broj stranaca koji su stekli državljanstvo BiH	649	676	641	682	667	728	657	567	557	562
Nezakoniti migranti na teritoriji BiH prijavljeni Službi za poslove sa strancima	-	-	-	-	-	23.902	29.302	16.190	15.812	27.429
Broj emigranata koji vode podrijetlo iz BiH što uključuje potomke bh. iseljenika rođene u zemlji domaćina (procjena Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH)						2.200.000				
Populacija u BiH (Bosna i Hercegovina u brojevima 2016, Agencija za statistiku BiH, 2016 i „Službeni glasnik BiH“ br. 60/16)						3.531.159				

IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH ANEKS 2.

U 2021. I 2022. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Afganistan	14	12	-14,29%
2	Alžir	10	18	80,00%
3	Angola		1	-
4	Armenija	65	43	-33,85%
5	Bangladeš	54	115	112,96%
6	Benin		2	-
7	Bjelorusija	28	9	-67,86%
8	Bolivija		1	-
9	Botsvana	1	1	0,00%
10	Brazil	2	24	1.100,00%
11	Burkina Faso		1	-
12	Burundi		3	-
13	Butan		2	-
14	Čad	4	1	-75,00%
15	Dominikanska Republika	1	2	100,00%
16	Džibuti	4	1	-75,00%
17	Egipat	144	323	124,31%
18	Ekvador	1	2	100,00%
19	Eritreja	24	20	-16,67%
20	Etiopija	157	194	23,57%
21	Filipini	615	994	61,63%
22	Gambija	2	1	-50,00%
23	Gana	8	14	75,00%
24	Gvineja	1	3	200,00%
25	Indija	391	1.100	181,33%
26	Indonezija	231	355	53,68%
27	Irak	59	1.695	2.772,88%
28	Iran	126	230	82,54%
29	Jamajka		4	-
30	Jemen	212	257	21,23%
31	Jordan	1.033	1.297	25,56%
32	Južna Afrika	12	46	283,33%
33	Kambodža		2	-
34	Kamerun	2	4	100,00%
35	Katar		3	-
36	Kazahstan	7	52	642,86%
37	Kenija	24	39	62,50%
38	Kina	8	298	3.625,00%
39	Kirgistan	2	36	1.700,00%
40	Kolumbija		1	-
41	Komori	132	104	-21,21%
42	Kongo Demokratska Republika		1	-
43	Kosovo*	107	723	575,70%
44	Kuba	3	18	500,00%
45	Kuvajt		5	-
46	Laos		1	-

IZDATE VIZE U DIPLOMATSKO-KONZULARNIM PREDSTAVNIŠTVIMA BIH ANEKS 2.

U 2021. I 2022. GODINI

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
47	Libanon	289	1.408	387,20%
48	Libija	199	242	21,61%
49	Madagaskar		2	-
50	Malavi		2	-
51	Maldivi	7	2	-71,43%
52	Malezija	6	6	0,00%
53	Mali		1	-
54	Maroko	27	40	48,15%
55	Mauritanija	3	4	33,33%
56	Mijanmar	1	7	600,00%
57	Mongolija		40	-
58	Mozambik	1		-100,00%
59	Namibija		10	-
60	Nepal	16	138	762,50%
61	Nepoznato državljanstvo	10	125	1.150,00%
62	Niger		2	-
63	Nigerija	5	26	420,00%
64	Obala Bjelokosti	1	6	500,00%
65	Pakistan	213	235	10,33%
66	Palestina	96	128	33,33%
67	Papua Nova Gvineja		1	-
68	Ruanda		36	-
69	Ruska Federacija	30	146	386,67%
70	Salvador		1	-
71	Saudijska Arabija	13.694	11.200	-18,21%
72	Senegal	1	3	200,00%
73	Sijera Leone	1	2	100,00%
74	Sirijska Arapska Republika	185	344	85,95%
75	Somalija	2	16	700,00%
76	Sudan	51	51	0,00%
77	Šri Lanka	25	115	360,00%
78	Tadžikistan	6	24	300,00%
79	Tajland	5	13	160,00%
80	Tanzanija	11	6	-45,45%
81	Tunis	18	39	116,67%
82	Turkmenistan	2	7	250,00%
83	Turska	1	79	7.800,00%
84	Uganda	20	42	110,00%
85	Ujedinjeni Arapski Emirati	1	1	0,00%
86	Ukrajina	3	20	566,67%
87	Uzbekistan	8	35	337,50%
88	Vijetnam	2	100	4.900,00%
89	Zimbabve	3	2	-33,33%
UKUPNO:		18.427	22.765	23,54%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

IZDATE VIZE NA GRANICI BIH U 2021. I 2022. GODINI

ANEKS 3.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Gvineja		8	-
2	Iran		7	-
3	Senegal		4	-
4	Mozambik		3	-
5	Gambija		2	-
6	Kamerun	1	2	100,00%
7	Zimbabve		1	-
8	Bangladeš	5		-100,00%
9	Kazahstan	1		-100,00%
UKUPNO:		7	27	285,71%

ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2021. I 2022. GODINI

ANEKS 4.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Afganistan	13	8	-38,46%
2	Albanija	152	36	-76,32%
3	Alžir	3	1	-66,67%
4	Antigva i Barbuda	1		-100,00%
5	Argentina	1	1	0,00%
6	Armenija		10	-
7	Australija	5		-100,00%
8	Austrija	429	42	-90,21%
9	Azerbajdžan	2		-100,00%
10	Bahami	3		-100,00%
11	Bangladeš	5	4	-20,00%
12	Belgija	43	6	-86,05%
13	Bez državljanstva	12	1	-91,67%
14	Bjelorusija	3	16	433,33%
15	Bolivija	8		-100,00%
16	Brazil	10	1	-90,00%
17	Bugarska	39	9	-76,92%
18	Burundi		4	-
19	Crna Gora	67	26	-61,19%
20	Češka Republika	39	2	-94,87%
21	Čile	2		-100,00%
22	Danska	9	6	-33,33%
23	Dominikanska Republika	1	1	0,00%
24	Egipat	2	5	150,00%
25	Ekvador	3	4	33,33%
26	Estonija	5		-100,00%
27	Filipini	5	4	-20,00%
28	Francuska	86	16	-81,40%
29	Gambija	1	1	0,00%
30	Gana		1	-
31	Grčka	2		-100,00%
32	Gruzija		1	-
33	Gvineja	1		-100,00%
34	Hrvatska	58	56	-3,45%
35	Indija	22	49	122,73%
36	Indonezija	3	1	-66,67%
37	Irak	1		-100,00%
38	Iran	2	6	200,00%
39	Irska	3	3	0,00%
40	Italija	178	25	-85,96%
41	Izrael	8	1	-87,50%
42	Jamajka		1	-
43	Japan	3		-100,00%

ODBIJENI ULASCI NA GRANICI BIH U 2021. I 2022. GODINI

ANEKS 4.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
44	Jemen	1	4	300,00%
45	Jordan	1	2	100,00%
46	Južna Afrika	5	3	-40,00%
47	Kamerun		1	-
48	Kanada	5	1	-80,00%
49	Katar		1	-
50	Kazahstan	6	22	266,67%
51	Kina	62	13	-79,03%
52	Kirgistan	1	4	300,00%
53	Kolumbija	6		-100,00%
54	Kongo Demokratska Republika	1	1	0,00%
55	Koreja, Republika	3		-100,00%
56	Kosovo*	283	276	-2,47%
57	Kuba	11	13	18,18%
58	Kuvajt	3	1	-66,67%
59	Latvija		1	-
60	Libanon	5	2	-60,00%
61	Libija		2	-
62	Lihtenštajn	2		-100,00%
63	Litva	10		-100,00%
64	Luksemburg	5		-100,00%
65	Mađarska	46	7	-84,78%
66	Malezija	1	1	0,00%
67	Malta	2		-100,00%
68	Maroko	4		-100,00%
69	Meksiko	1		-100,00%
70	Mijanmar		2	-
71	Moldavija	7		-100,00%
72	Mongolija	1	2	100,00%
73	Nepal	27	27	0,00%
74	Nepoznato državljanstvo	2		-100,00%
75	Nigerija		1	-
76	Nizozemska	76	16	-78,95%
77	Norveška	4	3	-25,00%
78	Novi Zeland	3		-100,00%
79	Njemačka	526	89	-83,08%
80	Oman	4		-100,00%
81	Pakistan	13	16	23,08%
82	Palestina	1	5	400,00%
83	Peru	1		-100,00%
84	Poljska	86	9	-89,53%
85	Portugal	2	1	-50,00%

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
86	Rumunjska	26	3	-88,46%
87	Ruska Federacija	58	80	37,93%
88	Saudijska Arabija	8	43	437,50%
89	Sirijska Arapska Republika	5	20	300,00%
90	Sjedinjene Američke Države	52	5	-90,38%
91	Sjeverna Makedonija	125	9	-92,80%
92	Slovačka	28	3	-89,29%
93	Slovenija	530	96	-81,89%
94	Srbija	90	35	-61,11%
95	Sudan	4		-100,00%
96	Španjolska	27	3	-88,89%
97	Švedska	81	3	-96,30%
98	Švicarska	105	22	-79,05%
99	Tadžikistan	1		-100,00%
100	Tajland	3	2	-33,33%
101	Tajvan			-
102	Tanzanija	1		-100,00%
103	Tunis	3	11	266,67%
104	Turska	1.370	1.321	-3,58%
105	Ujedinjeni Arapski Emirati	14	2	-85,71%
106	Ujedinjeno Kraljevstvo	25	5	-80,00%
107	Ukrajina	32	6	-81,25%
108	Uzbekistan	1	4	300,00%
109	Venecuela	1		-100,00%
110	Vijetnam		2	-
111	Zimbabve	1		-100,00%
UKUPNO:		5.038	2.549	-49,40%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

**OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASC I GRANICE BIH
U 2021. I 2022. GODINI**

ANEKS 5.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Afganistan	1.163	3.625	211,69%
2	Albanija	55	19	-65,45%
3	Alžir	26	9	-65,38%
4	Argentina	2		-100,00%
5	Australija		2	-
6	Austrija	3	1	-66,67%
7	Bangladeš	314	316	0,64%
8	Belgija	11	2	-81,82%
9	Bosna i Hercegovina	15	12	-20,00%
10	Brazil		3	-
11	Bugarska		1	-
12	Burkina Faso		12	-
13	Burundi		1.356	-
14	Crna Gora	6	2	-66,67%
15	Češka Republika	3	4	33,33%
16	Danska		4	-
17	Egipat	143	1	-99,30%
18	Eritreja	18		-100,00%
19	Etiopija	1		-100,00%
20	Francuska	9	3	-66,67%
21	Gambija	1	7	600,00%
22	Gana	4	12	200,00%
23	Grčka	1	4	300,00%
24	Gvineja		36	-
25	Gvineja Bisao		27	-
26	Hrvatska	9	3	-66,67%
27	Indija	11	407	3.600,00%
28	Irak	115	299	160,00%
29	Iran	90	240	166,67%
30	Irska		2	-
31	Italija	17	11	-35,29%
32	Jemen	2	2	0,00%
33	Jordan	6		-100,00%
34	Kamerun	1	21	2.000,00%
35	Kazahstan	1		-100,00%
36	Kenija		6	-
37	Kina	5	2	-60,00%
38	Kolumbija		1	-
39	Kongo		174	-
40	Koreja		1	-
41	Kosovo*	177	135	-23,73%
42	Kuba	12	97	708,33%
43	Latvija		3	-
44	Libija	20	5	-75,00%
45	Mađarska	5	2	-60,00%

**OTKRIVENI NEZAKONITI PRELASCİ GRANICE BIH
U 2021. I 2022. GODINI**

ANEKS 5.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
46	Malezija		1	-
47	Mali	1	9	800,00%
48	Malta		2	-
49	Maroko	164	51	-68,90%
50	Moldavija	1		-100,00%
51	Nepal	9	66	633,33%
52	Nepoznato (odvraćene osobe)	5.214	5.972	14,54%
53	Nepoznato državljanstvo	9	3	-66,67%
54	Nigerija	1	1	0,00%
55	Nizozemska	2	4	100,00%
56	Norveška	2	5	150,00%
57	Njemačka	50	14	-72,00%
58	Obala Bjelokosti		1	-
59	Pakistan	788	549	-30,33%
60	Palestina	10	10	0,00%
61	Poljska	7	6	-14,29%
62	Rumunjska	3	2	-33,33%
63	Ruska Federacija	3	36	1.100,00%
64	Senegal		4	-
65	Sirijska Arapska Republika	90	138	53,33%
66	Sjedinjene Američke Države		1	-
67	Sjeverna Makedonija	6	4	-33,33%
68	Slovačka	2		-100,00%
69	Slovenija	4		-100,00%
70	Somalija		3	-
71	Srbija	7	5	-28,57%
72	Sudan	3	1	-66,67%
73	Španjolska	1	2	100,00%
74	Švedska	3		-100,00%
75	Švicarska	11	6	-45,45%
76	Tanzanija		1	-
77	Togo	3	9	200,00%
78	Tunis	5	6	20,00%
79	Turska	183	512	179,78%
80	Uganda		2	-
81	Ujedinjeno Kraljevstvo	2	6	200,00%
82	Ukrajina	4	3	-25,00%
83	Urugvaj		3	-
84	Zambija		2	-
UKUPNO:		8.834	14.309	61,98%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Afganistan	2	4	100,00%
2	Albanija	92	103	11,96%
3	Alžir	20	14	-30,00%
4	Andora		1	-
5	Angola		1	-
6	Argentina	13	10	-23,08%
7	Armenija	7	4	-42,86%
8	Australija	11	22	100,00%
9	Austrija	468	517	10,47%
10	Azerbajdžan	11	11	0,00%
11	Bahrein	21	13	-38,10%
12	Bangladeš	27	63	133,33%
13	Belgija	8	6	-25,00%
14	Bjelorusija	8	9	12,50%
15	Bolivija	1	2	100,00%
16	Brazil	28	37	32,14%
17	Bugarska	21	22	4,76%
18	Burkina Faso		1	-
19	Burundi		2	-
20	Butan		1	-
21	Centralnoafrička Republika	1		-100,00%
22	Cipar	13	8	-38,46%
23	Crna Gora	647	568	-12,21%
24	Čad	2	1	-50,00%
25	Češka Republika	24	27	12,50%
26	Čile	1	4	300,00%
27	Danska	17	8	-52,94%
28	Dominikanska Republika	4	3	-25,00%
29	Džibuti	1	1	0,00%
30	Egipat	231	172	-25,54%
31	Eritreja	1	1	0,00%
32	Estonija	4	4	0,00%
33	Etiopija	1	3	200,00%
34	Filipini	40	43	7,50%
35	Finska	18	8	-55,56%
36	Francuska	100	102	2,00%
37	Gana	4	5	25,00%
38	Grčka	37	26	-29,73%
39	Grenada		1	-
40	Gruzija	10	7	-30,00%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
41	Gvatemala	2	3	50,00%
42	Gvineja		1	-
43	Honduras	2	1	-50,00%
44	Hrvatska	855	760	-11,11%
45	Indija	43	72	67,44%
46	Indonezija	31	32	3,23%
47	Irak	22	13	-40,91%
48	Iran	33	34	3,03%
49	Irska	9	6	-33,33%
50	Italija	210	233	10,95%
51	Izrael	8	10	25,00%
52	Jamajka	1	1	0,00%
53	Japan	5	6	20,00%
54	Jemen	43	36	-16,28%
55	Jordan	114	111	-2,63%
56	Južna Afrika	12	18	50,00%
57	Južna Koreja	3	3	0,00%
58	Kamerun	2	2	0,00%
59	Kanada	41	50	21,95%
60	Katar	43	40	-6,98%
61	Kazahstan	1	19	1.800,00%
62	Kenija	5	6	20,00%
63	Kina	314	485	54,46%
64	Kirgistan	2	1	-50,00%
65	Kolumbija	9	13	44,44%
66	Komori	1	1	0,00%
67	Kosovo*		5	-
68	Kostarika	5	5	0,00%
69	Kuvajt	171	154	-9,94%
70	Latvija	2	4	100,00%
71	Libanon	26	34	30,77%
72	Libija	113	134	18,58%
73	Litva	6	5	-16,67%
74	Luksemburg		1	-
75	Mađarska	7	9	28,57%
76	Makao		1	-
77	Malezija	14	12	-14,29%
78	Mali	1	2	100,00%
79	Malta	3	4	33,33%
80	Maroko	22	27	22,73%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
81	Mauricijus	1	2	100,00%
82	Mauritanija	1	1	0,00%
83	Meksiko	19	23	21,05%
84	Mijanmar	1	1	0,00%
85	Moldavija	20	18	-10,00%
86	Nepal	5	54	980,00%
87	Nepoznato državljanstvo	3	2	-33,33%
88	Niger		1	-
89	Nigerija	3	13	333,33%
90	Nikaragva	2	3	50,00%
91	Nizozemska	67	92	37,31%
92	Norveška	5	6	20,00%
93	Novi Zeland	2	2	0,00%
94	Njemačka	436	510	16,97%
95	Obala Bjelokosti		2	-
96	Oman	14	17	21,43%
97	Pakistan	27	40	48,15%
98	Palestina	31	29	-6,45%
99	Paragvaj		1	-
100	Peru	5	8	60,00%
101	Poljska	50	46	-8,00%
102	Portugal	8	10	25,00%
103	Ruanda	1	2	100,00%
104	Rumunjska	31	37	19,35%
105	Ruska Federacija	158	196	24,05%
106	Salvador	3	2	-33,33%
107	Saudijska Arabija	89	117	31,46%
108	Senegal	1		-100,00%
109	Singapur		1	-
110	Sirijska Arapska Republika	246	225	-8,54%
111	Sjedinjene Američke Države	319	313	-1,88%
112	Sjeverna Makedonija	353	299	-15,30%
113	Slovačka	30	29	-3,33%
114	Slovenija	195	196	0,51%
115	Somalija	4	5	25,00%
116	Srbija	1.751	1.688	-3,60%
117	Sudan	15	19	26,67%
118	Španjolska	28	32	14,29%
119	Šri Lanka	3	14	366,67%
120	Švedska	17	31	82,35%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA PRIVREMENI BORAVAK U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 6.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
121	Švicarska	59	58	-1,69%
122	Tadžikistan	6	6	0,00%
123	Tajland	2	3	50,00%
124	Tanzanija	3	7	133,33%
125	Trinidad i Tobago	1	1	0,00%
126	Tunis	29	28	-3,45%
127	Turska	1.434	2.391	66,74%
128	Uganda	4	6	50,00%
129	Ujedinjeni Arapski Emirati	95	89	-6,32%
130	Ujedinjeno Kraljevstvo	112	95	-15,18%
131	Ukrajina	50	219	338,00%
132	Urugvaj	1		-100,00%
133	Uzbekistan	1	1	0,00%
134	Venecuela	10	7	-30,00%
135	Vijetnam		1	-
136	Zimbabve	1		-100,00%
UKUPNO:		9.827	11.188	13,85%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 7.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Albanija	1	1	0,00%
2	Alžir	1	3	200,00%
3	Armenija	1	1	0,00%
4	Australija	1		-100,00%
5	Austrija	43	36	-16,28%
6	Bangladeš	1		-100,00%
7	Bjelorusija	3		-100,00%
8	Brazil	2		-100,00%
9	Bugarska	2	3	50,00%
10	Crna Gora	61	63	3,28%
11	Češka Republika	2	2	0,00%
12	Čile	1		-100,00%
13	Egipat	9	11	22,22%
14	Filipini		2	-
15	Francuska	1	2	100,00%
16	Gana	1		-100,00%
17	Grčka	3		-100,00%
18	Gvatemala	1		-100,00%
19	Hrvatska	50	44	-12,00%
20	Indija	1	1	0,00%
21	Indonezija	1	6	500,00%
22	Irak	1		-100,00%
23	Iran	1	1	0,00%
24	Irska	1	1	0,00%
25	Italija	11	9	-18,18%
26	Jemen	3	3	0,00%
27	Jordan	8	5	-37,50%
28	Kanada		2	-
29	Kina	20	20	0,00%
30	Kuvajt	1	2	100,00%
31	Liban		3	-
32	Libija	2	3	50,00%
33	Maroko	2	2	0,00%
34	Moldavija	3	4	33,33%
35	Nizozemska	2	4	100,00%
36	Njemačka	38	22	-42,11%
37	Pakistan		1	-
38	Palestina	5	3	-40,00%
39	Peru	1		-100,00%
40	Poljska	1	1	0,00%
41	Rumunjska	3	2	-33,33%
42	Ruska Federacija	12	13	8,33%
43	Sirijska Arapska Republika	7	15	114,29%
44	Sjedinjene Američke Države	4	1	-75,00%

**IZDATE BORAVIŠNE DOZVOLE ZA STALNI BORAVAK U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 7.

Red. br.	DRŽAVA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
45	Sjeverna Makedonija	45	31	-31,11%
46	Slovačka	0	1	-
47	Slovenija	9	8	-11,11%
48	Srbija	9	9	0,00%
49	Sudan		1	-
50	Španjolska	1		-100,00%
51	Švedska		1	-
52	Švicarska	2	3	50,00%
53	Tadžikistan		2	-
54	Tanzanija		1	-
55	Tunis	3	1	-66,67%
56	Turska	23	34	47,83%
57	Uganda		1	-
58	Ujedinjeni Arapski Emirati	2	1	-50,00%
59	Ujedinjeno Kraljevstvo	7	3	-57,14%
60	Ukrajina	3	1	-66,67%
61	Uzbekistan	1		-100,00%
UKUPNO:		417	390	-6,47%

IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2022. GODINI

ANEKS 8.

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezvignog ili privremenog boravka s protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u imigracijski centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
1	Afganistan				83	20
2	Albanija	7			3	
3	Alžir				27	1
4	Argentina	5				
5	Australija	2				
6	Austrija	2		1	6	
7	Azerbajdžan				3	
8	Bangladeš	6			12	
9	Belgija				1	
10	Bjelorusija				1	
11	Bolivija				15	
12	Brazil	1				
13	Bugarska				1	
14	Burundi				4	
15	Crna Gora	5	5	4	6	2
16	Češka Republika				1	
17	Egipat	1	4		4	1
18	Eritreja				1	
19	Filipini		1		10	
20	Francuska			1	1	
21	Gambija				3	
22	Gana				2	
23	Grčka	1				
24	Gvineja				1	
25	Gvineja Bisao				2	
26	Hrvatska	30	7	3	12	
27	Indija	1			75	5
28	Irak				32	3
29	Iran				15	2
30	Italija	18			2	1
31	Jemen				1	
32	Jordan	2	1		8	
33	Kamerun				3	
34	Kanada	1			2	2
35	Kazahstan				1	
36	Kina	8	5		41	6
37	Kolumbija				1	
38	Kongo				1	1
39	Kosovo*				36	18
40	Kuba				151	44
41	Kuvajt				2	

IZREČENE MJERE PREMA STRANCIMA U 2022. GODINI

ANEKS 8.

Red. br.	DRŽAVA	Otkaz boravka		Otkaz bezvignog ili privremenog boravka s protjerivanjem	Protjerivanje	Stavljanje pod nadzor u imigracijski centar
		Bezvizni i privremeni boravak	Stalni boravak			
42	Libanon				8	
43	Libija				23	3
44	Mađarska	1				
45	Maroko		1		32	11
46	Meksiko	1				
47	Moldavija	2				
48	Mongolija				1	1
49	Nepal	3			11	7
50	Nepoznato državljanstvo				1	
51	Nizozemska	2	2		1	
52	Njemačka	9	2	1	4	1
53	Obala Bjelokosti				1	
54	Pakistan		1		41	19
55	Palestina				7	1
56	Poljska				2	1
57	Ruska Federacija	1			28	
58	Saudijska Arabija	2			2	
59	Sirijska Arapska Republika	1			6	
60	Sjedinjene Američke Države	5			3	
61	Sjeverna Makedonija	3	6		3	2
62	Slovačka	3				
63	Slovenija	4	2		3	
64	Srbija	111	1	2	21	12
65	Šri Lanka				1	
66	Švedska	1		1	2	
67	Švicarska				2	
68	Togo				2	
69	Tunis				5	1
70	Turska	273	12	2	852	548
71	Uganda				1	
72	Ujedinjeni Arapski Emirati				2	1
73	Ujedinjeno Kraljevstvo				1	
74	Ukrajina	2			1	
75	Žapadna Sahara				1	
UKUPNO:		514	50	15	1.638	714

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 10.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Albanija	57	72	26,32%
2	Alžir	2	1	-50,00%
3	Andora		1	-
4	Angola		1	-
5	Argentina	7	6	-14,29%
6	Australija	4	6	50,00%
7	Austrija	35	42	20,00%
8	Bahrein	13	12	-7,69%
9	Bangladeš	31	123	296,77%
10	Belgija	2	3	50,00%
11	Bjelorusija	4	2	-50,00%
12	Brazil	7	23	228,57%
13	Bugarska	2	3	50,00%
14	Burkina Faso		1	-
15	Cipar	1		-100,00%
16	Crna Gora	88	102	15,91%
17	Češka Republika	11	9	-18,18%
18	Čile		2	-
19	Danska	4	4	0,00%
20	Egipat	68	81	19,12%
21	Ekvador	1		-100,00%
22	El Salvador		2	-
23	Etiopija	1	1	0,00%
24	Filipini	7	11	57,14%
25	Finska	3	4	33,33%
26	Francuska	9	11	22,22%
27	Gana	6	5	-16,67%
28	Grčka	6	5	-16,67%
29	Gvineja		1	-
30	Hrvatska	193	169	-12,44%
31	Indija	20	122	510,00%
32	Indonezija	2	19	850,00%
33	Irak	8	9	12,50%
34	Iran	16	17	6,25%
35	Irska	2	1	-50,00%
36	Italija	82	87	6,10%
37	Izrael	3	6	100,00%
38	Japan	1	3	200,00%
39	Jemen	20	16	-20,00%
40	Jordan	33	38	15,15%
41	Južna Afrika		1	-
42	Kamerun	1	1	0,00%
43	Kanada	7	8	14,29%

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 10.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
44	Katar	35	34	-2,86%
45	Kazahstan	2	3	50,00%
46	Kina	124	169	36,29%
47	Kolumbija	3	10	233,33%
48	Komori		1	-
49	Kongo	1		-100,00%
50	Koreja, Republika	1	1	0,00%
51	Kostarika	1	1	0,00%
52	Kuvajt	122	137	12,30%
53	Latvija		1	-
54	Libanon	6	9	50,00%
55	Liberija	1		-100,00%
56	Libija	22	24	9,09%
57	Litva	2		-100,00%
58	Mađarska	1	1	0,00%
59	Malezija	9	6	-33,33%
60	Mali		1	-
61	Maroko	2	3	50,00%
62	Mauricijus		5	-
63	Meksiko	2	2	0,00%
64	Mijanmar	1		-100,00%
65	Moldavija	5	1	-80,00%
66	Mongolija	1		-100,00%
67	Namibija		1	-
68	Nepal	7	78	1.014,29%
69	Nigerija		13	-
70	Nizozemska	14	20	42,86%
71	Nizozemski Antili	2	5	150,00%
72	Norveška		1	-
73	Njemačka	54	58	7,41%
74	Obala Bjelokosti		1	-
75	Oman	17	11	-35,29%
76	Pakistan	27	22	-18,52%
77	Palestina	13	9	-30,77%
78	Paragvaj		1	-
79	Poljska	6	8	33,33%
80	Rumunjska	7	8	14,29%
81	Ruska Federacija	45	58	28,89%
82	Saudijska Arabija	108	97	-10,19%
83	Senegal	1		-100,00%
84	Sirijska Arapska Republika	87	91	4,60%
85	Sjedinjene Američke Države	64	66	3,13%
86	Sjeverna Makedonija	54	57	5,56%

**BROJ IZDATIH RADNIH DOZVOLA ZA STRANCE U BIH
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 10.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
87	Slovačka	12	5	-58,33%
88	Slovenija	54	53	-1,85%
89	Somalija		3	-
90	Srbija	622	661	6,27%
91	Sudan	4	2	-50,00%
92	Svaziland		1	-
93	Španjolska	4	6	50,00%
94	Šri Lanka	1	2	100,00%
95	Švedska	3	4	33,33%
96	Švicarska	6	6	0,00%
97	Tanzanija		3	-
98	Tunis	2	5	150,00%
99	Turkmenistan	1		-100,00%
100	Turska	334	861	157,78%
101	Uganda		2	-
102	Ujedinjeni Arapski Emirati	92	90	-2,17%
103	Ujedinjeno Kraljevstvo	24	23	-4,17%
104	Ukrajina	10	7	-30,00%
105	Uzbekistan		1	-
106	Venecuela	1		-100,00%
107	Zimbabve	1		-100,00%
UKUPNO:		2.775	3.780	36,22%

**NEZAKONITI MIGRANTI NA TERITORIJI BIH PRIJAVLJENI
SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 11.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
1	Afganistan	5.382	11.038	105,09%
2	Albanija	9	4	-55,56%
3	Alžir	109	50	-54,13%
4	Angola	1	5	400,00%
5	Argentina	2		-100,00%
6	Armenija	1		-100,00%
7	Australija		2	-
8	Austrija	12	26	116,67%
9	Azerbajdžan		4	-
10	Bahrein	2	1	-50,00%
11	Bangladeš	2.341	2.161	-7,69%
12	Belgija	2	1	-50,00%
13	Benin	1	5	400,00%
14	Bjelorusija	1	1	0,00%
15	Bolivija	9	34	277,78%
16	Brazil	1		-100,00%
17	Bruneji		2	-
18	Bugarska	1	1	0,00%
19	Burkina Faso	26	24	-7,69%
20	Burundi	1	3.987	398.600,00%
21	Centralnoafrička Republika	1	8	700,00%
22	Crna Gora	23	57	147,83%
23	Češka Republika	5	1	-80,00%
24	Danska	1	1	0,00%
25	Dominikanska Republika		4	-
26	Egipat	127	14	-88,98%
27	Ekvador		2	-
28	Eritreja	218	21	-90,37%
29	Etiopija	4	3	-25,00%
30	Filipini	5	12	140,00%
31	Finska	2		-100,00%
32	Francuska	4	4	0,00%
33	Gabon	1	1	0,00%
34	Gambija	123	78	-36,59%
35	Gana	74	123	66,22%
36	Grčka	1	2	100,00%
37	Gruzija	2		-100,00%
38	Gvineja	35	226	545,71%
39	Gvineja Bisao		143	-
40	Haiti		3	-
41	Hrvatska	44	49	11,36%
42	Indija	226	729	222,57%
43	Indonezija	1		-100,00%

**NEZAKONITI MIGRANTI NA TERITORIJI BIH PRIJAVLJENI
SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 11.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
44	Irak	168	313	86,31%
45	Iran	692	1.413	104,19%
46	Italija	9	25	177,78%
47	Izrael		1	-
48	Jemen	3	4	33,33%
49	Jordan	20	13	-35,00%
50	Južni Sudan		4	-
51	Južnoafrička Republika	1	1	0,00%
52	Kamerun	45	183	306,67%
53	Kanada	2	4	100,00%
54	Katar	5		-100,00%
55	Kazahstan		1	-
56	Kenija		6	-
57	Kina	19	107	463,16%
58	Komori		12	-
59	Kongo	24	758	3.058,33%
60	Koreja, Republika		1	-
61	Kosovo*	20	31	55,00%
62	Kuba	23	1.362	5.821,74%
63	Kuvajt	15	8	-46,67%
64	Latvija		1	-
65	Libanon	3	9	200,00%
66	Liberija	1		-100,00%
67	Libija	56	41	-26,79%
68	Litva		1	-
69	Mađarska		1	-
70	Malezija	1	2	100,00%
71	Mali	31	45	45,16%
72	Maroko	363	134	-63,09%
73	Mauritanija		14	-
74	Meksiko		2	-
75	Mijanmar		1	-
76	Moldavija		1	-
77	Mongolija		1	-
78	Nepal	76	326	328,95%
79	Nepoznato državljanstvo		1	-
80	Niger	5	5	0,00%
81	Nigerija	24	38	58,33%
82	Nizozemska	4	6	50,00%
83	Norveška		6	-
84	Njemačka	19	36	89,47%
85	Obala Bjelokosti	9	19	111,11%
86	Oman	1		-100,00%

**NEZAKONITI MIGRANTI NA TERITORIJI BIH PRIJAVLJENI
SLUŽBI ZA POSLOVE SA STRANCIMA
ZA 2021. I 2022. GODINU**

ANEKS 11.

Red. br.	DRŽAVA PORIJEKLA	2021	2022	+/- (%) (2022/2021)
87	Pakistan	4.343	2.154	-50,40%
88	Palestina	38	26	-31,58%
89	Peru		1	-
90	Poljska	4	6	50,00%
91	Portugal	1		-100,00%
92	Ruanda	1		-100,00%
93	Rumunjska	3	2	-33,33%
94	Ruska Federacija	9	63	600,00%
95	Saudijska Arabija	10	6	-40,00%
96	Senegal	19	47	147,37%
97	Sijera Leone	6	50	733,33%
98	Sirijska Arapska Republika	139	116	-16,55%
99	Sjedinjenje Američke Države	6	10	66,67%
100	Sjeverna Makedonija	19	27	42,11%
101	Slovačka	1	2	100,00%
102	Slovenija	10	18	80,00%
103	Somalija	117	35	-70,09%
104	Srbija	149	184	23,49%
105	Sudan	16	23	43,75%
106	Španjolska		2	-
107	Šri Lanka	13	7	-46,15%
108	Švedska	1	5	400,00%
109	Švicarska	4	3	-25,00%
110	Tadžikistan	1	5	400,00%
111	Tajland	1		-100,00%
112	Tanzanija		2	-
113	Togo	49	47	-4,08%
114	Tunis	17	33	94,12%
115	Turkmenistan		1	-
116	Turska	366	656	79,23%
117	Uganda	2	6	200,00%
118	Ujedinjeni Arapski Emirati	7	6	-14,29%
119	Ujedinjeno Kraljevstvo	5	4	-20,00%
120	Ukrajina	6	115	1.816,67%
121	Urugvaj	1		-100,00%
122	Uzbekistan	1	1	0,00%
123	Venecuela	2		-100,00%
124	Zapadna Sahara	8	2	-75,00%
UKUPNO:		15.812	27.429	73,47%

* Ovaj natpis ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa UN Rezolucijom Vijeća sigurnosti 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.